

CHARON

HOROROVÉ POVIEDKY

6

PETR BOČEK
IVANA GAŠPARÍKOVÁ
MÁRIA HANÚSKOVÁ

LUKÁŠ POLÁK
ZUSKA STOŽICKÁ
RICHARD ZAMEC

OBSAH ČÍSLA

- 3 PETR BOČEK – OKOVY**
20 ROZHOVOR: PHILIP FRACASSI
24 ZUSKA STOŽICKÁ – HOSTINA V SERPENTII
35 RECENZIA: VÝBER Z VYDAVATEĽSTVA GOLDEN DOG
43 IVANA GAŠPARÍKOVÁ – HRÍČKA PŘÍRODY
57 ČLÁNOK: PHENOMENO
62 RICHARD ZAMEC – SLUČKA PRE SÚDRUHA
79 RECENZIA: DRACULA
87 LUKÁŠ POLÁK – RUKY, KTORÉ POČULI EGIDOV HLAS
98 RECENZIA: MOC TEMNOTY
101 MÁRIA HANÚSKOVÁ – HRA NA SCHOVÁVAČKU
116 ČLÁNOK: HOROROVÉ KLIŠÉ
125 PAVEL SKOŘEPA – DRABBLE PRO CHARONA
132 VLASTNOU KRVOU: ROZHOVOR S AUTORMI

EDITORIÁL

Charon obracia list!

Už ste si na nás iste zvykli. Vydali sme päť plnohodnotných čísel a jeden špeciál z hororovej súťaže O krvavý brk. V každom čísle sme vám priniesli šesť zaujímavých poviedok od domácich aj zahraničných spisovateľov. Navyše, zakaždým sme pritiahli autorov celkom nových. Chceli sme na Slovensku okolo časopisu vytvoriť hororovú komunitu. Teraz nastal čas, aby Charon obrátil list.

Od tohto čísla si budete môcť opäť vychutnať poviedky od vašich obľúbencov, ktorých ste už v časopise našli. Ale nebojte sa, nebudete ochudobnení ani o nové mená zo zahraničnej aj domácej scény. V šiestom Charonovi prinášame poviedky od našich redaktorov Márie Hanúskovej a Lukáša Poláka, ale aj novú tvár, ktorou je Richard Zamec, či skúsenú spisovateľku fantastiky Zusku Stožickú. Zo zahraničných autorov sme vybrali osvedčených poviedkárov Petra Bočka a Ivanu Gašparíkovú. Drabble na tému Charon dodal Pavel Skořepa.

Už tradične Charon okrem poviedok ponúka aj články. Pozrieme sa na legendárneho Drakulu, aj na jeho islandský protipól, odhalíme vám tajomstvo hororového vizuálneho románu a zhodnotíme knihy z produkcie vydavateľstva Golden Dog. V rubrike Vlastnou krvou vysporiadame všetkých autorov z čísla a ako špeciálny bonus ponúkame aj rozhovor so známym americkým spisovateľom Philipom Francassim.

Charon rastie a vyvíja sa. Máte sa na čo tešiť! Ak by ste sa chceli stať jeho súčasťou, alebo mali akúkoľvek otázku, či postreh, dajte nám vedieť na náš e-mail. Ale teraz už na vás čaká... horor!

Radoslav Kozák

#6

CHARON

TVOJ PRIEVOZNÍK
DO SVETA TEMNOTY!

ŠÉFREDAKTOR:

RADOSLAV KOZÁK

REDAKCIA:

**MÁRIA HANÚSKOVÁ,
LUKÁŠ POLÁK**

GRAFICKÉ SPRACOVANIE,

SADZBA A OBLÁKA:

MICHAL BRÉZINA

POVIEDKY:

PETR BOČEK

IVANA GAŠPARÍKOVÁ

MÁRIA HANÚSKOVÁ

LUKÁŠ POLÁK

ZUSKA STOŽICKÁ

RICHARD ZAMEC

ILUSTRÁCIE POVIEDOK:

ANVIEN, ZUZANA

LAKIRI DROPPOVÁ

ADAM KUBÍK

PETRA A. KULAGOVÁ

ANDREJ PRÁZNOVSKÝ

ZDENĚK SVOBODA

ČLÁNKY:

JÁN BLAŽOVSKÝ

MARK DUROVKIN

MÁRIA HANÚSKOVÁ

RADOSLAV KOZÁK

LUKÁŠ POLÁK

KOREKTÚRY:

ERIKA ADAMCOVÁ

KIRA BULAT

MÁTKA HOLOTNÁKOVÁ

JANA TABÁČKOVÁ

BEÁTA TAKÁČOVÁ

HONZA VOJTÍSEK

AUDIOVERZIE:

ANDREA FARKAŠOVÁ

TOMÁŠ FARKÁŠ

SOCIÁLNE SIETE:

DANIEL SAGAN

ČÍSLO: 6. ROK: 2024

CASOPIS.CHARON@GMAIL.COM

FACEBOOK: CASOPIIS CHARON

INSTAGRAM: CASOPIIS_CHARON

YOUTUBE: CHARON

EKNIZKY.SK: CASOPIISCHARON

HYDRA:

VYDAVATEĽSTVOHYDRA.SK/CHARON/

PETR BOČEK OKOVY

ilustroval: Zdeněk Svoboda

Jeho zrak spočinul na manželčině tváři. Oči měla zavřené, dýchala rychle a mělce. Nad rty se jí vytvářel malý obláček páry, v místnosti totiž vládl nepříjemný chlad. Tváře měla propadlé, pleť bledou, nezdravou.

Bohužel to vše směřovalo k hořkému konci. Olga umírala. A on ji nemohl nijak pomoci. Nedovedl si vůbec představit, že by nebyla, že by ji ztratil. Přesto se tehle kritický okamžik blížil.

Náhle zachroptěla, vytřeštila zrak a mírně nadzvedla hlavu. Možná by i něco řekla, ale to by jí nesměl chybět jazyk. Proto to skončilo jen u zvířecích zvuků.

„Pssst, pssst,“ konejšil ji a hladil rozčuchané vlasy, „zase bude dobře, uvidíš, lásko.“

Stáhla obličej do nenávislné grimasy a sípavě se rozesmála, než ji zahltil divoký dávivý kašel. Na obličeji mu ulpělo několik drobných kapének krve, které okamžitě setřel cípem rukávu.

„Psst,“ zopakoval, „psst. Neunavuj se. Lež. Odpočívej. Nemáš žízeň?“ Sáhl po sklenici stojící na stole. Znovu zavřeštěla. „Tak ne, dobře.“ Vstal a pohlédl na ni. Ležela připoutaná ke kovovému lůž-

ku, vyhublá na kost, zmořená nemocí. A přitom to není tak dávno, kdy bylo její tělo krásné a hebké, kdy o něj každý den pečoval s neskutečnou láskou a něhou. Musel se starat, aby neměla proleženiny, aby ji netrápil hlad a žízeň, aby nadále zůstávala svěží a přitažlivá. Pro něj. Jen pro něj.

Hospodář Machytka si ji bral jako sirotka. Byla o dobrých dvacet let mladší, nemajetná, lidmi ze vsi vysmívaná a opovrhovaná. A on udělal křesťanský skutek: ujal se jí, i když neměla naprosto nic. O vše se s ní rozdělil rovným dílem. Dal jí svou lásku i majetek. A ona jemu zase své tělo. I když možná si ho spíš vzal.

On však chtěl i její vděčnost, oddanost a poslušnost. A zpočátku se opravdu zdálo, že tohle všechno získal. Byl naprosto šťastný.

Pak se začaly objevovat ty ohavné řeči. Nejdřív je šířily místní drbny. Že se mu Olga spustila, že koketuje s mladíky ze vsi. Že se miliskuje s čeledínem. Nevěřil tomu. Potom to začali dávat k dobrému i chlapi u piva. Jestli ví, že jeho žena je běhna.

Hádal se s nimi, párkrát se popral, náledně radši přestal do hospody chodit.

Ale sémě nedůvěry bylo zaseto.

Sledoval ji, plížil se za ní jako stín. Podrobně studoval její nálady a reakce. A... nezjistil nic. Smířil se s tím, že se stal obětí závisti a pomluv, možná i hloupých chlaských vtípků.

Až se jednou vydal s obilím na trh. Vše prodal dřív, než čekal, a domů se vrátil s předstihem. Olgu nemohl nalézt. Nebyla doma, ani ve stodole, ve chlěvě... Pak zaslechl zvonivý smích. Její zvonivý smích. A slastné vzdechy. Krve by se v něm nedořezal. Plížil se směrem, odkud ty zvuky doléhaly, duši mu zachvacovalo zoufalství. Přesto zůstávala špetka naděje. Špetička, docela nepatrná. Ale i ta nakonec vzala zaslavé.

Měli pravdu. Všichni měli pravdu. Pelešila se ve stohu s čeledínem. Oddala se mu jako neřestná děvka. Roztahovala se pod ním beze studu, bez výčitek, bez svědomí...

Rozpoutalo se peklo. Řval na ně, vyhrožoval, zapřísahal. Kdyby ten mladík byl jen o trochu méně urostlý, snad by ho na místě zabil. Takhle to víc odnesla Olga. Poprvé ji zmlátil a lidé to schvalovali. Zasloužila si to, mrcha nevěrná.

Čeledín šel z domu a jiného si Machytka pro jistotu nesháněl. Proto častěji do práce zapřahal ženu. Je mladá, říkal si, vydrží to a choutky ji přejdou.

Nepřešly.

Jednou v noci ho vzbudil jakýsi šramot.

Podvědomě zašátral na postel vedle sebe. Byla prázdná. Posadil se a poslouchal... Všude vládlo naprosté ticho.

Vrátila se až za hodnou chvíli. Tvrdila, že si odskočila na hnůj.

„Dobře,“ řekl, ale úplně jí nevěřil.

Když pak uléhal, zazdálo se mu, že se za oknem mihla tvář vyhnaného čeledína. Rychle vyskočil a přitiskl tvář ke skleněné tabulce. Venku vládla neprostupná temnota. Byly to jen halucinace, výplod jeho rozjitřeného mozku, nebo se tam ten zlotřilec opravdu motal? Ještě dlouho nemohl usnout.

Celý den pak na to myslel, kudy chodil. Přestalo to, nebo ne?

Večer se jí zeptal. Přímo. Z očí do očí. „Chodíš za ním?“

„Za kým?“

„Nedělej ze sebe hloupou. Za tím svým amantem.“

„Ne,“ řekla, ani neuhnula pohledem.

„Věřím ti. Ale, stane-li se to ještě jednou...“

„Ne,“ zopakovala neochvějně.

„... tak vás zabiju. Oba.“ dořekl nakousnutou větou.

Hlídal si ji. Pracovali společně. Doprovázel ji do vsi. I v noci se často probouzel, aby ji zkontroloval. Nebyla sama snad ani minutu...

Ty probdělé noci ho nakonec udolaly. Byl čím dál víc unavený, ostatně už měl svůj věk. Celé tělo ho bolelo, motala se mu hlava a nakonec ho do svých ledových

spárů uchvátila zimnice. Dostal horečku a musel ulehnout. Celé dny prospal. Ovládaly ho těžké sny, v nichž mu žena prchala temným lesem. On se hnál za ní, rozedraný, bolavý, zničený. Docházel mu dech i síly. Probouzel se v propocené posteli se zoufalstvím v duši.

I potom, co hlavní vlna nemoci odešla, cítil se slabý, pracoval jen napůl a Olgu posílal za nejrůznějšími pochůzkami. Byl by se ji vydával sledovat, ale zatím to nešlo. Musel jí věřit, nebylo vyhnutí.

Párkrát ho navštívili chlapi z vesnice, několik nejvěrnějších přátel. Pohovořili o hospodářství, připili si režnou. Vždycky se jich nenápadně zeptal, zda se zase nešíří nějaké podezřelé řeči. Prý ne. Jen onen mladík, který u nich sloužil, pracuje v sousední vsi a párkrát ho viděli, jak se potlouká v okolí. Sám.

Znovu to v něm zažhlo podezřívavost. Párkrát po jejím boku dokulhal k lesu, dál už nemohl. Napjatě sledoval, jak mu mizí z dohledu. Soustředil se na to, zda v její tváři nespátří záblesk chťice. Ne, zatím ne.

Až jednoho dne, byl už pokročilý podzim a žena ve vsi, náhle pocítil podivné chvění. Srdce se mu prudce rozbušilo, zapraskalo mu v uších a pak zaslechl stejné zvuky jako tehdy u stohu. Byla s ním. Dělalí to. Nebylo to žádné podezření, ale jistota. Věděl to. Byl si jist.

Vrátila se v dobrém rozmaru.

„Byli jste spolu?“ vykřikl.

„S kým?“

„Ty víš!“ zacloumal s ní, jako by byla kusem hadru.

„Auuu, to bolí!“

„Tak byli?“

„Ne.“

„Lžeš! Vzpomínáš si, co jsem říkal?“

Mlčky na něj hleděla.

„Že vás oba za-bi-ju.“

Přišla krutá zima. Krajinu pohřbily závěje sněhu, z nichž vykukovaly jen zasněžené střechy chalup lemované obřími rampouchy. Nastala doba mrtvého ticha, kdy o sobě lidé nevěděli, neboť každý se uchýlil do co největší blízkosti kamen.

Když nastalo jaro, žil hospodář sám.

„Žena mi utekla,“ říkal smířeně, „s tím mladým vohráblem, s tím čeledínem. Aťsi, stejně to nevedlo k ničemu dobrému. Aspoň mám klid.“

Ve vsi pokyvovali hlavami. Muselo to tak být, čeledín se už neukázal, ani ve zdejší, ani ve vedlejší vsi.

Starého hospodáře litovali, slova soucitu s ním měli, neboť na vše zůstal sám.

Pokud už ho někdo v jeho smutku navštívil, ukázal mu prázdnou manželskou postel, postěžoval si, kolik pěkného oblečení si žena odnesla a že utekla i se snubním prstenem a zlatým řetízkem po jeho matce, který si léta uchovával jako vzácnou relikvii.

Rozhodně však hosty nevodil do zadní komory bez oken, kde měl dříve spižírnu,

ale nyní se tam nacházelo bytelné lůžko, na němž leželo připoutané tělo.

Ve skutečnosti totiž nevěřil, že by už Olga nikdy nezhřešila, i když to zpočátku planě slibovala. O jejího amanta se proto radši hned postaral. Hnil pod zemí dostatečně daleko od stavení. Překvapil ho ze zálohy, stačila dobře mířená rána do hlavy.

Jeden problém byl vyřešen. Ale znamenalo to, že by nemohl přijít jiný? Ne, to nesměl dopustit. Nesnesl by pomyslení, že jeho krásná, mladá žena, která mu byla za tolik věcí dlužna, lehá s někým jiným.

Zpočátku slibovala, zapřísahala se, že bude dělat dobrotu, ale on už na ni prostě nedal. Zklamala ho, podvedla, zradila. Když poznala, že nevěří jejím sladkým řečem, začala prosit, pak vyhrožovat. Říkala nehezké věci, zvrhlé, ohavné, které nechtěl a nemohl poslouchat. Před bohem by se musel za ženu stydět, do očistce by se kvůli ní dostal.

Nebylo vyhnutí, musel ji zbavit daru řeči. Běhny totiž mluvit nepotřebují. A tak jí vyřízl jazyk. Málem se udávila krví, ale nakonec to zvládla. Protože nadále vydávala skřeky, které by mohl zaslechnout jakýkoli kolemjdoucí, vkládal jí do úst ještě roubík.

Ale jinak o ni pečoval něžně a láskyplně. Krmil ji, napájel, obracel, aby neměla proleženiny, mazal kůži, aby zůstávala hebká a pružná. Vyprávěl jí i četl, nejčastěji podobenství a příběhy z bible. Chtěl,

aby pochopila, proč byl v jejím případě trest naprosto nevyhnutelný. Aby se napravila. Včas, než předstoupí před soudní stolicí boží.

A občas přišel plnit své manželské povinnosti. Ale tak, aby z hříšného, znesvěceného lůna manželky nevzešel žádný další život.

Tak plynuly dny, měsíce i roky.

Olga začala včihledně scházet. Odmítala jíst, takže ji musel násilím nutit. V jejích očích vystřídal nenávist lhostejná otupělost. Musel ji přebalovat jak malé dítě. Pak přišel kašel, zchvácenost, chrlení krve a horečky. Lékař pochopitelně nepřicházel v úvahu. Bylo to konečné zúčtování, konečný trest. Přicházela smrt. A byla blízko.

V noci ho probudilo zaklepání na okno. Vstal a vyhlédl ven. Nic. Všude jen klid. Kdo by ho také navštěvoval za tmy, když poslední dobou do domu nepouštěl vůbec nikoho? Co kdyby přece jen zaslechl dávivý kašel z komory? Jak by to vysvětlil?

Možná se mu ten zvuk jen zdál. Nejspíš to byly halucinace. Z únavy a starostí.

Ale co když se tak ohlásila...

Bože!

Vtrhl do komory. Ženino tělo se třásl, oči měla Olga obrácené v sloup.

Tedy opravdu: Smrt! Zubatá s kosou ho ťukáním upozornila, že přichází. Že provede konečné zúčtování.

A stalo se.

Requiescat in pace! Amen.

Křeče náhle ustaly, tělo se uvolnilo a znehybnělo. Nastal velebný klid.

Přistoupil k ní a zatlačil vytřeštěné oči. Náhle vypadala jako spící světice. Jako kdysi, když spolu ještě normálně žili. Když byli úplně šťastní.

Jen líce měla propadlé a tělo vyhublé na kost. Zatoužil ho naposled vidět, naposled pohladit.

Vysvlékl ji z propocených, zakrvavených a jinak znečištěných šatů. Vypadala tak drobná! Tak nepatrná! Rukou přejížděl splasklé kontury těla. Když se blížil k podbřišku, v duchu vyzývá její padlou krásu, došlo k něčemu, co ho vyvedlo z konceptu.

Levá noha sebou viditelně cukla.

Co to proboha je? Žije snad? Zděšen odskočil od lůžka. Přitom si všiml, že jí klesla spodní čelist a otevřela se ústa, jako by snad chtěla něco říct. Tvář tím nabyla děsivého výrazu.

Ano, zaživa ji měl v moci, přivázel ji, hlídal. Byla krásná, byla jeho. Ale teď? Komu patřila teď? Kdo ji teď ovládal? Kdo se stal jejím novým pánem?

Náhle pocítil strach, ba přímo hrůzu. Co když se mu teď pomstí, když už nepodléhá lidské spravedlnosti? Co když teď vyřkne nějakou kletbu, našeptanou dábelnými mocnostmi, které se ji pokoušely ovládnout už zaživa?

Vida, stačí nepatrný okamžik, chvíle smrti, kdy se zbožňovaná bytost rázem změní v cosi démonického, hrůzostrašného, nelidského.

Zjistil, že se jí poprvé v životě začíná bát.

Poodstoupil a několikrát se zhluboka nadechl.

Musí se jí zbavit, a to co nejrychleji. Tělo půjde do země. Hned. Tedy: tak se aspoň rozhodl.

Nicméně, když z temné komory vstoupil do světnice, okny už probleskovaly první paprsky slunce. Bude svítat. Plán se mu zhroutil jak domeček z karet. Ne, teď to není možné, někdo by ho mohl vidět. Zakope ji zítra. Až zítra.

Vrátil se tedy do komory. Ležela tu stále ve stejné pozici, v jaké ji tu zanechal. Kdepak, žádný démon.

„Je pouze mrtvá,“ šeptal si tiše. „Mrtvá.“ Už pro něj nepřitažlivá, ovládaná přírodními zákony rozkladu. Už je to jen věc. Nehybná věc, bez duše, bez života.

Vtom se jí otevřelo jedno oko, jako by ho chtělo zkontrolovat. Bylo to překvapivé, děsivé. Ve chvíli, kdy sám sebe přesvědčil, že ta hromádka kostí, svalů a vnitřností už pro něj není nebezpečná, stane se tohle! Je to snad znamení? Je to snad výstraha?

Zhluboka se nadechl. Ne, bude to jen přirozený proces. Tělo se po smrti uvolnilo a dělá si, co chce. Roztřesenými prsty se dotkl již chladného očního víčka a znovu ho zatlačil. Oko se poslušně zavřelo. Okamžitě se uklidnil. Vida, poslouchá ho i po smrti.

Pak přes ni hodil peřinu. Nemá zapotřebí se na ni koukat. Už ne.

Během dopoledne se věnoval obvyklým pracím. Povinností bylo tolik, že si na Olgu vzpomněl jen dvakrát nebo třikrát. Bez ženské ubude starostí. Nebude třeba ji krmit, masírovat, a hlavně se nebude muset užírat žárlivostí. Přesně tohle mu proběhlo hlavou. Jen tohle a nic víc.

Poobědval trochu bramborové polévky, kterou uvařil včera, a krajíc chleba. Pak pocítil únavu. Nějak to na něj padlo. Ta intenzivní péče o umírající, nedospání z noci i určitá nervozita z připravované hrobnické práce, při níž ho nikdo nesmí přistihnout. Ulehl na lavici v kuchyni, aby si udělal, pro něj neobvyklou, polední siestu. Ale nemohl najít vhodnou polohu, tu ho něco tlačilo, něco píchalo, noha mu padala dolů. Proto se přesunul do manželské postele, v níž už od zahájení manželčina trestu spával sám, tedy pokud noc netrval po jejím boku v komoře. Ještě přes sebe stačil přetáhnout peřinu a vmžiku usnul.

Zdalo se mu o práci: jak žne, mlátí obilí, krmí dobytek. Cítil i únavu, ale únavu z dobře vykonané práce, takovou tu příjemnou. Pak vypil korbílek chlazeného piva a ulehl na lože. Spokojeně přemítal, jak obilí prodá a co pro hospodářství zakoupí. Slastné představy se mísily do podivného mumraje, který přestal dávat jakýkoli smysl. Hlava se mu točila, jako by absolvoval jízdu na mlýnském kole... Prudce otevřel oči.

Ležel v peřinách, kolem vládlo přitímí.

Proboha! Prospal celý den! Honem musí vstát! Povinnost hrobníka čeká!

Už se zdvihal z lůžka, když si uvědomil, že na něm nespočívá sám. Ano, vedle něj ležela Olga. Nehybná, popelavě šedá, s ústy děsivě pootevřenými a jedním vypouleným okem. Co ta tu dělá?! Vždyť ji přece zastlal v komoře! Nechal ji tam! Mrtvou, stále ještě připoutanou k posteli! Náhle ucítil, jak z něj někdo pomalu začíná stahovat peřinu. Neodvážil se pohlédnout na nebožčiny ruce, protože to musely učinit ony. Vždyť nikdo jiný v místnosti nebyl! Jen ona, mrtvá, která se chce mstít. Zachvátila ho smrtelná úzkost.

„Sousedě!“ zaslechl jakoby z velké dálky. „Sousedě, je vám něco?“

Otevřel oči, tentokrát doopravdy. Venku, na rozdíl od onoho děsivého snu, dosud panovalo světlo.

Někdo jím zatřásl: „Co? Co?“

Starý Panýrek. Chalupník odvedle, kamarád z mokré čtvrti.

„Uff!“ vydechl. „Už jsem si myslel, že vás ranilo.“

Rychle se posadil. „Ne, ne, jen se mi udělalo tak nějak slabě.“

„To je tím počasím, taky je mi soufl. Co večer? Nezaskočíte na jedno?“

„Ne, dnes ne. Zejtra. Zejtra přijdu. To už bude... To už mi bude líp.“

„Dobrá. Tak buďte s pánembohem. A nezapomeňte, šenk čeká!“

„Jó, jo,“ zahuhlal sousedovi do zad.

Proboha, zapomněl zamknout! Snad mu ten chlap nevlezl do komory, pomyslel si. Ne, určitě ne! To by jinak vyváděl!

Ovšem nechat zemřelou manželku v komoře je přece jen velký risk, i když chalupu zamkne. Mrtvola už možná brzy začne páchnout, mohl by ji někdo ucítit. Co když k němu bude chtít zajít starosta kvůli koupi pozemku u lesa, toho nemůže jen tak vykázat? Nebo něco přinese obecní poselák? Půjde kolem hajný se psem a to zvíře se neudrží, až ucítí umrlčinu?

Ne, ne! To tělo musí pryč! Někam, kde ho nikdo neuvidí. Kde přechká do noci.

Dá ji do sklepa, tam nikdo cizí nepáchne. Vládne v něm chlad, jak v márnici.

A v noci... V noci ji zakope.

Otočil klíčem a pro jistotu dveře ještě zapřel latí.

Pak na chvíli strnul a zaostřil sluch. Přišlo mu, že kdesi z útrob domu slyší podivné šátrání, plouživé kroky, jako by se tam pohyboval někdo těžce unavený, zmořený až nemohoucí. Pak zaznamenal cosi jako skřípání nehtů o dřevo, jako kdyby ona mátoha hledala oporu při chůzi. Následovalo krátké, ale o to intenzivnější zakašlání. Jako by se trhaly plíce. Představil si drobné rudé krůpěje vylétající z bezjazyčných úst. Olga! Určitě je to Olga! Jistě ještě přijde zachrastění ořkůvů. Ted? Ano, cosi kovového cinklo. Opravdu Olga? Ale jak mohla vstát, když ji zatím neodpoutal? Jak to, že žije, když ji opouštěl evidentně mrtvou?

Zhluboka se nadechl, zamrkal, a v ten

okamžik všechno ztichlo. V domě se rozhostil absolutní, mrtvolný klid. Byly to snad preludy? Nebo snad špatné svědomí?

Kdepak! To ona by měla mít výčitky, ne on, i když své strašlivé provinění částečně odčinila. Měla by mu vlastně děkovat, že v očištění nezažije tak hrozná muka, jaká by ji čekala, kdyby nezasáhl a nenaordinoval jí mučednické zpytování svědomí.

Vykročil ke komoře.

Už byly slyšet pouze jeho rázné kroky. Raz-dva. raz-dva. Ruka sáhla na kliku. Jen nepatrnou chvilku zaváhal a pak energicky vstoupil.

Na posteli ležela nehybná peřina. Co ostatně jiného! Byl dostatečně racionální, na rozdíl od mnohých jiných nepodléhal uhrančivému vlivu zdejších spiritistů. Život živým, záhrobí mrtvým, myslíval si. Proto počítal s tím, že se v místnosti jistojistě nic nemohlo změnit, že mrtvá Olga je pouze mrtvá Olga a její duše putuje už někde v jiném světě, který je od toho našeho striktně oddělen. Ale kdesi hluboko uvnitř doutnal onen podivný nepokoj, který poprvé vyhrězl už těsně po manželčině smrti. Za živa byl jejím pánem, ale kdo jí vládne teď?

Strhl příkrývku. Ležela tam, bledá, vychrtlá, s propadlými tvářemi a zavřenýma očima uprostřed hlubokých temných studní. Obličej ne nepodobný mumiím v hrobce nedalekého kapucínského kláštera. To, co jsme my, budete i vy, tvrdil tamní nástěnný nápis. A ona už byla.

Netečná. Bezbranná. Kdo by se bál?

Konečně odpoutal ledové ruce se ztuhlými drápotivými prsty, i stejně promrzlé nohy. Zvedl ji jako dubovou fošnu. Byla lehká, ale naprosto neskladná. Martyriem se ukázal být průchod úzkými dveřmi z komory. Na šířku to nešlo, ruce ji zkameněly polorozpažené, musel ji proto překlopotit na bok. Podobný cvik ho čekal při procházení ze sednice do předsínky.

Přitom neustále vrhal vyděšené pohledy skrz okna, obávaje se nějakého nechtěného svědka. Věděl, jak by to dopadlo, pokud by ho někdo spatřil v této ošemetné situaci. Musel by ho zabít, stejně jako čeledína. A pak ho taky hodit do Dávlova chřtánu, té tajemné průrvy nedaleko remízku za vsí. Ale tam Olga neskončí. To nedopustí! Nesmí ani po smrti ležet vedle těla, nebo, nedej bože, přímo na těle toho hříšného chlapa, který naprosto zničil jejich život i lásku. Bude mít osamělý hrob. Cudný útulek kdysi hříšného těla.

Na schůdcích do sklepa několikrát zaskobrtl, když se mu mezi lýtky připletly manželčiny tuhé hnáty. Ale nakonec to ustál. Dole ji položil na kamennou dlažbu, dost daleko od brambor a mléka, aby snad nechytily od umrlčiny plíseň. Už se chystal k odchodu, když si povšiml, jako by zemřelé cukalo jedno víčko. Nejprve si myslel, že se jedná o projev jeho utýrané mysli, hlavy přesycené utrpením a únavou. Vždyť toho za posledních dvanáct hodin tolik prožil: smrt manželky, poslední blouznění, nezvanou návštěvu sou-

seďa i stěhování mrtvol. Ale ať si mnul oči, jak chtěl, viděl totéž: nebožčino oko se pomalu, pomaloučku otvíralo a odhalovalo zakalenou bulvu, nevidoucí zrak. Nehledě na svou racionalitu začal opět pociťovat úzkost, takovou tu nadpřirozenou, transcendentální. Obavu, že tady dochází k něčemu, co nebude schopen svým selským rozumem vysvětlit a z čeho tudíž musí nevyhnutelně zešilet, pokud se tak už snad nestalo.

Udělal ještě jeden pokus. Přiblížil se k Olžině hlavě a pohlédl na ono kritické místo. V přítmi, které osvětlovaly pouze otevřené dveře nad schodištěm a dva drobné průduchy těsně u stropu, vedoucí směrem do jabloňového sadu, spatřil tučnou mouchu, která vystoupila z pralesa jejích rozčuchaných vlasů. Uvědomil si, že jí ten odporný hmyz nejspíš pod víčko nakladl vajíčka, a proto se oko opět vypoulilo. Přirozený proces! Odporný proces! Už aby byla pryč!

Náhle pocítil k té věci na podlaze nepřekonatelný odpor. Jak se jí vůbec mohl dotýkat? Jak jí mohl nést? Mrtvou. Hnusnou. Rozkládající se. Hbitě ji přikryl nedaleko stojícími neckami, v nichž ji pak odtáhne ke hrobu, a později je rozštípe a spálí. A na trhu si pořídí jiné. Neposkvřené.

Rychle vyběhl do světnice a svalil se na postel. Opět ho zmohla únava. Ba dokonce cítil, jako by dostal horkost, tváře mu hořely a po těle se rozléval pot. Proboha! Co se to s ním děje? Nechtyl snad

od ženy soucotě? Nebo ho snad ovládla ta děsivá kletba faraonů, jako nedávno objevitele Tutanchamonovy hrobky?

Ale kdež! Olga nebyla žádný faraon. Zemřela před ním, on s ní neprováděl žádné bezbožné magické praktiky, tak jaképak kouzlo. Jen nervy.

Vstal a napil se čerstvé vody. Jeden lok. Druhý. Hned se mu ulevilo.

Ještě tak pivo, to by mu pomohlo. To by ho postavilo na nohy!

Cítil, že musí ven, pryč z téhle boudy hrůzy. Musí nabrat sílu na noční pohřeb a tu mu je schopen dodat jen zlatavý mok.

Vracel se brzo. Čekala ho ona neodkladná povinnost. Trochu se motal, ale podařilo se mu z hospody závčas vypadnout. Panýrek se sice divil, že se mu tak náhle ulevilo, když ještě v poledne vypadal na umření, ale nějak se z toho vymluvil. Když si teď zpětně v hlavě probíral všechny ty hospodské řeči, které dnes pronesl, s uspokojením uznal, že se nijak neproekl. Vlastně se hlídal už léta. Nesměl se nikdy opít na šrot, aby nezačal mluvit o mrtvém čeledínovi a vězněné manželce.

Když se blížil k chalupě, získal dojem, že uvnitř září petrolejka. Ale jak by tam mohla svítit? A proč? Doma přece nikdo nebyl. Nikdo. Tedy – až na ... Ale to je hloupost. Mrtví nesvítí. Mrtví nemohou chodit, aby vystoupali schůdky ze sklepa. Už viděl každý detail střešních tašek,

opadanou omítku na rohu stavení, i leto-počet vyrytý do štítu. A uvnitř opravdu světlo.

Dovrávorat k oknu: sednice byla osvětlená. Lampa stála na stole a kousek vedle na dřevěné židli nehybně seděla – Olga. V zakrvavené noční košili, kterou jí už předtím stáhl, s tváří už připomínající spíše hlavu kostlivce, s pootevřenými ústy a vypouleným levým okem. Čekala na něj, o tom nebylo sporu.

V ten okamžik se mu zvedl žaludek a během chvilky jeho obsah vyběhl ven, takřka před vlastním prahem. Když se namáhavě zvedl, zcela vysílen zpětným chodem svého trávicího ústrojí, byl už vnitřek stavení ponořen do naprosté tmy. Jestliže byl ještě před chvílí trochu opilý, náhle vystřízlivěl. Chtěl okamžitě udělat čelem vzad a utíkat. Prchat přes kopce a lesy někam daleko, daleko, kde ho nikdo nezná, kde mu nebude hrozit žádný trest. Kde bude ze sebe moci setřást veškerou protivnou minulost. Žárlivost, manželku, vraždu.

Tyto fantaskní úvahy ho ale brzy přešly. Nemohl před tím utéct: důkaz hnil ve sklepe, důkaz se stopy okovů na zápěstích. V pokojíku pak krvavá duchna. Ne, o klid se musí postarat sám. Ostatně jako vždy.

Zase do něj vjela energie. Věděl, že ho čeká úkol. A až ho splní, bude mít pokoj. Ještě jednou pohlédl do oken. Nic. Tma. Alkohol mu nejspíš jen pomotal hlavu. Zblblý mozek si s ním hloupě pohráł.

Váhavě vstoupil dovnitř. Co kdyby...

Nahmatal sirky ležící na stole, škrtl o dřevěnou desku a zapálil knot. Rozhlédl se kolem... Nic. Prázdna sednice. Co čekal? Opravdu to byla jen halucinace. Dnes už druhá.

Z kůlny vyzvedl nářadí a vydal se na louku nedaleko lesa. Tam už čekala zarostlá proláklinka, obklopená hradbou keřů. Když sestoupí dolů, nikdo ho neuvidí, ani zapálenou svíci. Je to lidmi zapomenutý koutek jeho vlastního pozemku, navíc už vládla tma. A tma mu taky poskytne to správné krytí, až se sem vydá s nebezpečným nákladem.

Začal kopat. Půda naštěstí neskrývala příliš mnoho kamení, ani nebyla jílovitá, a tak mu práce šla rychle od ruky. Navíc díra nemusela být až zas tak velká, žena měla drobnou postavu, byť teď už tuhou jako fošna. Ty rozpražené ruce by jí mohl urýpnout, ale z vepřových hodů věděl, že zvládnout mohutnější kosti není žádná legrace. A tak bylo jednodušší zabrat trochu do stran. Jen hloubka musí být dostatečná, aby ji nevyhrabalo žádné zvíře. Teď definitivně zmizí její tělesná schránka, stejně jako její pozemské bytí sešlo z mysli všech vesničanů už před lety.

Zálibně pohlédl na své dílo: hrob byl připraven. Krásné místo. Bude mít klid: ona i on. Kolem tráva a keříky, nad sebou volné nebe. No, jen možná za deště tu bude trochu vlhko. Ale to se nedá nic dělat. Co je to proti očištění, kterým si nejspíš bude muset projít!

Sestupoval s mírně sehnutou hlavou po kamenných schodech do sklípku. Nářadí prozatím ponechal na místě a zahájil druhou fázi svého bohubilého počínání. Tu nejtěžší. Musí tělo nepozorovaně od táhnout k jámě a zasypat. Chtěl to mít co nejrychleji za sebou. Netoužil vidět tu rozkládající se věc, chtěl si zachovat vzpomínky na svou manželku takovou, jakou měl rád, dvojjedinou: na jedné straně krásnou, kypící mládím a energií, ale nevěrnou; a na druhé straně vyhublou, nemocnou a němou, ale plně oddanou svému muži. A vždy jím milovanou.

V ruce držel drobný svícen. Plamének svíčky mihotal a ozařoval opukové stěny a klenutý strop. S každým krokem sílil hnilobný zápach. Jde včas. Kdyby ji tu nechal ještě nějaký ten den, byl by jeho dům prolezlý závanem smrti snad navěky. Zapustil by své rozkladné spóry do zdi, rozrůstal by se mezi kamením, šířil se do okolí. Dům by se stal hrobkou a pozemek mrtvou, neplodnou půdou.

To už stál nad neckami, pohřebním příklopem těla. Svícen položil na zem, aby si uvolnil obě ruce a rychle kryt nadzvedl. V tu chvíli ho ovládl mrazivý děs. Místo bylo prázdné, bez jakýchkoli stop krve či tělních tekutin. Co se, proboha, stalo?

V ten okamžik, jako by někdo zákeřně foukl, plamínek svíčky zakmital a odumřel. Ocitl se v naprosté tmě.

Ovládla ho hrůza. V hlavě se vylíhly fantaskní představy. Co když tu někde je jeho žena? Mrtvý přízrak, oživené tělo,

kteřé se chce mstit? Kostnaté hnáty se mu ovinou kolem krku a začnou ho škrtit.

Ale proč by se mu měla takhle ohavně odvděčit, když ji vlastně zachránil před plameny pekelnými?

„Olgo!“ chtěl zavolat, ale stažené hrdlo vydávalo jen chroptivé zvuky hrůzy a zděšení. Zmateně začal šátrat kolem sebe, zcela oslepený tmou, která ho obklopovala. Nejdřív zakopl o hromadu brambor, zavrával a málem se poroučel k zemi, potom málem rozšlápl krajáč s mlékem. Nakonec se mu podařilo dostat ke schůdkům, které zdolal napůl po čtyřech, napůl plazením. Prudce přibouchl dveře a vyřízen děsem se sesunul na zem, zády se opíraje o jejich drsný povrch, připraven zbytky svých sil bránit vstupu oněch démonů podsvětí, kteří tam někde museli řádit. Zhluboka vydechoval. Ze světlice zářilo uklidňující světlo petrolejky, srdce přestávalo divoce bít a on postupně nabíral duševní rovnováhu.

Teď ho nejvíc děsila ztráta racionality. Stárne a pokouší se o něj šílenství? Ovládl ho natolik strach? Vždyť když odpravil Franciho, toho čeledína, nic takového se mu nedělo. Spal klidně, vlastně klidněji než předtím, protože věděl, že hlavní pokušení jeho ženy sešlo ze světa. Ji pak také umravnil, takže jeho duši spíš naplnila rovnováha.

Bylo to snad tím, že před těmi roky byl přece jen mladší a silnější, než ho vyčerpala péče o umírající ženu? Než se na

něm podepsalo přicházející stáří? Ne, spíš mu na čeledínovi nezáleželo, lépe řečeno záleželo mu na jeho neexistenci.

Ale ženu miloval. Ano miloval, se všemi jejími nedostatky. Přilnul k ní zejména v posledních letech její bezmoci a chrlení krve. Utrpěl velikou ztrátu a jeho organismus strádá. Trpí. Proto ty záchvěvy úzkosti. Proto halucinace.

Ale co to ztracené tělo? Žije snad Olga ještě? Vstala a odkráčela neznámo kam, když teď po odstranění pout vlastně získala svobodu? Ne, to není možné. Byla mrtvá, když ji nesl dolů. Mrtvá a tuhá jako prkno.

Někdo ji našel? Odtáhl pryč? Zavolal četnictvo či jiné odpovědné orgány? Nesmysl, to už by ho zatkli a neseděl by tu takhle sám. Navíc dveře byly zamčeny, nikdo je nevypáčil.

Existuje tedy ještě jedno vysvětlení: to, co se dole přihodilo, bylo jen dílem jeho rozjitřené fantazie. Tělo leží na svém místě, jen je ho třeba vyzvednout. Vydá se dolů přímo s petrolejovou lampou, aby ho nepostihla další nepříjemnost v absolutní tmě.

Dolů krácel rozechvělý, připravený na vše. Ve svitu lampy se odhalila dřevěná improvizovaná rakev. Ležela na svém místě, dosud neodklopená. Když necky nadzdvihl, našel přesně to, co tu už hledal minule. Tělo své, kdysi drahé ženy Olgy. Teď hrůzný objekt do poutového panoptika, který ohavně páchl. Vyčnívající ruce i obličej vypadaly, jako by umrlá nějakým

podivným způsobem natekla a zbytněla. Maně se mu vybavily povídačky o mrtvolách živících se po smrti vlastními vlasy, často vyprávěné při draní peří. To však mohl, alespoň v tomto případě, s určitostí vyloučit: hustý, byť rozčuchaný porost hlavy byl stále na svém místě. Kůži měla Olga napjatou, odulou, na několika místech naprasklou, to, jak se ven dobývala hniloba a rozkladné plyny. Přišlo mu, že zkáza přichází snad až příliš rychle. Nejspíš to bylo způsobeno oněmi již řadu měsíců bujícími souchotinami, které tělo sžíraly zevnitř. Nebo se hříšné tělo rozpadá rychleji, když se naopak ostatky světců často uchovávají naprosto neporušené po stovky let.

Ted' musel mrtvolu vstrčit do necek. Nechtělo se mu na ni sahat, ale nebylo vyhnutí. Rukavice nenosil, ba dokonce žádné neměl, i když kolikrát v zimě řádily tuhé mrazy. Stáhl si z krku šátek. Obětuje ho tomuto bohublibému účelu.

Sehnul se k oběti, ovšem v ten okamžik ho skoro udolal strašlivý hnilobný zápach. Ještě nepoužitý kousek látky přitiskl k nosu a rychle se otočil. Měl co dělat, aby se znovu nepozvracel. Pak se zhluboka nadechl ústy a zkusil co nejdéle vyřadit nos z provozu. Když zabalenou pravici nadzdvíhal nehybné tělo, všiml si, že u ústí nosních dírek mrtvé ženy se cosi chvěje, cosi jako oživlý kořen nebo vous. A v koutku oka také. Ve skutečnosti se jednalo o měkká a slizká těla muších larev, pochutnávajících si na rozložené tkáni. Fuj!

Rozbředlá hmota, již se stávala Olga, se naštěstí dala vtěsnat do připravených necek, které Machytka do té doby pravidelně používal při zabijačce. Tato souvislost v něm v tu chvíli vyvolala pocit, že už snad nikdy v životě nebude moci okusit vepřových pochoutek, jež doposud bezvýhradně miloval.

Přes dřevěnou schránu přehodil připravený režný pytel. Pak přiběhl ke schodišti a nadechl se aspoň o trochu svěžejšího vzduchu. Uvědomoval si, že přesun nahoru bude představovat nejnamáhavější fázi pohřebního rituálu, zatímco následné odvězení k připravenému výkopu tu nejriskantnější.

Přes úzký srpek měsíce přebíhaly temné stíny. Profukoval slabý větřík, houštiny šelestily a jejich zvuk se mísil s těžkým oddechováním hospodáře. Stál uprostřed roklinky, opřený o lopatu a zchvácený jak po těžké nemoci.

Ale dobrá věc se podařila. Ten hnusný, zapáchající objekt zahloubil do země, nakonec oproti původním představám i s dřevěnou schránou. Navrch naházal hlínu, kterou následně zadupal, aby ani vzdáleně nepřipomínala rov.

Pak si odplívl, vzal náradí a kráčel k domu.

Ano, ženu před lety uvrhl do okovů, ale sám se v nich ocitl také. Musel zvládat celé hospodářství a přitom tajně pečovat o přikovanou manželku. Nemohl se nikam vzdálit na delší dobu: hospodářství

se mu stalo vězeňskou kobkou. Byl nucen před celou vsí hrát divadlo a nikdy nevypadnout z role zrazeného a opuštěného dobráka.

Teď to definitivně skončilo.

Byl svobodný, úplně svobodný. Z jeho utrpení nezbylo nic. Zůstalo zakopáno. Ponecháno úplnému rozkladu. Žárlivost zmizela. Taktéž strach a starost o manželčino zdraví.

Čím ale teď naplní zbytek života? Čím? Hospodskými řečmi s tím žvanilem Panýrkem? Prací?

Ale proč by se měl dřít? Nemá děti. Nemá ženu.

Dobrá. Bude jen tak žít. Jíst, spát, procházet se...

Tohle je život?

To už přicházel ke stavení. Byl tak utahaný, že si hloupé úvahy prostě zakázal. Spát! Jen spát! Po dlouhé době zase klidně, bez starostí.

A zítra? Zítra se uvidí.

Opravdu usnul, jako když ho do vody hodí. Snad se mu ani nic nezdálo. Spal tvrdě, spal dlouho.

Najednou jako by zaslechl klepání na okno. Pootevřel oko. Pak druhé. Kolem vládla tma. Nejspíš musel zůstat v limbu přes celý den. A teď už nastala následující noc. Noc po pohřbu.

Další zaklepání.

„Kdo to, sakra?“

Zvedal se ztěžka, celý rozlámaný.

Zase ten zvuk.

„Koho to sem čerti...“

Soural se k oknu a vyhlédl do tmy. Srpek měsíce byl o něco širší než předchozí noc a nezakrývaly ho mraky, nicméně nespátlil vůbec nikoho.

Možná ho během dne sháněl Panýrek, nebo někdo jiný ze vsi. Třeba se u něj stavovali hned několikrát. Nedotloukli se, a tak to zkoušejí znovu, i když je už noc. Mají o něj strach. Tak to bude. Určitě.

„Už jdu!“ vykřikl směrem ke dveřím chlácholivým hlasem.

Za nepatrnou chvíli už odemykal dveře.

„Tak kdopak to...“, začal, když vyhlédl před práh.

Nejprve zaregistroval temnou siluetu. Teprve pak si uvědomil, kdo to je.

„Fffrannnci ...“, zablekotal zděšeně.

Před ním stál čeledín, kterého před hodným časem shodil do hlubin Dávlova chřtánu. Mrtvého, samozřejmě. A teď tu stál, v rozedraném, zakrvaveném oděvu, v němž ho tehdy zabil, se shnilou, olezlou tváří a prázdnými očními důlky.

Nehýbal se. Jen tupě zíral. A jako by svůj mrtvý pohled zaměřil kamsi za hospodářova záda.

Ten chvíli ztuhl jako solný sloup, neschopen pohybu ani řeči. Teprve po chvíli začal pomalu ustupovat. Byl tak vyděšený, že se nezmohl ani na zabouchnutí dveří, čímž by umrlci nejspíš zabránil ve vstupu.

Vytrěštěné oči nespouštěl z přízraku, cítil, jak mu prudce bije srdce a nohavice smáčí hrůzou uvolněná moč.

Jde se pomstít, určitě se jde pomstít, probíhalo mu hlavou. Jen co Olgu pohltila zem, spojila se v záhrobí se svým milencem, stěžovala si na svého muže, na jeho násilí a zlovůli, žalovala na něj a vymohla si odplatu. Zapomněla, že to všechno dělал z lásky. Že ji miloval, i když mu zahýbala. Že tím vším trýznil i sebe, že tam vlastně byli přikováni oba.

Myslel si, naivně si myslel, že když ji zakope, bude mít klid. Ne, tím to přešlo ještě do mnohem horší fáze.

V okamžiku, kdy nacouval do síně, pozvedl poněkud ruce, jako by se snad chtěl bránit. Umrlec ho však nadále pronásledoval, nekrácel, jen tiše levitoval těsně nad podlahou, nijak se při tom nehýbal, nepohnul hnátem, nezaskřípal zuby, nezavrzal čelisti. Bylo to bezhlučné a děsivé.

Muž ustupoval dál, minul stůl, minul lavici, přičemž mimoděk odkopl košík, který stál na zemi. Náhle se ocitl ve dveřích komory, v níž od smrti manželky dosud nepoklidil. Vzduch zde byl těžký, nasáklý nemocí a smrtí.

V ten okamžik mu došlo, že musí nevyhnutelně dojít k čemusi hrůznému a konečnému. Neodvažoval se to pojmenovat, ale cítil to všude kolem. Z téhle místnosti bez oken a bez dalších dveří prostě nebylo úniku. Tady přijde trest. Tady nastane zúčtování. Tentokrát s ním.

Lýtka narazil na okraj postele. Zachras-

tily okovy, které ještě ani nestačil odstranit. Chtěl stát, chtěl statečně vzdorovat tomu, co přichází, ale lůžko jako by mu v té chvíli podrazilo nohy. Zhroutil se na peřinu, dosud nasáklou manželčinou krví. Pouta mu sama obepnula zápěstí a cosi ostrého, kovového vjelo do úst.

Hrudník mu zachvátila vražedná dušnost, jako by uvnitř vzplanuly plameny pekelné. Hlasitě se rozkašlal. Z úst mu vylétávaly krvavé chuchvalce jeho vlastních plic. Chtěl zoufale volat o pomoc, ale zjistil, že nemůže artikulovat, že není schopen pronést jediné smysluplné slovo, jako by mu kat vytrhl jazyk.

A mrtvý čeledín stál mezi veřejemi, mlčky a němě přihlížel jeho utrpení. Machytkoví dokonce přišlo, že se jeho olezlé čelisti zkroutily do ironického šklebu.

Hospodář v tu chvíli před sebou spatřil mlhavý, vlnící se obraz. Němý film, jaký občas promítali ve zdejší sokolovně. Úvodní scéna se odehrávala v důvěrně známé temné proláklíně obklopené houštinami, na místě posledního odpočinku manželky. Hrob prudce vybuchl, jako by to byl kráter nějaké sopky. Zevnitř se vynořila Olga, mladá, krásná a žádoucí, taková, jaká byla úplně na začátku. Krácela pomalu a důstojně k chalupě.

Odpustila mu! Vrací se! napadlo ho.

Záhy však zjistil, že je všechno jinak. Ze dveří vystoupil Franci, také náhle zdravý a plný síly. Přivinul ji ke svému boku a oba směřovali do jakéhosi zářivého tunelu, který se před nimi otevřel.

Tak taková vládne na světě spravedlnost, pomyslel si hořce hospodář, neřestní milenci se vydají kamsi do světlých zítřků a on tady zdechne jako prašivé zvíře.

„Ty prodejná děvko!“ chtěl za nimi zařvat, ale ústa se mu zalila krví a on se v ní začal topit. Obstoupila ho temnota a pak přišel konec.

Až za celé dva dny se po naléhání strýce Panýrka skupinka vesničanů vlámala do domu. Starého Machytku našli v komoře, zhrouceného vedle postele, na níž spočívala mrtvola jeho dávno pohřešované ženy, připoutaná k lůžku okovy. Evidentně už byla mrtvá delší dobu: začínala se rozkládat, navíc byla znečištěná hlínou, jako by ji někdo právě vytáhl z hrobu.

Oba umrlci měli cosi společného, jak později zjistil lékař: kdosi jim před smrtí vyřízl jazyk.

PETR BOČEK

Tento chrudimský archivář se zabývá historií letectví, filmu, českého hororu a démonickými pověstmi. Společně s M. Zubíkem psal humoristické texty (*Nápady šíleného pedagoga a jiné radosti*, 2015) a hororové povídky (*Mrazivé příběhy*, 2012, *Výprodej nočních můr*, 2014, *Nekrosarium*, 2018). Samostatně vydal hororové romaneto *Hrobořadí* (2016), dále romány *Mízožravci* (2019) a *Hřbitov trpaslíků* (2021). Samostatně i ve dvojici psané povídky se pak objevily v osmnácti antologiích, z nichž můžeme zmínit zejména *Bizarropolis* (2022), nominovanou na cenu Magnesia Litera. V roce 2021 mu vyšla sbírka českých hororových balad 19. století *Umrličí věnec*, seřazená ve spolupráci s Honzou Vojtíškem. Uspořádal výběry strašidelných povídek Jaroslava Havlíčka (*Zánik městečka Olšiny*) a Františka Xavera Svobody (*Noční host*). V listopadu 2023 vyšel hororový román *Temné stránky* napsaný společně s Romanem Bílkem a antologie děsivých a tajemných příběhů české literatury 19. století s názvem *V říši mrtvých*.

**14 AUTOREK A AUTORŮ Z ČESKA A SLOVENSKA
PŘEDSTAVUJE SVÉ POVÍDKY O SMRTI**

**KRONIKA SMRTI NESMÍ CHYBĚT
V ŽÁDNÉ DOMÁCNOSTI**

**VYDÁVÁ NAKLADATELSTVÍ
GOLDEN DOG**

ROZHOVOR: PHILIP FRACASSI

**„NEPÍŠEM LOVECRAFTOVSKÉ POVIEDKY. VIAC
MA OVPLYVNILI POE, BRADBURY A KING.”**

pýtal sa: Lukáš Polák
Americký autor Philip Fracassi patrí k popredným spisovateľom súčasného hororu. V češtine mu vyšla zbierka *Hled', prázdnota*, novela *Sacculina* a v januári tohto roka román *Sirotčinec v údolí*. Práve o týchto dielach som sa porozprával s Philipom, ktorý nám prezradil veľa zaujímavostí z pozadia jeho autorskej činnosti, pohovoril o svojich dielach a odhalil nám, čo ho čaká v blízkej budúcnosti. Nech sa páči, Philip Fracassi, exkluzívne pre Charon!

Ahoj, Philip! Vitaj v slovenskom hororovom časopise Charon. Poďme od začiatku. Aký bol tvoj prvý dotyk s hororom? Prečo píšeš horory? Prečo nie fantasy alebo sci-fi?

Horory som začal čítať, keď som mal asi štrnásť rokov. Začal som s Deanom Koontzom, potom so Stephenom Kingom a Clivom Barkerom. Hoci som začal písať už vo veľmi mladom veku a desaťročia som sa snažil publikovať, až do roku 2015 som nikdy nepísal horor. Myslím, že k písaniu hororu ma nakoniec presvedčilo čítanie diel Lairda Barrona, ktoré ma inšpirovali k tomu, aby som sa o tento žáner pokúsil. V skutočnosti píšem aj sci-fi.

V roku 2025 mi vyjde román z vydavateľstva Orbit Books s názvom *The Third Rule of Time Travel*. Takže rád píšem vo viacerých žánroch.

Ako vytváraš príbehy? Je na začiatku len nápad, alebo už od začiatku vieš, ako sa príbeh skončí? Alebo sa ti koniec príbehu odhaľuje počas písania?

Príbeh sa zvyčajne začína základným nápadom, niečím, čo sa vám zrodí v hlave, zvyčajne inšpirovaný niečím, čo vidíte, zažijete alebo o čom snívate. Keď máte túto hlavnú myšlienku, začnete okolo nej

**Philip
Fracassi**

Sirotčinec v údolí

HORLA

budovať svet. Keď začínam písať poviedku alebo román, vždy viem, ako sa skončí skôr než začnem. Pri románoch si každú scénu alebo kapitolu veľmi podrobne načrtnem. Pri poviedkach mám zvyčajne všeobecnú predstavu o tom, ako sa veci budú vyvíjať, a jednoducho začnem písať.

V týchto dňoch vyšiel román *Boys in the Valley* vo vydavateľstve Gnom! pod českým názvom *Sirotčinec v údolí*. Popíš nám váš vzťah s českým vydavateľom. Ako táto medzinárodná spolupráca funguje? Plánujete vydanie ďalších

kníh v českom jazyku. Zaujíma ma kniha *Gothic*: je šanca, že vyjde v češtine?

S Gnom! spolupracujem už dlhšie, takmer desať rokov, počnúc mojou zbierkou poviedok *Hled', prázdnota* (v angličtine *Behold the Void*). Vydavateľstvo si moju tvorbu našlo a oslovilo ma po tom, čo vydalo mnoho iných hororových autorov. Dúfam, že vydáme ešte niekoľko kníh v češtine, vrátane *Gothic*, ale momentálne nie je nič isté.

**PHILIP
FRACASSI**

Hled', prázdnota

hororové povídky

Navštívil si niekedy sirotinec? Alebo odkiaľ si čerpal inšpiráciu pre pozadie knihy?

Nie, nikdy som nenavštívil sirotinec. Inšpiráciou pre *Sirotčinec v údolí* bol článok, ktorý som čítal o sirotinci z konca 19. storočia, kde záhadne zmizla skupina sirôt. Tak som si vybral toto prostredie pre svoj román, len som si vytvoril vlastnú verziu udalostí.

Skúmal si praktiky kňazov, ktorí mučili siroty? Alebo bola jama na trestanie chlapcov čisto tvoj výmysel?

Trest bol čisto môj vynález. Viem, že otroci boli často trestaní podobným spôsobom, rovnako ako väzni pred 20. storočím. Bol to brat Johnson, ktorý bol vo väzení trestaný rovnakým spôsobom, kto ako prvý priniesol túto myšlienku do sirotinca. Ale pokiaľ viem, žiadny skutočný sirotinec niečo také hrozné v skutočnosti nerobil.

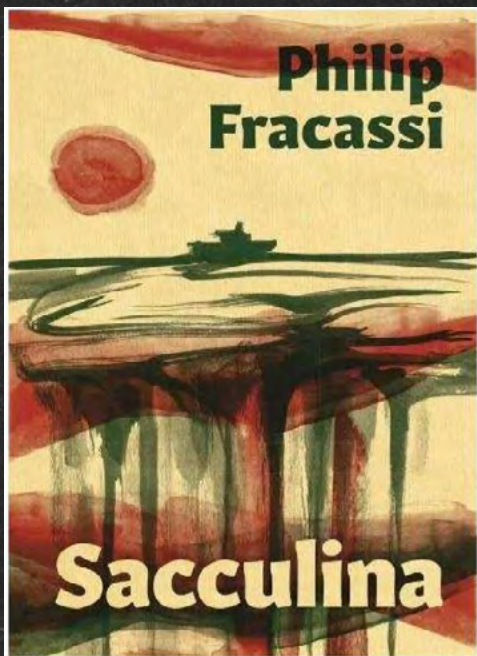
Démon alebo démoni, ktorí posadli Bartolomeja a ostatných chlapcov, boli niekto konkrétni z démonológie? Prípadne niečím inšpirovaní? Alebo to bol len zlý duch bez tváre?

Nie, nič konkrétne. Išlo o to, že do sirotinca bolo vypustené nemenované „zlo“, ovplyvňujúce deti, ktoré mohlo ovplyvniť. Primárnym príkladom, ktorý som použil, bol Legion z Biblie, keď Ježiš vyhnať z človeka zástup démonov do stáda sviň, ktoré sa potom rozbehli cez útes

na smrť. Tento príbeh spomínam v románe, pretože bol súčasťou inšpirácie na napísanie príbehu.

Musím sa priznať, že som čakal nejaké rituálne finále s odhalením niečoho temného na konci, ale ty si to poňal inak. Prečo?

Záver bol jednou z prvých vecí, ktoré sa mi pri vymýšľaní príbehu utvrdili v myšli. Nikdy som od konca neupustil a považoval som ho za veľmi dôležitý, aby celá kniha správne fungovala. Takže som nikdy nezaváhal a nikdy som nemal na mysli nič iné – vždy existoval len jeden spôsob, ako sa príbeh skončí.

Minulý rok vyšla *Sacculina* v češtine. Mnohí ju opisujú ako Lovecraftov príbeh na mori. Majú pravdu? Naozaj si ju písal s vedomím, že to bude lovecraftovský príbeh?

V skutočnosti nepíšem lovecraftovské poviedky. Nemá na mňa žiadny vplyv. Viac ma ovplyvnili Poe, Bradbury a King. Čo sa týka *Sacculina*, nie, nepovedal by som, že je to kozmický alebo lovecraftovský horor. Je to len príbeh o príšerách, príbeh o monštrách, ktorý som považoval za veľmi jedinečný a nikdy predtým nerobený. Chcel som napísať niečo, čo sa odohráva pomaly, ale zároveň je vzrušujúce a má nevyhnutný záver. Myšlienka uväznenia v situácii, keď je smrť pomalá a istá, bola pre mňa desivá.

V češtine vyšla kniha tvojich poviedok pod názvom *Hled' prázdnota*. Koľko poviedok si napísal? Píšeš stále poviedky alebo už len romány?

Zvyčajne sa snažím napísať jeden alebo dva romány a šesť alebo sedem poviedok ročne. Povedal by som, že väčšinu času venujem románom, teraz viac ako v prvých rokoch, keď som písal, pretože sa tým do-

kážem užívať. Poviedky vo všeobecnosti veľa nevynášajú, ale je s nimi veľa zábavy a robím ich rád, takže si vždy nájdem čas. Myslím, že za posledných desať rokov som napísal asi tridsať poviedok a väčšina z nich bola alebo bude publikovaná. Niekoľko z nich nie je dosť dobrých alebo boli napísané pre špecifickú vec, takže nikdy

nebudú široko publikované. Dúfam, že moja najnovšia zbierka *No One is Safe!* sa raz dočká prekladu do češtiny.

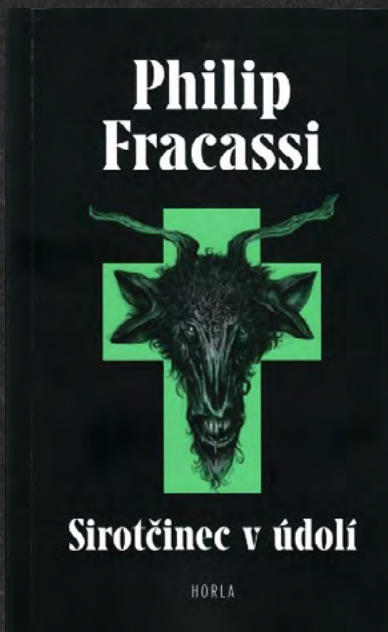
Aký ďalší príbeh sa chystáš napísať? Máš v hlave nápad, ktorý si žiada skončiť na papieri?

Momentálne pracujem na románe, ktorý by mal vyjsť, dúfam, na jeseň 2025, s názvom *The Autumn Springs Retirement Home Massacre*. Po jeho dokončení chcem napísať novelu s názvom

Overpass a potom... kto vie?

Veľmi pekne ti ďakujem za tvoj čas. Čo by si odkázal slovenským fanúšikom hororu v našom e-magazíne Charon?

Ďakujem! A mojim čitateľom na Slovensku ďakujem, že ma čítajú! A nezabudnite si svietiť... nikdy neviete, čo vás čaká v tieni.

ZUSKA STOŽICKÁ HOSTINA V SERPENTII

ilustrovala: Petra A. Kulagová

V zlatých sienach vládlo dusivé teplo aj počas dňa, ale keď padla tma a zámok Serpentie rozžiarilo svetlo tisícov sviec, stala sa horúčava takmer neznesiteľnou. Rosa dýchala len s námahou, akoby jej hrudník zvierali hrubé slučky neviditeľného lana. Serpentanom však teplo zjavne vyhovovalo. Niektorí hostia v hodovnej sále prinútili služobníctvo pritiahnuť kreslá a ležadlá ešte bližšie ku kozubu. Uvoľnene popíjali, vychutnávali si drahé lahôdky a vyberanú spoločnosť a nikto z nich nevyzeral spotený ako myš.

Zvykaj si, Rosa. Serpentia je odo dneška tvoj domov.

Mladá nevesta rada využila príležitosť uniknúť na chvíľu z hlučnej hostiny a prezliecť sa vo vyhradenom salóniku. Každý kus nábytku ťažila masívna zlatá výzdoba s typickými serpentskými vzormi prepletených hadích tiel. Za iných okolností by Rose nebolo príjemné tráviť čas v takej miestnosti, ale teraz ocenila hlavne pokoj a kúsok súkromia.

Vyrezávané hady nehryzú.

S úľavou si vyzliekla prepotenú svadobnú róbu, osviežila sa vodou z prichystaného umývadla a vkĺzla do ľahších šiat.

Večera ju zmohla. Väčšinu síl obetovala snahe udržiavať zdvorilú konverzáciu so všetkými tými vysokopostavenými dvoranmi. Po španglicky hovorili len s prízvukom a keď si mysleli, že Rosa nedáva pozor, vymieňali si poza jej chrbát nepochybne vtipné poznámky vo svojom jazyku plnom nezrozumiteľných sykačiek. Pomedzi to musela zdolať nekonečný rad cudzích, čudne korených jedál, ktoré nemala odvahu odmietnuť. K tomu silné víno... Trochu sa jej točila hlava. Jemnou vreckovkou namočenou v ružovej vode si pretrela čelo, krk a veľkoryso strihnutý dekolt.

Jediné šťastie, že nepatrím k ženám, ktoré potrebujú vrstvami látky skrývať chyby krásy, usmiala sa na svoj obraz vo veľkom zdobenom zrkadle. *Inak by ma tunajšie teplo asi zabilo.*

Ešte sa jej nechcelo vrátiť medzi hostí. Pohľadom prechádzala po miestnosti a hľadala zámienku ostať o chvíľu dlhšie. Pri termináli sa zastavila – dokonca aj okraje obrazovky zdobil hadí vzor. Napadlo jej, že by mala zavolať domov. Slúbila to sestre. Keď nezavolá teraz, neskôr už ťažko. Manžel, korunný princ Ser-

pentie, Rose viackrát zdôraznil, že sva-
dobná noc bude náročná a on mieni po
celý čas vyžadovať jej plnú pozornosť. So
zasneným úsmevom pohladila svoj nový
prsteň, aby ním aktivovala obrazovku
terminálu. No keď pomyslela na sestru,
premkla ju neistota. S tichým povzdychom
navolila kód otcovho sídla v Agre.
Ako to odteraz bude medzi nami? uvažovala,
kým čakala na odpoveď. Našťastie
nemusela čakať dlho.

„Rosita, to je dosť! Vieš, koľko je hodín?“
*Jasné, ani mi nezablahoželá, začne rovno
výčitkou.*

„Ahoj, Ela, aj ja ťa rada vidím,“ uškrnula
sa Rosa. „A viem, koľko je hodín. Som už
veľké dievča a môžem ostávať hore, ako
dlho chcem,“ dodala s hranou veselostí,
no sestra nemala náladu na žarty.

„Tuším si priveľa pila. A ja som sa o teba
začínala báť! Dohodnuté dary dorazili
v dvojnásobnom množstve, otec už išiel
spať a od teba stále ani slovo...“

„Večera sa natiahla. Odhliadnuc od nás-
ledkov nadmerného jedenia a pitia, som
v dokonalom bezpečí. Ak si náhodou za-
budla, Serpentia má druhú najmocnejšiu
armádu na tejto planéte.“

„Nezahovár aj, dobre vieš, čo myslím.“

Bláznivé povesti zo starých spisov o ta-
jomných katakombách pod zlatými veža-
mi Serpentského zámku. V časoch jeho
výstavby vraj robotníci pri hĺbení zákla-
dov narazili na stopy zaniknutej dávnej
ríše – a komory so spiacimi príslušníkmi
hadieho národa. Podľa niektorých verzií

legendy sa plazí ľudia nejako spojili s vlád-
nou rodinou. Kúzлами a pokladmi pod-
zemia zaistili blahobyť obyvateľov Ser-
pentie – no z času na čas si za to vypýtajú
teplokrvnú obeť, najradšej pannu. Typické
zakomplexované poverčivé táraniny. Ako-
by ľudia pod vedením schopnej šľachtickej
rodiny nevedeli zbohatnúť na nerastných
zdrojoch bez nadprirodzenej pomoci.

Elena mala pre staré spisy vždy slabosť.
No keď vyslanci Serpentie poctili náv-
števou jeden z otcových vyhlásených via-
nočných plesov, na učené traktáty si ani
nespomenu. Elena, ktorá inak upred-
nostňovala ticho knižnice a pre bežných
nápadníkov mala sotva viac než zdvorilý
nezáujem, vystúpila kvôli exotickému dele-
gácii – alebo kvôli uhladenému čiernovla-
sému princovi – zo svojej asketickej ulity.
Otec netajil, že štipka toho legendárneho
serpentského bohatstva by ich kráľovstvu
prospela. A serpentský korunný princ Ba-
sil mal záujem o ruku vznešenej mladej
dámy s rodokmeňom siahajúcim až po
najstarší kontinent starej Zeme.

„Pri prvej prehliadke zámku ma do pod-
zemia nepustili,“ odvetila Rosa ľahkováž-
ne. „Ale žiadny strach, čoskoro budem
mať príležitosť skontrolovať, kde všade by
hadí princ mohol skrývať šupiny.“

Len čo vypustila z úst poslednú vetu, oľu-
tovala. Sestrin výraz stuhol.

Asi to bolo naozaj vážne.

Na pamätnom zimnom plese si hru
o princovu priazeň skúsila asi každá žena
vo vhodnom veku. Pridalo sa dokonca aj

pár pubertálnych dievčat a dobrodružiek spoza zenitu starodievectva. No keď Elena zasekla princove oči svojím uvážlivým pohľadom a jeho uši opriadla hodvábnu pavučinou kultivovanej konverzácie, akoby zvyšok peletónu prestal existovať. Chvíľu to takmer vyzeralo, že si Basil vyberie práve ju... Nebyť náhlej nevoľnosti, ktorá Elenu v rozhodujúcom okamihu vyradila z hry. *Študovala si staré spisy, sestríčka, históriu, rétoriku, estetiku, etiketu... ale v praktickej farmácii si ma nikdy neprekonal. A tak som zaslúžene dostala serpent-ského princa.*

„Máš... máš ten amulet s kvetom, ktorý som ti dala na cestu?“ spýtala sa Elena, keď znovu ovládla svoj hlas.

Rosa prikývla. „Niekdé určite.“

Po chvíli hľadania v príručnej taštičke ho vytiahla na svetlo a nešetrne zamávala krehkým kvetom pred kamerou.

„Urob mi radosť a vezmi si ho, dobre? Nestačí, keď je v kabelke, musí sa dotýkať pokožky. Ako mi vtedy bolo zle, nestihla som dokončiť všetky podrobnosti, ale mohol by fungovať aspoň čiastočne...“ Elena verila, že kvet triadskej skalnej ruže má moc odvracať zlé čary.

„Fajn,“ kývla Rosa. „Vieš, že na to neverím, ale hodí sa mi sem,“ priložila si kvet na okraj výstrihu. „Asi už budem musieť ísť. Tak sa tam doma držte. A pozdravuj otca.“

„Dávaj na seba pozor, *hermanita*.“

Obrazovka potemnela a Rosa sa znovu uvoľnila.

Stále si o mňa robíš starosti. To znamená, že sa pre tú záležitosť s princom až tak nehnem. Možno mi dokonca poďakuje, keď jej na serpentskom dvore vyhlídnem dostatočne urodzeného náhradníka.

Opatrným pohybom si upravila okraj výstrihu, aby odhaľoval dosť, nie však priveľa. Tieto šaty obopínali Rosinu hrud' v línii, ktorú by dvorská etiketa v Agre považovala za škandálnu. Basilovi sa v nich iste bude páčiť. Trenie mierne vlhkého materiálu o pokožku cítila pri každom nádychu. Líca jej horeli. *To bude tým vínom, vravela si. A možno aj žeravými prísľubmi, ktoré princ dokázal nenápadne vmiešať do konverzácie ponad zlaté misy plné vybraných pokrmov.*

Nevedela sa dočkať chvíle, keď ju v tanci pritisne k svojmu pevnému telu. Vlastne sa nevedela dočkať chvíle, keď sa bude môcť presvedčiť, či všetko, čo naznačoval. Náhle sa zháčila. Na zlatenom ráme zrkadla postrehla zmenu. Akoby hady z ozdobnej rezby precitli a po stene sa začali plaziť smerom k Rose. Keď na ne vyplašene zaostrila, videla opäť len neškodné, nie príliš realistické ornamenty. Hady boli samozrejme všadeprítomnými symbolmi Serpentie. V miestnych vyprahnutých horách sa im dobre darilo. Podľa Eleny staré serpentské náboženstvo hady dokonca uctievalo ako vážených predkov národa, nositeľov múdrosti, mágie a strážcov hlbín zeme. Rosa potriasla hlavou. *Spomeň Elenu a hneď ti začnú bežať po rozume nezmysly. Iste sa s tebou len zahrávajú unavené oči.*

Rozhodla sa ignorovať zlatý rám a uprela pohľad na inú časť miestnosti. V zrkadlovom odraze pohovky, v dekorácii z drahých látok, zachytila hrubé zlatohnedé šupinaté telo hada prepletené v mohutných slučkách medzi brokátovými vankúšmi. Ploská hlava na ňu upierala oči rovnakého sivého odtieňa ako mal serpentský princ. Hadí jazyk skúmavo zakmital vzduchom... Zdesene sa obzrela k pohovke, no v tom okamihu na nej videla len lesklé vankúše.

To víno... Už nesmiem vypiť ani kvapku.

„Madam, ste v poriadku?“ Do salónika vkĺzla komorná s úslužným výrazom. Privolal ju výkrik, alebo ju poslali z hodovnej siene, aby mladú nevestu trochu posúrila? Bol to len prelud, alebo sa jej spod mihalníc zablysli hadie oči?

„Áno, samozrejme,“ habkala Rosa. „Poďme odtiaľto. Bolo by nezdvorilé nechať spoločnosť čakať,“ dodala a vykročila zdobenou chodbou. Kým ju veľké dvojkrídle dvere uvrhli späť medzi hostí, nemala našťastie dost času zaostriť na podrobnosti mytologických výjavov zobrazujúcich rôzne spojenia ľudí a hadov.

Vzduch v hodovnej sieni Rose pripadal ešte dusnejší než pred odchodom. Až keď jej pozorná ruka novomanžela podávala čašu, uvedomila si, ako ju trápí smäd. Vďačne pohár prijala, vypila ho na dúšok a potom sa nechala viesť do víru tanca.

Hovorili... Len hmlisto vnímala o čom. Miestnosť sa s ňou obracala o niečo viac než by sa dalo pripísať voľným kružni-

ciam, ktoré medzi vybranými serpentskými pármí opisovali na parkete.

Keď ju majstrovským pohybom zaklonil, na jediný okamih videla... Všetkých dvoranov Serpentie ako hadov ľudskej veľkosti. No vo chvíli, keď ju princova pevná ruka znovu priviedla do vertikálnej polohy, bolo všetko inak. Normálne.

„Povedali mi, že ste dnes kontaktovali rodný hrad,“ oslovil ju princ akoby mimochodom. „Máte správy z domova? Ako sa darí pánu otcovi? Moja matka vyjadrila isté obavy, či mu neprekáža, že nemôže byť prítomný na serpentskej časti obradu.“ „Verte mi, otec má pochopenie pre požiadavky serpentskej kultúry.“

Svadobná nálada si zahrávala s Rosinou citovou rovnováhou – hoci otca celý večer ani trochu nepostrádala, v tej chvíli jej prišlo ľúto, že vraví čistú pravdu. Otec za ňou smútiť nebude. Skôr si pogratuje, ako elegantne sa zbavil jednej dcéry a veľkej časti rodinných dlhov.

„A vaša sestra... je už zdravá?“ vyzvedal ďalej princ. Spod masky zdvorilého záujmu presiakla do jeho hlasu istá naliehavosť.

„Myslíte Elenu?“ usmiala sa nevesta trochu silene. „Áno, samozrejme. Bola to len krátkodobá nevoľnosť.“

„To rád počujem. Napokon, ide o rodinu. Tiež mám sestru, s ktorou to býva náročné, ale milujem ju nadovšetko. Občas musím prijať opatrenia, ktoré nepovažuje za spravodlivé, hlavne pre jej bezpečnosť. No nikdy by som nedopustil, aby sa jej

stalo niečo vážne. My, dediči Serpentie, vieme doceniť presnosť a účelnosť v používaní jedov. Nie menej než je potrebné, nie viac než je nevyhnutné.“

Rosa v šoku zakopla. Pred nedôstojným pádom ju zachránili len princove pevné ruky.

„Celý čas ste vedeli...“

„Aj preto som si vybral vás, Rosa. Vaša sestra bola prvou ženou z vašej krajiny, ktorú som si... zatúžil ponechať.“

Čudné slová, pomyslela si Rosa. A kedy už prestane hovoriť o nej?

Princ zamyslene pokračoval: „Niekedy je pre muža ťažké rozhodnúť sa, ktorý kvet má nechať rásť a ktorý odtrhnúť pre seba...“ Úsporným pohybom vzal triadskú skalnú ružu z Rosinho výstrihu, zmyselne privoňal k okvetiu a hodil ozdobu za chrbát. Nepovšimnuto dopadla na okraj kozuba. „No ty si mi to uľahčila. Dokázala si, že sa do Serpentie hodíš viac.“

„Som... poctená,“ hlesla. *Takže tu od budúcej kráľovnej očakávajú kvalifikáciu v odbore praktickej farmácie?* Inokedy by v Rose podobné odhalenie vyvolalo obavy, ale teraz... „Zahodil si formálny jazyk.“

Cez tenké šaty cítila Basilovo dokonalé tvarované telo. *Drž ma takto a budem čímkoľvek si zaželaš. Urodzenou dámou, nelútostnou travičkou, ohnivou milenkou...*

Nemohla si nevšimnúť, ako sa mu zrýchlil dych, keď si ju privinul bližšie. Hlava sa jej krútila čoraz viac. Ostatné páry

vnímala len ako rozmazané šmuhy. Nohy takmer necítila – akoby sa jej po parkete vznášali samé.

„V týchto šatách si očarujúca,“ šepkal Basil dôverne. „Ale ja nemôžem prestať myslieť na to, ako ťa do posledného vlákna vyzlečiem.“

Urobil smerom k majordómovi drobné gesto rukou a sála sa začala vyprázdňovať. Ostali len členovia rodiny a pár najvýznamnejších dvoranov. Služobníctvo poodnášalo misy so zvyškami pokrmov a zatvorilo za sebou dvere. Hudba ďalej hrala – no tanečný rytmus vystriedali pomalšie, jemnejšie tóny.

„Čoskoro bude polnoc. Čas na završenie obradu.“ Nenápadne prešiel prstom popod uvoľnené ramienko.

Z jeho dotyku Rosu oblievala horúčava – nielen na pleci.

„Konzumácia manželstva. Ten názov sa mi páči.“ Jemne ju uhryzol do ucha a nasmeroval k ležadlu pri kozube.

„Si pripravená? Dovolíš mi...?“

„Áno,“ odpovedala vášnivo. *Dovolím ti všetko*, sľubovali jej oči.

Neobratnými prstami mu rozopínala gombíky na košeli, kým on ju zbavoval šiat.

„Si dokonalá,“ šepkal uznanlivo, keď sa aj posledný kus hodvábu zniesol k zemi. Prechádzal po jej alabastrovej koži, najprv pohľadom a potom rukami.

„Všetko, čo vidíš, ti patrí,“ vzdychala.

„Je dokonalá,“ súhlasili dvorania z indiskrétnej vzdialenosti.

Rosu to neprekvapilo – právo vyžaduje, aby na spečatenie manželstva budúceho kráľa dohliadali svedkovia – ale v tej chvíli jej na nich ani v najmenšom nezáležalo. Keď o tom ešte pred pár dňami rozmýšľala, premáhala úzkosť, hoci pre serpentského princa bola odhodlaná zvládnuť čokoľvek. *Ber to, ako príde, vpravela si. Všetky princezné a kráľovné to nejakto vydržali.*

No Rosa pod rukami svojho muža nedokázala len „držať“. Nedočkavo mu vychádzala v ústrety. Chcela ho svojimi dotykmi priviesť k rovnakej nepríčetnosti, akú jej práve spôsoboval on. Prestala vnímať svedkov – cítila len svojho Basila. Svet sa scvrkol výhradne na to, čo s ňou robil. Jeho jazyk, jeho ruky. Nežnosť, s akou ju dráždil. Silu, s akou ju dobýval. Priviedol ju na vrchol najvyššej rozkoše. Vyzliekol Rosu z jej vlastnej kože.

Keď ju napokon celý spotený a zadychčaný držal v rukách, spokojne vyhlásil: „Nebolo to ľahké, ale musím povedať, že všetka námaha stála za to.“

Skupina prizierajúcich sa dvoranov ho odmenila srdečným potleskom.

Rosa cítila, ako sa ňou prelievajú vlny neopísateľných pocitov. Sálu okolo seba videla ako vo sne, opojená a zároveň každým centimetrom precitlivelá. Basil nad ňou hrdy stál, prijímal gratulácie dvorského kancelára a ona túžila, aby ju znovu prikryl. Ani si nevšimla, kedy jej začalo byť trochu chladno.

Po kancelárovi pristúpila k synovi kráľovná matka. Rosa sa v duchu čudovala, odkiaľ tá dôstojná dáma vzala obrovského citrónovožltého hada, ktorého teraz niesla ovinutého okolo tela. *Čo s ním chce robiť?*

Možno ďalšia časť serpentských rituálov, pomyslela si Rosa ospalo.

Basil sa zatiaľ na hada láskyplne usmial. „Všetko najlepšie k narodeninám, sestrička. Toto je pre teba,“ povedal a pootvoril hadovi Rosinu kožu, aby sa do nej mohol vplaziť. „Od dnešného dňa ma môžeš sprevádzať na cestách do sveta ľudí vždy, keď budeš chcieť.“

Rosa neveriacky sledovala, ako sa jej koža vlní a zaplňuje novým životom. Mladá žena na nerozoznanie podobná Rose urobila pár váhavých krokov.

„Ďakujem.“ Bratovi venovala zdvorilú poklonu a potom sa pred ostatnými rozšafne zakrútila na špičke. „Je to šťastná koža. Viem, že aj ja v nej budem šťastná. Ach, nemohla by som nosiť tie kože plné bolesti a strachu, aké mávala v skrini babička. Povedzte, svedčí mi?“

„No,“ ozvala sa kráľovná matka kriticky, „Zdá sa, že je ti ešte trochu voľná...“

Obliekla dcéru vyšívány župan s dračím vzorom a pevne zatiahla opasok.

„Veď dorastiem!“

„Ale samozrejme, zlatko. Naučíš sa pohybovať v ľudskej koži s gráciou, ako všetky ženy z našej rodiny.“

„Ach, je to také zvláštne!“ S úľubou si prezerala dlane a prsty.

Brala do rúk náhodné predmety na krbovej rímse a hmatom skúmala ich textúry. Potom si všimla na okraji ohniska ozdoby v tvare kvetu skalnej ruže. Zodvihla ju, zľahka pošúchala okvetné lístky medzi prstami a potom ich bezstarostne hodila do plameňov.

Skutočná Rosa vyzlečená z kože ležala zabudnutá na ležadle pri kozube. Chvilami bdela, chvíľami pospávala. Jej krv a lymfa vsakovali do bieleho potahu ležadla, no Rose na tom príliš nezáležalo. Basil sa k nej iste čoskoro vráti, vezme ju do náručia a všetko bude tak, ako má byť.

Keď posledný okvetný lístok amuletu strávil oheň, závan teplého vzduchu doniesol k Rose pár čiastočiek popola a zvyškovej mágie. Na krátky okamih dokázala cez hmlu opojenia vidieť pravdu. Čo jej robil. Vodil ju ako na povrázku a od začiatku ju plánoval zradiť. Nechal ju zaľúbiť sa, no preňho bola len hlúpa teplokrvná korisť. Vzal jej všetko. Krásu, lásku, dôstojnosť, budúcnosť. Kožu. Kožu! Odmietala tomu uveriť, no realita jej neúprosne brnkala na obnažené zakončenia nervov. *Ako môžem ešte žiť?!* Túžila vyskočiť a bežať preč, v bezmocnej hrôze vrieskať z plných pľúc, no sotva vládala pohnúť rukou. Neveriacky pozorovala svoje predlaktie lesklé od unikajúcich tekutín. Červenkasté svaly, belavé šlachy a rozkonárené cievy, ktorých jemné, slabnúce pulzy odtikávali posledné okamihy Rosinho hasnúceho života. *Ako ten anatomický model pohybovej sústavy,*

z ktorého sme sa kedysi, neskutočne dávno, s Elou učili na hodinách biológie.

Vlny odosobnenia, v ktorých sa videla akoby z diaľky, striedalo s intenzívnym vnímanie tu a teraz.

Žiadny model. Toto som ja! Všetko, čo zo mňa zostalo! Viac už nebude!

Tak veľmi chcela žiť, no zároveň by zomrela od poníženia. S krištáľovou jasnosťou si spomínala, ako sa po celý čas všetci dívali. Blahosklonne, zvedavo aj lascívne... No bez súcitu. Meravé, hadie pohľady hltali jej telo, kým si Basil... pripravoval povrch. Ruky, ktoré ju hladili a dráždili, sa zastavili blízko najcitlivejšieho bodu jej lona.

„Teraz to môže trochu zaboliť,“ varoval ju nežne.

„Nemám strach,“ odvetila, rozťahla nohy ešte širšie než pretým a vyklenula sa mu v ústrety. Začal ohanbím. Jemný rez skalpelom takmer necítila.

„Chcem viac,“ vyzývala ho a on jej vyhovel. Šalela od rozkoše. Slinami rozvoľňoval väzivo, premyslenými pohybmi oddeľoval kožu od podkožia. Pokračoval k nohám a Rosa vzdychala a prosila, aby neprestával. Keď prešiel do oblasti pása, smiala sa:

„Opatrne, som štekľivá!“

„Ách, dám si pozor.“

A skutočne, všetci videli, ako citlivo a opatrne postupoval. Keď zvliekal z kože prsia, sama mu ochotne pomáhala. Lutovala, že nemôže urobiť viac, keď prišli na rad ruky a napokon tvár. Rosina koža sa

stala ich spoločným umeleckým dielom, bez najmenšej chyby, od delikátnych prstov na nohách až po skalp hustých havraních vlasov, na ktoré bola vždy taká hrdá.

To predsa nemôže byť pravda!

Dala by čokoľvek za možnosť precitnúť doma v posteli a toto všetko zahnať ako zlý sen. Sprchovať sa aspoň pol hodiny, obliecť si niečo neformálne a naraňajkovať sa v záhrade.

Prebud' sa, prebud' sa... Prebud' sa! Prosila aj rozkazovala, no mozog neposlúchal. Dusná a absurdne prezdobená hodovná sieň Serpentie neodplynula do zabudnutia. Pred Rosinými očami sa naďalej vinuli a tancovali reliéfy prepletených hadov. Šklabili sa na ňu zdanlivo z každého voľného povrchu. *Teplokrvná korisť. Namyslená. Hlúpa. Bezvýznamná. Útroby kráľov Serpentie sa stanú tvojím hrobom a nikto z tvojich blízkych sa nedozvie, že by ťa mali začať oplakávať.* V zúfalstve sa uštipla do ruky, privodila si však len záchvat páľčivej bolesti, taký silný, že ho ani serpentské drogy nedokázali utlmiť. Plakala by, ale na slzy jej už tele chýbali tekutiny a z vyschnutého hrdla nedostala viac než tiché sipenie. Zvčjala by sa ako prišliapnutý had, nezmohla sa však na viac, než groteskné pošklbávanie svalmi.

O kúsok ďalej v Rosinej bývalej koži tancovala cudzia žena. Smiala sa, podchvíľou si spokojne prihladila vlasy alebo prešla rukou po krivkách tela, akoby sa chcela uistiť, že jej naozaj sadnú. Nehanebne flirtovala s mladými dvoranmi.

Nech tá príšera urobí čokoľvek, všetka špina padne na moje meno, uvedomila si Rosa. Pohľad na bezstarostnú zábavu serpentiského dvora bol pre ňu neznesiteľný, no nevládala odvrátiť zrak. Z posledných síl šepkala:

„Preklínam ťa, Basil! Teba aj celé tvoje zradné plemeno! Ľudia vás nájdu, zničia a do posledného vyhubia. Vezmú si všetko, čo vám patrilo, do zeme zadupú vaše paláce a z vašej ríše ostane len tá prašivá legenda!“

Basil sa k Rose skutočne vrátil, aby sa o ňu postaral. Keď začala preklínať svoju sestru za túto chvíľu krutej pravdy, priložil jej prst na krvavé pery:

„Ššš, neplytvaj silami, drahá.“

Vzal ju do náručia a z ležadla pri kozube ju odniesol na veľký zlatý podnos uprostred hodovného stola. Polial jej mokvajúce telo vínom, aby posilnil opojné účinky a zlepšil výslednú chuť. Sotva zavzdychala.

„V Agre spoznajú, že to... v mojej koži... nie som ja. Moja sestra...“

„Žiadne obavy, myslel som aj na ňu,“ hovoril serpentský princ upokojujúcim hlasom. „Váš otec si už dlho nepožije, to pre mojich ľudí v Agre nebude ťažké zariadiť. Po jeho smrti rodinné sídlo prevezme váš brat. Ak si chce zachovať márnотratný život, aký vaša rodina viedla doteraz, bude svojho serpentského švagra potrebovať čoraz viac. Elena sa nevydá. Napokon ju osud priveje na náš dvor. Bude žiť šťastne tu, po našom boku, môže sa zaoberať výchovou našich detí...“

„Našich... detí...?“

„Mojich a jej detí, prirodzene. Ty si iba ľahký predkrm. Dynastia potrebuje novú generáciu dedičov. Silných, uvážlivých, dokonale ovládajúcich ľudské spôsoby, s dostatočným podielom ľudskej krvi, aby som pre nich viac nemusel zháňať ľudské kože – budú mať svoje vlastné. To najlepšie z oboch svetov. Len si predstav, čo takí pokračovatelia rodu môžu dokázať... Ale dosť už rečí.“

Obrátil sa k dvoranom: „Minula polnoc, nastal čas odmaskovania. Povedzte sluhom, nech znova začnú nosiť na stoly.“

Dvere veľkej sály sa otvorili dokorán. Služobníctvo prúdilo dnu s podnosmi plnými živých zvierat. Paralyzovaných, omámených, alebo iba spútaných, aby vyhovelí rôznorodým chutiám dvoranov. Stovky drobných očí zmätene hľadeli okolo seba, na seba navzájom, na ženu bez kože uprostred hlavného hodovného stola, na kráľovskú rodinu Serpentie, ktorá konečne odložila masky... A z chodieb hradu vyhriatych teplom tisícov sviec sa dovnútra ako obludná lesklá vlna valila záplava hadov ľudskej veľkosti.

ZUSKA STOŽICKÁ

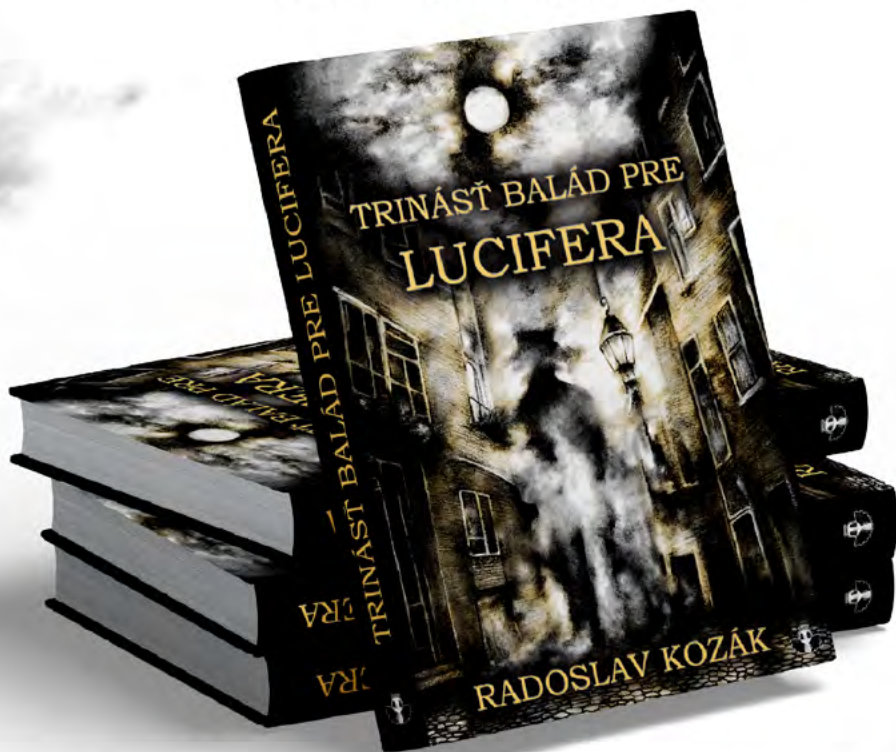
V žánroch fantastiky sa pohybuje od strednej školy. Svoje poviedky vydané v časopisoch a antológiách zvykne raz za niekoľko rokov zhrnúť do samostatnej zbierky (*Črepiny z oblohy*, *Mamut farby malinového lekváru*, najnovšie: *Labute neplačú*). Ako milovníčka vzdialených svetov a konfrontácií s čudnými formami života občas dopraje svojim hrdinom kruté chvíle, no hororu sa zatiaľ autorsky vyhýbala ako čert krížu – až do minuloročného temného workshopu v piatok 13., kde dostala za úlohu napísať mikropoviedku na motív jedného z obrázkov, ktoré Tono Stiffel vygeneroval pomocou umelej inteligencie... A jej pohľad sa zastavil na honosnej sieni s hadmi. Výsledkom je *Hostina v Serpentii*, legenda zaniknutého sveta, ktorý ožil v autorkinej hlave a od tých čias sa znepokojivo rozpína. Na týchto stránkach Vám ponúka prvých pár slučiek.

TRINÁŠŤ BALÁD PRE LUCIFERA

Na svete sú dva druhy ľudí: tí, ktorí vám povedia, že sú ochotní za niečo zabiť, a tí, ktorí by za to niečo pokojne položili život. Z prvých sa stávajú monštrá. A tí druhí? Tí jednoducho skončia mŕtvi.

Istého spisovateľa raz vyhľadal mysteriózny stavec s ponukou, aby preňho napísal trinásť príbehov. Zadanie bolo jednoduché, no o to desivejšie: „Ukáž ľuďom temnotu. Nechaj ich pociťť jej bezútešnú ťažobu. Cez ňu sa dostanem k ich duši. Inak si vezmem tú tvoju.“

Túto zbierku trinástich poviedok temného magického realizmu a hororu si vraj objednal sám diabol.
Je však skutočne prekliata?

RECENZIA: VÝBER HOROROV Z VYDAVATEĽSTVA GOLDEN DOG

nápisali: Radoslav Kozák

České vydavateľstvo Golden Dog nás už niekoľko rokov zásobuje neustále sa zväčšujúcou dávkou kvalitných hororových kníh. V našej recenzii sme sa pozreli na štyri tituly z ich produkcie. Predstavíme vám prekladový román, domáci román, antológiu českých autorov, ktorá vznikla za zaujímavých okolností, a netradičnú zbierku poviedok. Je sa na čo tešiť. Veď čítajte a uvidíte sami.

GLEN R. KRISCH – MUZEUM SNŮ

Rok vydania: 2022

Vydavateľstvo: Golden Dog

Počet strán: 224

Jazyk: český

Väzba: mäkká, brožovaná

Americký autor Glen Krisch sa vás vo svojom prvom románe preloženom do češtiny spýta jednoduchú otázku. Čo by sa stalo, ak by sa vaše sny dali zhmotniť a priviesť do reality? Rovnakú otázku položil aj sám sebe. Jeho odpoveď nájdete na vyše tristo stranách knihy, v ktorej sa prelína horor s fantasy. Príbeh kombinuje množstvo prvkov. Na to, ako sa ich

autorovi podarilo zmiešať dohromady, sa pozrieme v tejto recenzii.

Kevinovho otca brutálne zavraždia rovnako pred jeho očami. Desaťročný chlapec

si celú situáciu dáva za vinu. Nečudo, že sa uňho objavia nočné mory. Jedna je obzvlášť hrozivá, navyše sa neustále opakuje. Jej ústrednou postavou je Pan Zrúďák (v originále Mr. Freakshow), obrovské monštrum s démonicky blčiacim pohľadom a ohyzdnými krídlami. Táto príšera nedá Kevinovi spať a ničí mu život. Jeho matka je zúfalá. Nakoniec sa jej však podarí natrafiť na muža menom Maury, ktorý má zvláštnu schopnosť. Dokáže ľuďom vytiahnuť sny z hlavy a zhmotniť ich v realite. Práve buduje múzeum snov, zvané Lucidita, a Pan Zrúďák by sa mu náramne pozdával ako expozícia do temného krídla múzea. Keď sa cesty Mauryho a Kevina stretnú, môže to znamenať iba jedno. Na svet budú vypustené nočné mory.

Kniha ponúka naozaj originálny nápad, ktorý ma okamžite upútal. Ten je rozhodne najsilnejším aspektom diela. Dej sa pohybuje na hrane hororu a dark urban fantasy. Obsahuje prvky explicitného násillia, no zároveň má detskú hlavnú postavu a záporáka, ktorý v istých okamihoch pôsobí dosť „cheesy“. Taký Freddy Krueger bez potrebného dôvtipu a charizmy. Často teda počas čítania vyvstávala otázka, o aký príbeh ide. Táto mierna zmätunosť samotného diela o vlastnej identite rozhodne zážitku nepridáva. Sám patrím k prívržencom prelínania žánrov, v knihe *Múzeum snů* však do seba neboli zapletené tak, aby spolu vždy fungovali.

Úvod ma skutočne chytil, čo spôsobila hlavne výborná premisa, no postupne môj záujem chladol. Román trpí na prílišnú vatu v jadre. Množstvo postáv a snových stvorení, ktoré sa objavajú a ich príbeh nikam nesmeruje, scény bez pridanej hodnoty alebo posúvania deja dopredu sa v tejto časti kopia a zbytočne všetko brzdia. Napríklad insta-láska doktora a snovej smutnej dievčiny. Tej sa nedá uveriť ani s prižmúrením oboch očí.

Postupne sa akcia však opäť rozbehne. Keď sa Krisch sústreďí na budovanie premisy a dobre načrtnutého príbehu, kniha funguje. Kedykoľvek začne odbiehať, čitateľov záujem opadá. Tiež by pomohlo ubrať Pánovi Zrúďákovi z otrepaných replík, ktoré sa na môj vkus príliš snažia znieť desivo. Márne.

Je to škoda, pretože medzi riadkami sa ukrýva smutná a silná pointa. V skutočnosti totiž sledujeme príbeh chlapca, vyrovnávajúceho sa so stratou otca a vlastným pocitom viny. To, v kombinácii s už spomenutým zaujímavým nápadom o múzeu, v ktorom môžete vidieť zhmotnené sny, zaručene stojí za povšimnutie. Ak dokážete autorovi odpustiť menšie prešľapy, môže vás *Múzeum snů* baviť.

PAVEL BARTÁČEK HRŮZY V MICHIGANU

Rok vydania: 2022

Vydavateľstvo: Golden Dog

Počet strán: 324

Jazyk: český

Väzba: mäkká, brožovaná

Keď Pavel Bartáček vymýšľal spôsob, akým by prinútil svojho syna čítať, prišiel s netradičným nápadom. Keďže ho nebavili už publikované príbehy, rozhodol sa napísať svoj vlastný. Jeho syn tak dostal na pätnáste narodeniny krátku poviedku o vlčom mužovi. Tá sa neskôr rozrástla na plnohodnotný román s názvom *Hrůzy v Michigane*. Autor mal totiž už od detstva sen napísať knihu o vlkolakoch. Podarilo sa mu to a vďaka vydavateľstvu Golden Dog ju máme teraz možnosť čítať aj my.

V prvom rade sa musím priznať, že som ku knihe pristupoval so zmiešanými očakávaniami. Na jednej strane môže čitateľ výrazne odrádzať fakt, že hoci príbeh napísal český autor, odohráva sa v Spojených štátoch. Na strane druhej mám rád vlkolačie horory, hoci je ich v našich zemepisných šírkach málo a často pôsobia neďotiahnuto alebo neoriginálne. Mimochodom, ak vás táto téma zaujíma, bežte si pozrieť naše tretie číslo, kde na vás čaká komplexný článok o vlkolakoch v literatúre a filme. Určite ho oceníte.

Moje pochybnosti sa však celkom rýchlo rozplynuli. Autor zvolil zaujímavý a autenticky pôsobiaci spôsob rozprávania. Udalosti v knihe sú datované a zasadené do konkrétnych lokalít v Michigane konca devätnásteho storočia, vďaka čomu naberajú na vierohodnosti.

Čoskoro sa rozbieha poriadna jazda, pri ktorej lietajú ruky aj hlavy. Nijaká z postáv nie je v bezpečí. Z textu dýcha atmosféra beznádeje obyvateľov obklúčených príšerami. Zaujímavým prvkom je opis bolestivej premeny z človeka na vlkolaka – autor sa určite nechal in-

špirovať svojím obľúbeným filmom *An American Werewolf in London* (1981), od ktorého sú tieto scény vo vlkolačích hororoch priam povinnosťou – a taktiež vnútorných pochodov ľudskej časti krvilačných monštier. Tie na mňa zapôsobili azda najviac.

Text sa, bohužiaľ, na takom rozsahu a pri zameraní na vyvražďovačku nevyhne ani repetitívnosti a občasnému prílišnému zveličeniu. Tak sa môže stať, že na istých miestach vyznie skôr parodicky než hrôzostrašne. Medzi hororom a paródiou je však tenká hranica a trafiť sa na tú správnu stranu je niekedy naozaj náročné. Navyše ju má každý čitateľ úplne inde.

Na záver môžem povedať, že sa jedná o vcelku vydarený vlkolačí horor, ktorých nemáme v našich končinách až toľko. Rozhodne stojí za prečítanie. Hoci ide o hororový jazdu, kniha má príjemne nepríjemnú atmosféru. Predsa len, nemôžem vynechať paralelu s románom od Owla Goingbacka, ktorý sme recenzovali v minulom čísle. *Crota* na mňa zapôsobilá určite lepšie. Ale niečo mi hovorí, že *Hrůzy v Michigane* ešte neskončili a dočkáme sa pokračovania. Vzhľadom na to, že ide o autorovu prvotinu, očakávam nárast kvality s každou ďalšou knihou.

HONZA VOJTÍŠEK **SEŠÍVANCE: DRUHÝ STEH**

Rok vydania: 2023

Vydavateľstvo: Golden Dog

Počet strán: 276

Jazyk: český

Väzba: mäkká, brožovaná

V každom rozhovore o písaní so spoluautorom, ktorý som kedy mal s Honzom Vojtíškom, ma varoval, aké to vie byť hrozné a že pri tom vlastne často dosť trpí. Napriek tomu napísal zbierku poviedok, kde každý jeden príbeh vytvoril s iným autorom, strihol si román *Dáblův hřbet* s Ivanom Kučerom, a nepoučil sa. Chvalabohu! Vďaka tejto až masochistickej tvrdohlavosti vzniklo pokračovanie spomínanej spoluautorskej zbierky. *Sešívance: Druhý steh* vydal, ako inak, Golden Dog minulý rok. Pokúsím sa vám ju trochu predstaviť.

Začnem tým, že kniha okrem samotných poviedok (respektíve ôsmich poviedok a jednej novelky) obsahuje aj príjemný bonus, a to doslov všetkých spoluautorov k tomu, ako vznikali príbehy a aká bola spolupráca s Honzom. Po jeho úvodnom slove nasledujú samotné texty:

Přijela pouť, tati (s Veronikou Fiedlerovou)

Vhodný príbeh na úvod. Text je príjemne čítavý a dej plynie naozaj svižne. Obaja

autori sa vraj čudovali, ako im išla spolupráca od ruky. Na poviedke je to vidieť. Dodal by som iba, že mňa to vôbec neprekvapilo Veronika Fiedlerová píše pútavo a všetky texty, ktoré som mal od nej možnosť doteraz čítať, som doslova zhltol.

Když je připravená (s Johnom Eversonom)

Áno, Honza sa s tým nemaznal a do zbierky pritiahol aj zvukné mená zo zahraničia. Jedným z nich je John Everson, ktorý rozpracoval nápad na príbeh o médiu, ktoré do seba necháva vstupovať mŕtvych, aby si mohli naposledy užiť so svojimi partnermi. Čiže pokračujeme erotikou, a hneď s príchutou BDSM. Spočiatku všetko vyzerá priam ideálne, no nakoniec sa to zvrhne. Ak viete, ako to myslím...

ghtrdh (s Miroslavom Pechom)

Spolupráca autorov, ktorých štýly sú takmer až protichodné, vôbec nedopadla zle. Vzišla z nej krátka poviedka, také pekné hororové béčko. Prijemná oddychovka mojich dvoch obľúbených českých autorov.

Brandon (so Zuzanou Droppovou)

Na spoluprácu „našej“ KiRi s Honzom som sa, priznám sa, tešil z celej zbierky najviac. Zuzana Droppová má vo zvyku dostávať svoje postavy do nepríjemných, až nechutných, sociálnych situácií. Na-

vyše sa nebojí ani poriadne pritvrdiť. Dokonca ani pri deťoch. Čakal som, že v kombinácii s podobne zameraným Honzom Vojtíškom vzíde niečo naozaj silné. A jediné, čo prezradím, je, že rozhodne nesklamali. Na Beverly Hills 90210 sa už nikdy nebudete pozeráť rovnako.

Neotáčej (s Ondřejom Kocábom)

Ondřej Kocáb vydal s Honzom Vojtíškom poviedkovú knihu *Rozpolcení*, kto-

rá pozostáva z poviedok oboch autorov. Teraz si vyskúšali spoluprácu na jednom texte. Podľa vlastných slov s textom trochu zápasili kvôli kreatívnym rozdielom. Myslím, že sa to na príbehu trochu odzrkadlilo. Chýbalo mu niečo navyše, čo od oboch autorov väčšinou dostávam.

Jezero Vassor (s Markom Hautalom)

Krimi horor miešajúci fínske jazero a podsvetie – ako to mafiánske, tak aj to záhrobné. Hoci štandardne nemám rád, keď recenzenti porovnávajú (dvakrát, keď sa to týka majstra hororu), ale pri tejto poviedke sa núka paralela s *Cyn-torynom zvieratiek* od Stephena Kinga. Hoci má úplne samostatnú mytológiu, vytvorenú na základe povier o jazerách, na dne ktorých nájdete bránu do iného sveta. A občas sa stane, že čo do nich vhodíte, to vám vrátiť späť.

M-Ma (s Danom Bartákom)

MMA tréner Dan Barták rozohral hororový príbeh spojený so svetom bojových umení. Stretáme v ňom zápasníčku v životnej forme, ktorej však zabráni v šanci dostať sa na vrchol nechcené tehotenstvo. Drsný a veľmi reálne pôsobiaci text o tom, ako všetko môže razom zmeniť nečakané nešťastie, ale aj o krutom riešení nepriaznivých situácií patrí k tomu najlepšiemu v knihe.

Fulciho dech (s Tomaszom Czarnym)

Krásne hororové béčko, ktoré sa na nič

nehrá. Miestami možno trochu zbytočne prestrelí, ale to k tomu vlastne patrí. Metalová kapela sa rozhodne usporiadať natáčanie klipu na cintoríne. A nie všetkým sa bude pozdávať satanistické hýrenie medzi náhrobnými kameňmi. Sex a mŕtvolý, to je koncept, ktorý v horore jednoducho funguje napriek predvídateľnej pointe.

Otloukej se, bábovičko... (s Alenou Čadovou)

No áno, škôlka môže byť desivé miesto. Obzvlášť taká, v akej sa ocitne malý Timmy. Novelka (text má okolo sedemdesiat strán, asi by sa už za poviedku označiť nedal), ktorú by som nazval Prellet nad kukučím hniezdom v predškolskom veku, zbierku uzatvára. Autorom sa podarilo vytvoriť napätie, hoci mne osobne nesedí prítomný čas a musel som sa naň prvých pár strán naladovať. Občas plynulosti príbehu škodili príliš detailné opisy (trochu mi pripomenuli scenáristický opis filmových scén). Rozhodne však ide o vydarený počin.

Celkovo sme dostali skvelú a zábavnú knihu, ktorá rozhodne nerobí hanbu svojej predchodkyňi. Honza Vojtíšek sa rád púšťa do netradičných projektov a tento sa zdá byť úspešný. Nájdete v ňom rôzne tváre hororu zošité do jedného desivého, ale aj nádherného Frankensteinovho monštra.

ČERVI V HLAVĚ

Rok vydania: 2022

Vydavateľstvo: Golden Dog

Počet strán: 216

Jazyk: český

Väzba: mäkká, brožovaná

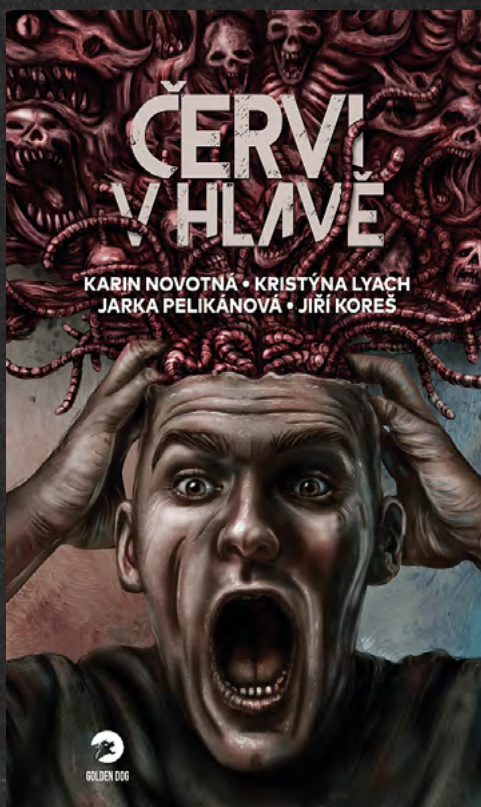
Páči sa mi, keď majú knihy dobrý príbeh. A tým nemyslím iba ten, ktorý je opísaný v deji, ale aj ten na pozadí ich vzniku. *Červi v hlavě* je antológia štyroch autorov, ktorí sa stretli na kurze tvorivého písania, a vytŕčali z radu ostatných zameraním svojich textov. Okamžite sa navzájom našli a skamarátili ako praví hororoví outsideri a vzájomne sa podporovali. Až prišiel nápad vydať spoločnú zbierku poviedok. Každý z autorov prispel tromi textami, ktoré sa v knihe pravidelne striedajú. Dostaneme tak celkom pestrý výber hororovo ladených poviedok.

S nápadom pustiť sa do spoločnej knihy prišiel Jiří Koreš (jediný chlap v horor teame). No a ďalej má príbeh (ten reálny) takmer až neuveriteľné, hollywoodske smerovanie. Štvorica dala dohromady to najlepšie z ich tvorby a s vydaním oslovili Martina Štefka z vydavateľstva Golden Dog. Ten nielenže sa na rukopis pozrel, ale zapáčil sa mu natoľko, že knihu v roku 2022 vydal. Už len samotné pozadie vzniku tohto diela stojí za povšimnutie a určite musí inšpirovať a motivovať nejedného

začínajúceho autora. Ako však obstojí samotná kniha? Neurobilo vydavateľstvo vydaním málo známych, začínajúcich autorov chybu?

Ani náhodou!

Ako sme spomínali, antológiu tvoria texty od štyroch hororistov. Jiří Koreš, ako jediný muž, spojil sily s tromi autorkami. Azda najviac vytŕča Karín Novotná, no zaujímavými textami prispeli aj Kristýna Lych a Jarka Pelikánová i samotný autor myšlienky, spomínaný

Jiří Koreš. Texty ilustráciami i pútavou obálkou vyšperkoval Jiří Dvorský.

Obligatórne je treba povedať to, čo platí pre zborníky s rôznymi autormi všeobecne. Ich silnou a zároveň slabou stránkou vždy býva rôznorodosť. Niektoré poviedky vám zaručene nesadnú, pretože sa budú vymykať vášmu vkusu.

Dovolím si však tvrdiť, že každý hororový fanúšik si nájde aj svojich favoritov. Každý autor ponúkol knihe niečo svojské a zaujímavé, nijaký nezaostáva. Pre mňa bola najzaujímavejšou poviedka *Houpací křeslo* od Karin Novotnej. Ale vy si nájdite svojho favorita!

Antologie k poctě mistra hororu, na které se podíleli čeští a slovenští autoři

IVANA GAŠPARÍKOVÁ HŘÍČKA PŘÍRODY

ilustroval: Adam Kubík

... údajně mu to našeptávaly hlasy! John B. Maller ani před soudem neprojevil lítost, ba naopak! Napadal svého právníka a ukousl mu kus ucha! S pusou od krve řval, že všechny sežere. Wow... No, John B. Maller byl nakonec odsouzený k elektrickému křeslu. Povídá se, že přítomný kněz nakonec neposkytl odsouzenému rozhřešení, neboť to byl prý samotný Satan! Podle kanibala Johna B. Mallera nakonec vyšel v roce 2006 film Eat you s českým názvem Požírač. Snímek byl zakázán v několika zemích, v některých musela být vystřižená scéna, kde Maller připravil masovou roládu z malé Lili. Vážně bych nedoporučoval u Eat you večeřet. Ale teď něco veselejšího! Americký rockový zpěvák Alice Cooper ví, jak se naladit na vánoční atmosféru. Santa Claws Is Coming to Town z roku 2009 je příjemnou hororovou koledou, kde jsou slyšet i rolničky!

Po chvíli ticha se z dotykového telefonu ozvalo anglické hláskování Santa Claws. Píseň začala ve veselém a rytmickém stylu typickém pro americké Vánoce. Zuzana hleděla nepřítomně do setmělého francouzského okna, za kterým se stmívalo. Nemohla se odtrhnout, dokud

nezazněl zvuk elektrické kytary hrající své sólo. Myslela na masovou roládu a instinktivně si pohladila vypouklé těhotenské břicho. Dítě reagovalo na dotek lehkým kopnutím do žeber.

„Neboj se, máma tě ochrání,“ zašeptala a v koutcích očí se jí zaleskly slzy. Do porodu zbýval necelý měsíc a už několik dní byla neuvěřitelně precitlivěla. Trápil ji svět samotný. Bylo v něm tolik zla a opět zahlodal červíček pochybností, zda je moudré do takové doby přivést potomka. S Cooperem v uších se snažila vstát z křesla. Venku obloha ještě více ztmavla a z těžkých mraků se začaly sypat chomáče sněhu. Zuzana rozsvítila uzamčený telefon na stolku a zkontrolovala zprávy. Aplikace rádia se schovala na pozadí a zanechala za sebou jen malou ikonku v záhlaví displeje. Zachmuřeně si rozklikla konverzaci s Mírou. Už tři hodiny neodepsal na dotaz, kdy přijede domů. Už dvě hodiny schovávala studenou večeři v troubě a stejně dlouhou dobu se páčila třetí adventní svíčka na věnci.

Nechtěla být za hysterku a pořád si v duchu opakovala, že toho má asi moc v práci, ale byl to přeci on, kdo slíbil, že

s dítětem to bude jiné. Nebylo. Přišlo jí, že to bylo ještě horší. Vždyť byl v práci i v neděli!

Spolkla nepříjemný pocit, že se vnučuje a vytočila Mirkovo číslo. Allice Cooper zpíval refrén znovu a znovu, ale nyní byl umlčen monotónním zvukem vytáčení. Po třetím zazvonění začala Zuzana netrpělivě seškrabovat něco přilepeného na okraji stolu. Po pátém vyzvánění se jí to povedlo a zbytek podivné hmoty uvízl za nehtem. Další zvonění ani nedošlo konce a Zuzana mobil vypnula. Aplikace Horor rádia zase naskočila. Žena se svalila zpět do křesla. Možná že by se měla chvíli prospat. Aspoň jí uteče čas. Z mobilu však už zase mluvil moderátor Marek Podvoda. Zuzana už odmítala vstát a zkusit rozhýbat své těžké tělo. A tak se zaposlouchala do zastřené intonace mužského hlasu.

Je neděle osmá hodina večerní. Jsem tu já, Marek Podvoda, zlá dohoda a čas na Černou hodinku! Tak neváhejte a volejte na číslo devět set šestašedesát šest šestašedesát šest a povyprávějte nám svůj hororový příběh! A koho máme na lince?

„Dobrý večer, já jsem viděla ducha.“

No dobrý večer a jak se jmenujete?

Aneta. Nováková. A teda –

Tak milí posluchači, jste připraveni na pořádnou dávku strachu? Posluchačka Aneta nám dnes povypráví svůj příběh! Tak Aneto, prosím, vystrašte nás!

„No ale to se fakt stalo. Takže já jsem Ane-

ta. Nováková a no teda bylo to tehdá, když jsem šla s mojí skoro švagrovou okolo hřbitova a no...“

Dál už Zuzana neposlouchala, znovu rozsvítila telefon a najela na chat s Mírou. Cítila se opuštěná a v hlavě jí vířilo spoustu představ o tom, jak ji nakonec Míra opustí. Co otěhotněla, přibrála už bezmála třicet kilo. Do toho ji začaly otékat nohy, ruce a její veselá nálada se často měnila do podrážděné a štekavé. Stal se z ní přecitlivělý uzlíček nervů a kil navíc ozdobený nechutnými striemi. Nesnášela svou novou podobu a pohled do zrcadla ji drtil pokaždé, když se mu odvážila čelit. O to víc se rozbřečela, když si uvědomila, kolik žen se okolo Míry motá, jak jsou štíhlé, mladé a plné energie. Ne jako ona, co není schopná ani vstát, aniž by funěla jak parní lokomotiva a zpotila se až na zadek.

Automaticky pohládila břicho. Poslední měsíc těhotenství a její tělo protestovalo. Blížící termín ji děsil čím dál víc. Toho strachu ji nezabavovalo ani množství videí na sociálních sítích a jiných médií o tom jak je porod přirozený a nemusí bolet. Jen je důležité ve správný okamžik přijmout své poslání a naslouchat tělu a miminku. „Šračky,“ zašeptala Zuzana do vyprávění ženy z rádia. Shrнула jak její příběh, tak svoje pocity z oněch předporodních keců.

Opět odemkla telefon. Nepsal ji, ani si to nepřečetl. Určitě má hodně práce. Míra jí

miluje a jak říkal, chce vydělat dost peněz, aby se měli dobře.

„Princezny musejí být v bavlnece,“ opakoval často, aniž by věděl, jestli čekají kluka nebo holku. On byl už naprogramovaný pro dceru. Nekompromisně, nepřipouštěl si jinou variantu. Naposledy ji svou tvrdohlavou touhou rozčílil, když koupil růžové botičky. Ani se nedostala k tomu, že boty musí koupit až ve specializovaném obchodě v moment, co bude dítě dva měsíce samostatně chodit, ne dřív! A on pořídil botičky pro malé miminko. Tehdy odešel s rozčileným výrazem a hučel, že je maniodepresivní, že jsou to *jen boty!*

Ano, růžové!

A co když to bude kluk?

Nebude!

Nech mě bejt!

Přestaň zase brečet, ježíši! Jdu do práce!

Míro?!

Už se k tomu pak nevrátili a Zuzana dala botičky k postýlce povlečenou v neutrálních barvách. Pak to vyřeší kompromisem. Tak to říkali v tom videu *„připravujeme se na mimi od A po Zet“* kompromisy. I pro muže je nová role složitá. Třeba miminku botičky obuje jen jednou na vítání občánků, třeba to bude kluk a vyhodí je úplně. Nebo předá Jiřce z bytovek. Ta má do kapsy hluboko a správný vývoj neřeší, tak jak ona. Stejně nemá peníze a tyhle botičky jí udělají radost a ke všemu čeká holku. Vlastně nemá už teď někdy termín? Zuzana vyjela z chatu s Mírou a překlepla na Jiřinu.

„Tak co? Jak se cítíš?“ Jiřina byla online a hned vyskočily tři tečky, značící, že píše. Tři poskakující tečky rozptýlily Zuzany myšlenky, které právě zabloudily k možnosti, že ji Míra podvádí.

Ale to by on nikdy neudělal.

***

Míra to udělal.

Udělal se už po třetí a Karolína ležící s nohama do Vě na jeho pracovním stole hlasitě oddechovala. Pak se podepřela na loktech a zkousla si chtivě rty, nad nimiž se třpytil pot.

„Tak co? Další kolo, šéfe?“ zatřásla trupem a prsa velikostí do ruky se zachvěly osvobozené z kávové hnědé košile rozepnuté k pupíku. V Mírovy to zaškubalo, ještě když hleděl na vykasanou pouzdrovou sukni na stehnech a rozevřené nohy.

„Myslím, že potřebuji pauzu,“ zavrtěl hlavou a přidržoval se kancelářské židle, aby ho oslabené nohy ještě unesly.

„Vážně?“ zapochybovala Karolína a bleskově se přetočila na všechny čtyři. Prohnula se v zádech jako kočka a položila horní část těla na smlouvy o akvizici tep lárenské společnosti, jejíž jméno Míra aktuálně zapomněl. Vyšpulila na něj zadek.

Další vlna touhy zburcovala jeho ochablý penis a skoro až obřadně popadnul Zuzanu za boky a stáhl ji ze stolu, tak aby se o něj opřela pasem. Společně zavzdychali a na stole začala v pravidelných přírazech poskakovat propiska a rámeček z dubového dřeva, který se díky tomu blížil k okraji

stolu. Karolína jej zachytila a zadívala se do tváře jeho manželky. V té době ještě štíhlé a krásné.

„Myslíte, že by si dala trojku?“ vyrazila ze sebe škádlivě.

„Drž hubu, děvko!“ zavřel Míra a plácl ji silně po levé pěstce, až na ní zanechal otisk své ruky. Zuzana slastně zavrňela.

Tak se jí to líbí!

* * *

„Vůbec se mi to nelíbilo! Říkala jsem jí to... skorošvagrové, víte? Že se mi to nelíbí, ale ona pořád, že budeme pokračovat a musíme se zeptat! No a pak vyvolala ducha Boženy Němcové a... říká se, že když ji vyvoláte, tak vás může uškrtit! No a já jsem pak cítila, jakoby mě fakt škrtila! Bylo to strašný, tyjo! Fakt strašný toto! No a pak vypadly pojistky a zabřmělo! Málem jsem umřela strachy. Brrr ještě teď si na to vzpomenu a je mi úplně zle, tyjo.“

„No tak děkujeme posluchače Anetě za její příběh! A vy si dávejte pozor na vyvolávání duchů! A teď si poslechneme Roba Zombieho a jeho Dead City Radio! A pak nás čeká jeden netrpělivý posluchač.“

*Radio has changed our lives
and practically
saved our lives...*

Zuzana zasněně prsty přibližovala a zkoumala detail fotky od Jiřiny. Před dvanácti hodinami vážně porodila. Zuzana už ji nedočkavě zavalovala otázkami

mi na porod a na to jak se cítí, ale Jiřka odepisovala málo a stroze. Třeba Jiřinu stihne ještě navštívit, než sama porodí. Už se sama těšila, až přivine své vlastní miminko. Plula si ve svých představách, jak oznámí rodině narození potomka, když najednou potřebovala čůrat. Tohle náhlé nutkání nenáviděla. Hlavně v noci, kterou spíš prohodila na záchod, než prospala. Potřeba se ve zlomku vteřiny stupňovala na akutní pocit. Nedalo se nic dělat. Zapřela se rukama do opěrek křesla a s heknutím se vyhoupla do rozkročeného stoje. Rovnou se podepřela rukou v bedrech a druhou na břichu. Kachním krokem se rozkolébala k toaletě. Roba Zombieho nechala vyhrávat v obýváku. Když si stáhla legíny s kalhotkami a dosedla na prkýnko, ještě ho z povzdálí slyšela.

Do záchodové mísy dopadlo pár kapek moči a to bylo vše. Frustrovaně zafuněla. Teď se bude muset zase zvednout a za pět minut tu bude sedět zase! Hudba ustala a opět spustil moderátor. Neslyšela však co říkal. Zaraženě hleděla na vnitřek kalhotek. Byl tam zvláštní narůžovělý hlen. Srdce ji tlouklo o něco rychleji.

Rodí?

Bleskově si sundala celé legíny z nohou, spodní prádlo opatrně stáhla a položila do vany, tak aby svůj nález nepoškodila. Pak se s nahým zadkem rozešla do obýváku, popadla telefon a rychle klepla na ikonu internetu. Jednoduše specifikovala svůj dotaz 36+4 tt hlen na kalhotkách.

Vyhledávač okamžitě nabídl vysvětlení. A tak tam Zuzana stála v obýváku od pasu dolů nahá, aby se dozvěděla co přesně je hlenová zátka a kdy bude родit. Za necelých pět minut prošla sedm diskuzí matek, kde se názory různily, ale shodly se v tom, že nemusí do porodnice. Porodit však teď mohla za pár hodin anebo klidně až v termínu. Hlodala v ní panika, ale také i radost, že se konečně NĚCO děje!

Odkolébala se pro nové oblečení a špinavé pak vhodila do pračky. Ještě však skoro minutu pozorovala hlen s příměsí krve, jakoby z toho mohla věstít nějaké časové údaje. Už zase měla mobil v ruce a přemýšlela, jestli to napsat Mírovy, nebo mu to říct až doma? A nebude to nechutné? Je přece těhotná a on je otec! Je přirozené, co dělá její tělo, není nic, za co by bylo nutné se stydět. Vždyť Mirek bude u porodu. Jeden hlen ho nemůže položit.

Zlato, asi se něco děje! Odešla mi hlenová zátka!! Prosím, přijed' co nejdřív!!

A odeslat. Možná to trochu zveličila, ale třeba ho to přiměje se o ni taky trochu zajímat.

* * *

Mirek se řítíl po setmělé silnici jako šílenec. Předjížděl pomalejší vozy a ani sníž, snášející se k zemi, jej nijak nenutil zpomalit. Karolína se věnovala svému telefonu a bílé světlo, z něj vycházející, vytvořilo

na jejím obličejí zvláštní světelnou masku. Dvojice spolu nepromluvila, co nasedla do auta. To se mělo během následujících vteřin změnit. Telefon přichycený na palubní desce zapípal a zobrazil příchozí zprávu, ukazující se v záhlaví displeje. *Zuzana: Zlato, asi se něco děje! Odešla mi hlenová zátka!! Prosím...* Zbytek zprávy čekal, až si ji majitel vyhledá v chatu.

Mirek prudce strhnul volant a zařadil se z protisměru do pravého pruhu. Auto za ním hlasitě zatroubilo. Karolína s očima přilepenýma na Mirkovo telefonu sebou škubla a dlaně jí reflexně vystřelily před tělo, jako reakce na prudké brždění.

„Ty budeš mít dítě?! A proč jsi mi to jako neřekl?! Ježíši! Já jsem tak blbá!“ Karolína přešla ze šoku rovnou do hysterie a rukou se plácla do čela.

„Přestaň,“ utrousil Mirek a opět šlápl na plyn.

„Přestaň? Jak jako přestaň? Já, ty vole, nebudu žádná macecha, pro žádného parchanta, kruci! Já myslela... měla jsem vědět... já nejsem žádná děvka, abys věděl!“ Karolína rozčileně rozhazovala rukama.

„Říkám ti nech toho, nebo si vystoupíš!“ zvýšil hlas.

„Ty jsi fakt hajzl! Čekám jak ta kráva, kdy se konečně rozvedeš, ale ty budeš mít rodinu! Jenom si mě využíval na sex! Znásilnil si mě!“ hulákala dál a rozváděla situaci do absurdních rozměrů. Mirek stiskl zuby, vyhodil pravý blinkr a zadupl brzdu. Vůz za ním ho s táhlým troubením

předjel. Mirkovi hlavou projelo mnoho nadávek, ale jeho obličej zůstal klidný. Tak klidný, až z toho Karolínu zamrazilo.

„Jasně jsme si řekli, že jde jen o sex. Pokud jsi jak ta kráva, jak říkáš, čekala něco jiného, tak opravdu kráva jsi! A teď si koukej tu svou pohodlnou prdelku vyhodit ven!“ byl nekompromisní. V jeho hlavě narůstal zmatek a strach, ale na venek působil chladnokrevně. Karolína se nezmohla na slovo. Ramena ji poklesala a dlaně složila způsobně do klína. Byla postavená před riziko, že opravdu zůstane na kraji rychlostní silnice mezi Příbramí a Pískem.

„Neřekl jsi mi, že čekáš dítě,“ hlesla a zírала na kolena v tmavých silonkách. Jako by těmi slovy přepnula v Mirkově mozku šilenství. Prudce otevřel dveře, vyskočil z auta a v mžiku byl na straně spolujezdce. Karolína zmateně vypískla, když ji za paži rval do prosincové, chladné noci.

„Táhni už do prdele!“ zařval ji vztekle do obličje a několik slin ulpělo na jejím přehnaném make-upu. Karolína škobrtla na vysokých podpatcích a posadila se na mokry šterk. Mirek se na ni už ani nepodíval. Chvatně obešel vůz a sedl za volant. Než se Karolína sebrala ze země, zařadil a vypálil od krajnice. Kola odhrábala drobné kamení a vmetla je po atraktivní asistentce, která tam stála jen v halence a s nechápavým výrazem ve tváři.

***

*Sit and drink pennyroyal Tea
Distill the life that's inside of me*

*Sit and drink pennyroyal Tea
I'm anemic royalty*

Tak to byla Nirvana a Pennyroyal Tea. Jak já tu písničku žeru! Jsem tady já, Marek Podvoda, zlá dohoda a blíží se devátá hodina! Naše Černá hodinka na Horor rádiu pokračuje a na drátě máme posledního posluchače se svým strašným příběhem. Tak Marku, máš stejné jméno! Máš i stejné temnou duši?

Dobrý večer, chtěl jsem jenom říct... to vaše rádio je dáblovo nástroj! Musíte se obrátit k Bohu! Už se to blíží a kdo ví, tak ví! Probuďte se všichni!

*Marku, máte pro nás nějaký příběh?
Jste Satani! Shoříte v pekle!*

No, milý posluchači! I to je názor. Tak Markovi posílám Píseň pro Satana od Root.

*Ach Satane,
Ty vládce všeho míra
jak skála pevná
je má láska k Tobě*

V Zuzaně to vřelo a zároveň se jí do očí tlačily slzy. Tyhle emoce jako na houpačce nesnášela. Dál hypnotizovala chat s Mírou. Ten si zprávu ještě ani nepřečetl. Do uší jí vnikaly slova brněnské metalové skupiny o věrnosti k Satanovi, ale nevnímala je. V hlavě měla chaos a stupňující se nenávisť ke svému muži. A dítě v břiše sebou šilo, žďuchalo do okolních svalů a napínalo končetinami kůži na jejím břiše. Rozhodně muselo cítit to stejné

jako ona! Koneckonců byli propojeni nekončným poutem. A pak najednou miminko ustalo v pohybu, jakmile se ozval zvuk otevírání domovních dveří. Zuzana bez rozmyslu rázovala do chodby.

Mirek bouchnul dveřmi a skopnul ze sebe lakýrky. Byl naštvaný, to poznala okamžitě.

„Tohle je už moc!“

„Kdes byl?“

Výčitky obou se srazily a pak nastalo jen ticho, kdy se oba manželé přeměřovali pohledy.

„Já na tohle už nemám! Končím s tebou!“ Mirek byl první, kdo narušil to hutné ticho a dostal se do sedla v hádce, která byla na spadnutí.

„C-co- cože? Míro?“ Zuzaně se zavlnily rty a po bledých tvářích začaly téct čerstvé slzy.

„Nech toho! Přestaň s tím!“ zahřměl a prošel okolo jako velká voda. Jeho kroky směřovaly do ložnice. Zuzana se rozkolébala za ním takovou rychlostí, jak jen jí to velké břicho dovolovalo. Dostihla ho ve chvíli, kdy už měl sportovní tašku do posilovny nacpanou spodním prádlem a tričky.

„Co to děláš, Míro?“ zajíkla se plachtivě a vrhla se po tašce, aby zuřivě vytahovala zabalené oblečení.

„Nehrab na to! Jdi do prdele! Jdi do hajzlu už!“ Mirek se také vrhl k tašce a rval Zuzaně z rukou své svršky. Neohrabaně do ní strčil a Zuzana se svalila na zelený koberec s dlouhým vláknem.

„Proč jsi tak hnusnej...“ zašeptala a hlasitě se rozplakala. Instinktivně hladila břicho a druhou rukou utírala záplavu slz a hlenů z obličej. Mirek se napřáhl. Chtěl ji uhodit! Jeho tělo se tráslο vztekem a mozek hledal racionální východiska. Avšak stál s rukou napřaženou a nechápal, kam až to všechno došlo. Nevázaný sex v kanceláři? Alkoholové večírky s koncem až nad ránem? Touha bít vlastní ženu? Stalo se z něj monstrem, které nenáviděl, a nedokázal držet na uzdě.

„Tohle musí skončit... já tohle už dál nesnesu!“ posadil se zhrouceně na postel a hleděl tupě ke dveřím.

„Potřebuješ nějakou pomoc. Tohle všechno... vždyť je to pitomost. Koukni se, kam až jsme to nechali zajít. Tohle přece je moc,“ poklekl ke své ženě a popadl ji za třesoucí se ramena.

„Zuzko, prosím tě. Už dost s tímhle vším.“ Mluvil klidně, hledal v její tváři stopy přičetnosti a porozumění, že celé tohle divadlo neunese.

„Myslela jsem, že jsi šťastnej,“ zašeptala a chytla jej za zápěstí. Podívala se mu do očí s nadějí.

„To miminko za to nemůže, Míro. Musíme na tom zapracovat. Vždyť budeme rodiče,“ usmála se a jeho ruku položila na vypouklé břicho. Mirek jen zavřel oči a vytrhnul se ze sevření.

„Zuzano! My o dítě přišli před rokem! Zemřelo pár hodin po narození! Naše dcera je mrtvá! Musíš to už pochopit!

Krucí! Pochop to už! Já... já... pohřbili jsme ji a truchlili. Pořád truchlím! Když ta psychologka říkala, že se s tím musíš vypořádat, tak jsem tu pro tebe byl! Byl jsem tady! A ty... tohle," ukázal na ni prstem.

„Nejsi těhotná! Ty nejsi těhotná! Není to možné! Je to jen v tvé hlavě! A já kretén jsem jen koukal, jak propadáš do toho šílenství! Musíme s tím skončit! Hned teď!“ rozhodl se. Potřeboval napravit to, co Zuzana přijala jako pravdu.

„Co to říkáš?! Mirku! Ty ses úplně zbláznil! Koukni! Cítím ho!“ Zuzana zase ukázala na břicho.

„Ne, ne! Pojedeme do nemocnice! Potřebuješ pomoci! Nejsi těhotná, chápeš? Prostě si ztloustla! Vždyť už rok spolu nespíme!“ vrtěl hlavou a pokoušel se zvednout Zuzanu na nohy. Ta byla jak opařená.

„Spali! Na Den žen! Spali jsme spolu!“

„Ně, to nespali,“ pokoušel se Mirek znovu o klidný tón.

„Spali! Přišel si pozdě v noci z firemního večírku a milovali jsme se!“ zaječela mu z ničeho nic do obličeje a odstrčila ho od sebe.

„Nespali! Šukal jsem Karolínu a přitáhl až ráno s kytkou z Kaufu! Už rok na tebe nemůžu šáhnout! Sere mě to tady! Tohle není žádný život! Ztratil jsem dítě a ty ses úplně pomátla!“ Z Mirka tryskala frustrace v podobě slov. Chrlil je na svou ženu, jenž sotva poznával.

„Bolí mě to! Bolí mě, co tady říkáš! Proč

mi lžeš?! Chceš ze mě udělat blázna?! Proč to všechno říkáš?! Já o žádné dítě nepřišla, já to dítě čekám! S tebou! A každou chvíli můžu rodit, Míro! Ty nás nechceš? Chceš nás opustit? Na Vánoce? Proč? Proč?“

Mirek zaklel a vyrazil do obývacího pokoje. Zuzana opět za ním svým houpavým krokem.

„Co to zase děláš?! Proboha proč mi tohle všechno děláš. To nevadí, že jsi s ní spal, chápu to. Rozumím ti, společně to překonáme. Půjdeme na párovou terapii, nějak to celé vyřešíme, ano? Chápu, že i pro tebe je role otce nová, já to chápu. Chápu...“ Už zase ronila slzy. Opírala se o křeslo a mluvila k jeho ohnutým zdánlivě. Mirek horlivě hrabal a vyhazoval pečlivě srovnané osobní dokumenty ve složkách. Pak se konečně narovnal.

V rukou svíral několik papírů. Beze slova je položil na sedák křesla a odešel k barovému stolku, rozdělující kuchyň s obývacím pokojem. Soustředěně si nalil poměrně drahý kubánský rum, který dostal před rokem na vánočním večírku firmy právě od Karolíny. Tenkrát s ní spal poprvé a poprvé si připadal jako nejhorší člověk na světě. Když jeho žena ležela doma a sypala do sebe antidepresiva, on se opil a neudržel ptáka v kalhotách.

„Co to je? Tohle, co to je, Míro? Tohle není pravda... nemůže být,“ šeptala tiše Zuzana a v roztřesených rukou svírala zprávu z nemocnice.

„Status post abdominální hysterektomie

pro peripartální život ohrožující hemoragií, po vyčerpání veškerých konzervativních postupů in graviditas hebdomadis třicet osm plus pět. Fetus mortus, masivní abruptce placenty, sedmnáctého dvanáctý dva tisíce dvacet dva v pět hodin a čtyři minuty Alžběta Málková, dva tisíce osmset čtyřicet gramů...“ Odrecitoval Mirek text, jež znal nazpaměť.

Napil se.

Musel ten hnusný knedlík v krku spláchnout zpět do útroby, tam kde ho celou dobu požíral a trávil.

„Nemohli ji zachránit. Hodně jsi krvácela a vzali ti dělohu, abys aspoň ty přežila. Aspoň ty. Bylo to těžké, strašně těžké. Pro nás oba, víš. Pořádila sis to umělé mimino, a mně to nepřišlo tak uhozený, jako na začátku. Lepšilo se to, alespoň u tebe se to zlepšilo. Ale já jsem tě ztratil. Tak moc ses upnula na tu panenku, že jsi mě vůbec neviděla. A pak se to změnilo tehdy, když jsi mi tvrdila, jak moc se ti naše milování líbilo. Ale já tu nebyl. Nebyl jsem tady, nespál jsem s tebou. Neslyšela jsi mě, když jsem ti říkal, že tě potřebuji. Otěhotněla ta tvá kamarádka a ty jsi taky najednou přišla s tím, že jsi těhotná. Já... měl jsem pocit, že to přejde, že to tak potřebuješ prožít, ale stupňovalo se to. Kurva, já se snažil ti najít psychiatra, ale všichni říkali nejdříve za rok, za zasranej rok. Copak tohle se dá vydržet rok? Nakupovala jsi věci pro to malé, z knihovny jsi udělala pokojík a já na to jen koukal a koupil ty pitomé boty.

Je to moje vina. Zašlo to moc daleko. Ale musíš se podívat jaká je pravda, Zuzi. Nemůžeme mít děti a já nechci žít vedle bláznivky na prášcích. Vždyť ty už je ani nebereš a tohle všechno...“ Mirek se díval někam za Zuzanu, za každou větou si doléval rum do skleničky a jeho výraz byl čím dál strhanější a bolestivější. Ticho narušoval song tiše hrající z rádiové aplikace v telefonu a venku se sypal sníh čím dál hustěji.

Zuzana hleděla na papír ze sedmnáctého prosince, přesně před rokem a mezi černým písmem hledala cokoli, co by výroky lékařů popřelo. Marně. Hluboko pohřbený zármutek vyplouval na povrch a mračil její duši. Vzpomínka jak zpívala nehybnému tělíčku tichou ukolébavku, ji trýznil a třístil na milion střepů.

„Míro?“ zašeptala tak tiše, že sotva přehlušila zvuk elektrické kytary z telefonu.

„Já... já krvácím,“ v pobledlém obličejí se objevila hrůza, když jí krev prokvetla v rozkroku na bavlenných teplácích. Vystrašeně zírala na profil svého muže, strnule hledícího do francouzských dveří vedoucích na zahradu zahalenou v nočním hávu. I Zuzana se otočila a vykřikla.

Za sklem polepeného třípytívkami vločkami stála vysoká postava. Přes hrbatá záda měla přehozený téměř černý kožich, jako plášť. V odpudivě kostnaté ruce zakončené lesklými drápy svírala berli na špici pokroucenou, ozdobenou perím a bledými drobnými kůstkami. Nejpršernější však byl obličej. Připomínal ovčí

tlamu. Žluté oči s tenkými vodorovnými zorníčkami upřeně hleděly na Zuzanino břicho. Z nozder tomu odfoukl horký vzduch, jenž na okně vytvořil mlžný flek. Žena se však nedokázala odtrhnout od paroží. Bylo vysoké a rozvětvené, jako paroží starého jelena. Z kostěných výrůstků visely rudé cáry, jako roztrhaný závoj. Z pod pláště pak vyrazila druhá ruka a ukázala přes sklo na to, na co se dívala. Ozvalo se táhlé hrdelní zavřeštění. Bytost odhalila řadu žlutých zubů a krvavé cáry na paroží se divoce rozhoupaly.

***

Probudil ji těžký kořeněný zápach dýmu. Bolela ji z toho hlava a dráždil žaludek. Cítila se unavená a každý sval v těle úpěl bolestí. Zuzana s námahou otevřela oči. Nad její hlavou se oblaka kouře zakřivila do podivných tvarů a po stropě obývacího pokoje tančily chvějící se nažloutlé stíny, vržené plameny svíček a pochodně. Ta byla zaražená v opěradle jejího pohodlného křesla a nebezpečně se nakláněla, čímž do místnosti vpuštěla dusivý kouř. Zuzanu napadlo, že může kdykoliv od otevřeného ohně křeslo chytnout a ona prostě uhoří.

„Zlato?“ Kromě hukotu plamenů se k ní rozléhal i Mirkův slabý hlas. Mohla jen mírně zaklonit hlavu, tam odkud přicházel. Nejprve uviděla svíčky roztékající se na drahé parketové podlaze. Byla jimi obklopena a kolem celého jejího ležícího těla tvořily světelnou hranici. Zvláště cí-

tila jejich žár na nártu levé nohy. Chtěla se schovat před palčivou bolestí, ale nemohla. Jakoby byla připoutaná k zemi, ale na natažených končetinách necítila žádnou zábranu.

„Míro?“ uniklo jí z popraskaných rtů hysterické zakvílení. Ještě kousek zaklonila hlavu. V šeru domu uviděla Mirkovy paže svázané hnědým provazem a připevněné ke zdi robustní skobou, která tam nikdy nebyvala. Nevzhledné praskliny v bílé stěně se jí škodolibě vysmívaly.

„Prosím tě, pomoz mi, než přijdou!“ ze šepotu se stal zoufalý příkaz. Zuzana napínala každý sval v těle. Pokusila se vstát, ale nebylo to k ničemu. Jediné, co mohla udělat, bylo ležet s pokrčenými a roztaženými koleny.

„Nemůžu se hýbat,“ zavrtěla hlavou a strach jí pronikl hluboko do těla. Pak z kříže do břicha přeběhla ostrá bolest. Sevřela ruce v pěst a vydala hrdelní výkřik. Něco se v jejím těle dělo.

Rodila!

A to i navzdory lékařským zprávám.

„Ne, prosím, pusťte mě,“ prozradil Mirkův prosebný hlas. Zuzaně přítomnost další osoby. V reakci na to uslyšela nejasný zvuk připomínající cvrlikání ptáků.

Plameny svíček se zakřivily a velký stín přichozího dosáhl stropu. Zuzana zavřela oči a silně se kousla do rtu. Zasáhla ji další silná kontrakce. Cítila pod sebou vlhkost. V místnosti bylo málo vzduchu a i to málo bylo těžké a dusivé. Na čele jí vyrazil pot díky žáru z desítek tančí-

cích plamenů a tmavé kruhy v podpaží bílé tuniky se s každým úderem srdce zvětšovaly. Když Zuzana otevřela oči, na chvíli zapomněla na porodní bolesti a fascinovaně zírala na tři podivné postavy, tvořící její publikum. Jednu z nich už viděla za sklem francouzského okna. Velké žluté oči s bledými zorničkami a rozkvetlými rohy sedící na beraní hlavě ji nyní děsily ještě více. Bytost klesla k zemi vedle její hlavy. Z pootevřených úst lemovaných plochými zuby se linul zvláštní pach. Další křeče v břiše jí způsobily, že nebyla schopna na stvoření jakkoli reagovat. Bolest zesílila. Opakovaně zavřela oči a připravovala se na nesnesitelný tlak drtící její pánev.

„Nesahej na ni!“ V dálce zaslechla Mirkův křik a pak ucítila tíhu pokroucené dlaně s drápy na své hrudi. Místo toho, aby bolest zesílila, ustoupila a tlak se změnil v hřejivé teplo, pronikající od pasu dolů. Neviditelné pouta na končetinách byla přerušena. Žena se opřela o lokty. Viděla nechutně zkroucené prsty stále spočívajících na jejích prsou. U roztažených stehů se krčilo něco o velikosti malého dítěte. Bylo to pokryté černými, lesklými perutěmi a hlava s kulatými očima a šedým špičatým zobákem ve světle ohně vzdáleně připomínala lidské rysy.

Ptačí tvor potřásl hlavou sem a tam jako dravec hledající kořist. Vydal několik ostrých výkřiků z otevřeného zobáku.

Zuzana souhlasně přikývla. Zhluboka se nadechla, zadržela dech a tlačila do pánve. Paroháč zaštěkal dlouhým hlubokým zvukem, který v Zuzaně rezonoval.

„Dobrý Bože! Nechte toho!“

„Drž už hubu, Mirku! Pomáhají mi! Pomůžou miminku na svět!“ zavřeštěla Zuzana a s námahou se přetočila na všechny čtyři. Několik krvavých cárů z paroží se při tom oťřelo o její tvář. Instinktivně věděla, jaká poloha je pro ni nejlepší, a tušila, že jí ty animální bytosti nechtěly ublížit, ale spíše pomoci dítě porodit.

Odhrnula vlasy přilepené na čele. Spatřila vyděšeného Mirka zhrouceného u zdi, nahého a bezbranného. Ramenní klouby držely jeho váhu a napínaly se pod kůži. Ruce měl pevně svázané za hlavou a nemohl se dostat do pohodlnější polohy. Musel cítit bolest, ale ne takovou jako ona.

Mirek hlasitě křičel. Řval šokem i hrůzou.

Jejich obývací, vždy naklizený a útulný se utápěl v mdlém světle ohně a nábytek, dekorace a drahé běhouny do sebe načichávaly dusivý dým. Ale bylo mu to jedno, když sledoval, jak se jeho žena chvěje na všech čtyřech. Po tváři jí stékal pot, zuby zatínala a v očích se zračilo odhodlání a šílenství, konečně vyplouvající na povrch. Bílé roucho, do něhož byla oblečena, se vlnilo přes boky a odhalovalo velké břicho, vznášející se několik centimetrů nad zemí.

Mirek viděl krev na jejích bílých stehnech a na podlaze. A v této kaluži krve a dalších tělesných tekutin spatřil něco, co vypadalo jako ptačí drápy. Roztahovalo to tmavou kaluž do stran a tvořilo jakési ohavné slunce a záhadné ornamenty. Zalapal po dechu, když se celá okřídlená postava, pak vynořila zpoza Zuzaniných hýždí a zaryla jí ostré drápy do beder. Hlava ptáka spočinula na jejím boku a vydávala tiché pískání. Rytmicky se to rozpohybovalo na silných lidských nohách, které postrádaly kolena a stehna. Dvě nahé holeně trčící z opeřeného válcovitého těla v Mirkovi vyvolávaly pocit na zvracení. Zuzana na kreaturu reagovala slastným výrazem, hlavu sklonila k zemi a pánví začala pohybovat tak, jak ji opeřenec ukazoval. Pak vykřikla a její tělo se napjalo. Parohatý beran znovu zaúpěl a láskyplně jí zajížděl svými křivými prsty do vlasů.

Zatmělo se mu před očima, ale než ztratil vědomí, uslyšel, šplouchnutí o podlahu, Zuzanin řev a hlasitý pláč dítěte.

Byla unavená, ale šťastná. Opírala se zády o křeslo a v náručí chovala malé miminko, stále pokryté krví a tkání. Ale i jasně rozpoznávala drobné šupinky, pokrývající většinu těla novorozence. Zamilovala se do té tvářičky s očima bez víček. Jiskřivé černé korálky svítily nad dvěma malými otvory v místech, kde měl být nos. Nejroztomilejší však byl narůžovělý rozeklaný jazyček, mihotající se mezi bezkrevnými rtíky.

Milovala ho od prvního okamžiku a usmá-

la se, když se jí hadí ocásek pevně omotal okolo zápěstí. Zvláštní miminko s baculatým dětským trupem, jenž přecházel do tlustého, hadího těla ji utvrdil v tom, že naděje umírá poslední. I po ztrátě své dcery věděla, že se stane matkou. Takovou, která dokáže bezvýhradně milovat.

Chlad ji prostupoval od nohou výš a každý pohyb i nádech pro ni byl namáhavý. Ale její náruč byla pevná.

„Moc tě miluji,“ zašeptala a políbila hádka na plochou lebku. To slastně zasyčelo a stulilo se blíž k jejímu hrudníku. Ani nevykřikla, když novorozeně otevřelo pusku, až tak, že se čelistní panty vykloubily a tenké, bílé, jako jehly ostré zuby se zakously do bradavky.

Ze stínů ponurého pokoje se připlazil skoro dvoumetrový černý had, pomáhající si v pohybu svalnatými lidskými pažemi a dychtivě se přibližoval k rodičce. Ebenové tělo se smýkalo po podlaze a vydávalo tichý šustivý zvuk. Zuzana se jen vyčerpaně podívala na hada, jenž se plazil přes její nohy a ovjel ji pas do pevného sevření. Obejmul ji okolo ramen lepkavými končetinami a zploštělou šupinatou hlavu přiblížil k její.

„Spinkej můj maličký, máš v očích hvězdičky...“ zabroukala dětskou ukolébavku, pronikající do textu písně z rádia. Víčka ji těžkla.

Roots Bloody Roots

Černé perly v deformované lebce obrovského hada si prohlížely svého nového

potomka. Obraz dvou milujících rodičů, objímající dítě byl pokroucen zlomyslnou hříčkou přírody.

Roots Bloody Roots

Zuzana však na pokraji smrti byla vděčná tomu, kdo ji dítětem obdařil. Už nebyla schopná otevřít oči. Hlava ji ztěžka padla na rameno a mateřská náruč povolila.

Roots Bloody Roots

Opeřenec si zobákem načechral perutě na hrudníku, které mu slepovala krev. Hou-pavým pohybem se rozešel k bezvládnému muži spoutanému u stěny. Naklonil se k jeho hrudníku, až se perutě zlehka dotkly kůže. Potěšeně to zašvitořilo, když zaslechl bijící srdce.

Roots Bloody Roaaaaaaaahh

Ostrý šedý zobák se zabořil mezi žebra a pulzující orgán rvalo ven.

Čas na světě uvítat nový život.

Loučím se s vámi já, Marek Podvoda, zlá dohoda! Vychutnejte si Sepulturu a Roots Bloody Roots. Dobrou noc!

Why

Can't you see

Can't you feel

This is real

Abhh

IVANA GAŠPARÍKOVÁ

Ivana Gašparíková, rozená Prajerová, pochází z Jižních Čech. Její záliby jsou mnohé od deskových her přes výtvarnou tvorbu až po pití dobrého čaje. Nejvíce však tíhne k literatuře, kterou čte, píše, fotografuje a recenzuje. Jako povídkářka preferuje převážně hororový žánr ve všech jeho hrůzných a krvavých podobách. Díla publikovala v hororovém e-magazínu *Howard*, antologii *66+6 hororů ve sto slovech*, antologii *Trináctá hodina*, *Jihočeský horor*, v časopise *Pevnost*, *XB-1*, hororového magazínu *Krátký řez 3 a 4* a dalších. Ze svých pracně vydřených vlastností na sobě obdivuje prostoreklost, svobodomyšlnost a stálý životní nadhled.

ČLÁNOK: PHENOMENO O VIZUÁLNYCH NOVELÁCH, DOMOCH, KTORÉ PLNIA PRIANIA, A TEJ NAJNEVŠEDNEJŠEJ FORME REKLAMY

napísal: Marek Ďurovkin

V živote každého z nás občas nastávajú okamihy, v ktorých sa vďaka našej nostalgickej stránke na chvíľu pozastavíme a zamyslíme sa, ako sa za tých pár rokov všetko zmenilo. Ako sa zmenili naše životy, miesta kde žijeme a taktiež aj to, akým diametrálne odlišným druhom zábavy sa dnes oddávame. Predsa len, nie je to tak dávno, kedy sme vo svojom voľnom čase zvykli robiť veci, ktoré by dnešným dečkám nedávali žiaden zmysel (a vlastne ani nám). Trebárs piatkové vysedávanie pred televízorom už dávno nie je to, čo bývalo. To isté by sa dalo povedať aj o návšteve požičovni filmov. O počítačových herniach naša mládež asi taktiež veľa nevie a istotne jej nič nehovorí ani pojem „lan party“. Ale to by nás vôbec nemalo prekvapovať. Veď prečo aj? Od tých čias sa stihlo zmeniť strašne veľa vecí: zaplavili nás počítače, s nimi internet... A zvyšok? To je už súčasťou histórie. Každopádne už dávno nie sme odkázaní len na pár obmedzených zdrojov zábavy. Už to nie je iba o piatkovom filme týždňa či vypožičanej kazete, ale aj o najnovších videohrách, streamovacích službách a pre niekoho, ako som ja, aj o vizuálnych novelách.

Vizuálna novela, po našom aj vizuálny román, je forma digitálnej interaktívnej fikcie, ktorú by sme, pre zachovanie jednoduchosti jazyka, mohli pokojne nazvať krížencom počítačovej hry a knihy akejkoľvek dĺžky. Do akej miery je to jedno alebo druhé záleží na konkrétnej vizuál-

nej novele, ale v princípe platí, že každá obsahuje veľmi špecifické prvky. Medzi hlavné patria statické pozadia (ulice, miestnosti a pod.), kreslené, alebo aspoň zväčša kreslené, postavy, a nekonečné more textu, cez ktoré sa čitateľ (alebo skôr hráč?) musí prelúskat', aby sa dostal k záveru príbehu.

V tejto chvíli sa konečne dostávame k tomu, kvôli čomu tu skutočne sme: Hororu. Presnejšie povedané, hororovej vizuálnej novele menom *Phenomeno*.

Povedzte, koľkí z vás boli počas svojej mladosti aspoň na nejaký čas donútení opustiť svoj domov, a koľkí z vás ho opustili viac než dobrovoľne? Koľkých lákal život „tam vonku“ natoľko, aby sa jeho smerom vydali čo najskôr, a koľkí mali z neho zase nesmierne obavy? Či už sa hlásite k jednej alebo druhej skupinke, som presvedčený, že v tom „veľkom svete“ ste okúsili ako dobré, tak aj zlé veci. Veď akoby aj nie, však? Všetko okolo vás muselo byť nové a cudzie – je iba prirodzené, že ste z toho boli do veľkej miery zmätení. A taktiež nervózni, no zároveň aj plní odhodlania a vôle začať svoj život tak dobre, ako to len ide.

Presne tak, ako aj náš hlavný hrdina a rozprávač tohto príbehu.

Nagito Yamada je obyčajný chalan z obyčajného provinciálneho mestečka, pozvoľna sa pokúšajúci vysporiadať ako s nástrahami uponáhľaného sveta japonského Tokia, tak aj s fungovaním v prostredí novej vysokej školy. Je to pre neho ale dosť ťažká úloha: mesto je, koniec koncov, obrovské, ľudia v ňom neznámi a jeho rodina a priatelia? Tí sú od neho vzdialení stovky kilometrov. Mladý Nagito sa ale napriek tomu nevzdáva. S myšlienkami pevne spätými s povinnosťami, ktoré pociťuje voči najbližším, sa snaží urobiť všetko pre to, aby

sa v tomto novom veľkom svete dokázal aklimatizovať, a to aj navzdory všetkým pochybnostiam a stresu. Do tohto procesu však čoskoro vstúpi niečo, s čím mladý neskúsený chlapec nerátal, niečo, čo sa časom zdá byť omnoho nebezpečnejšie než čokoľvek, s čím sa vo svojom krátkom živote stretol.

„Toto je dom, ktorý plní prania,“ povedal mu vysmiaty zástupca realitnej agentúry. „Architekt, ktorý ho postavil, sa stal slávnym. A ilustrátor, ktorý sa sem nasťahoval po ňom, taktiež. Podobné šťastie postretlo aj mladý pár, ktorý tu býval ešte minulý mesiac – narodilo sa im bábätko. Vážne, máte naozaj veľké šťastie, že ste naň natrafili.“

A Nagito si to myslel tiež. Dom sa mu páčil od prvej chvíle, čo ho uvidel. Bol veľký a priestranný, nachádzal sa na skvelom mieste neďaleko jeho univerzity a mesačný nájom bol až smiešne nízky. Skutočne, ani v tých najdivokejších snoch by nečakal, že uprostred Tokia nájde takéto bývanie, najmä ak bral do úvahy skúsenosti svojich nových spolužiakov: čo od nich počul, tak za dvojnásobok ceny, ktorú mal platiť, si sotva mohli dovoliť apartmány, ktoré sami nenazvali inak než zajačince. Že je za omnoho menej jenov možné nájsť si poschodový barák v krásnej pokojnej lokalite, obklopený hustou zeleňou, by istotne považovali buďto za obľudnú lož, alebo za povýšeneckú snahu ukázať ako bohatstvo, tak aj moc svojej rodiny.

Ale to Nagita, samozrejme, nemuselo trápiť. A vlastne ani nemalo prečo. Na čom mu záležalo najviac (a čo ho zároveň aj veľmi tešilo) bol fakt, že si konečne našiel svoje vlastné bývanie – sám, svojpomocne a k veľkému potešeniu jeho rodiny doma v Šizuoke. Skutočnosť, že sa každému jeho spolužiakovi javilo byť priam luxusným, bola iba pomyselnou čerešničkou na tejto nečakanej torte, ďalším dôvodom, ktorý by mu mal vyčarovať úsmev na tvári či vášnivým bozkom od fortuny samotnej. Pretože, páni, aké šťastie, že si ten dom počkal práve na neho. Všetci?

Teraz sa vo svojom rozprávaní na chvíľku pozastavím a opýtam sa vás priamo: Čo také sa asi bude diať nasledovne, hmm? Akáže to prekážka skočí do Nagitovho pekne naštartovaného života? Kde len budeme hľadať zdroj jeho nevyhnutného nešťastia? *Lacný dom uprostred veľkého mesta, o ktorý nikto nestojí. Veľké, prázdne izby naplnené absolútnym tichom. Žiadni susedia navôkol, ktorí by vás v prípade núdze mohli ratovať.* Nepochybujem, že veľmi dobre viete, kam tým mierim. Popravde, každý hororový veterán by to bezpochyby mal vedieť.

S týmto domom jednoducho nie je nič v poriadku. Nikdy nebolo. A náš mladý hrdina to zistí jedným z najnepríjemnejších spôsobov, o akých som kedy čítal.

Zhruba mesiac po tom, čo sa nasťahuje do onoho „zázračného domu“, to celé začne. Po každom západe slnka, vždy

okolo druhej hodiny v noci, ho zo spánku vytrhávajú akési zvuky. Večer čo večer, znova a znova. Tento fenomén je najviac citeľný hneď v prvú noc, hlavne pre nás, hráčov a čitateľov. Audiovizuál nás totiž prenáša priamo do Nagitovej spálne; očitáme sa hneď vedľa neho, a počujeme všetko, čo počuje tento mladý vystrašený chlapec – neprirodzené vŕzganie dreva, čudesný škrabot, ozývajúci sa zo stien, aj desivé drásanie, ktoré v nás evokuje pocit, ako keby sa niečo snažilo dostať von zo svojho mučivého väzenia. Prirodzene sa sami seba pýtame, čo by sme asi robili na jeho mieste. Zbalili by sme si kufre a ušli z domu? Zapchali si uši a tvárili sa, že sa nič nedeje? Alebo by sme skôr nabrali odvahu a ohrazení našou tak trochu otrasenou racionalitou vykročili smerom, odkiaľ sa k nám tie neprirodzené zvuky nesú?

Myslím si, že odpoveď na túto otázku poznáme asi všetci (veď nájom za ten barák je predsa tak nízky!).

A tak Nagito aj urobí. Zaženie svoj strach, vyskočí z postele, a so svetlami zapnutými po takmer celom dome namieri rovno k miestu, odkiaľ sa ten zvláštny huriavk ozýva – k podkrovnému ateliéru, ktorý tu po sebe zanechal pôvodný majiteľ. Situácia sa ale zmení akonáhle sa priblíži ku schodisku – čudesné zvuky ako na povel utíchajú. Všetko utícha. V dome nie je počuť absolútne nič. A ďalší prieskum podkrovia a okolitých izieb Nagita iba utvrdí v tom, že tu nič

ani byť nemohlo. Neexistujú tu žiadne známky po zvieratách, drevené obloženie sa zdá byť nepoškodené, a to isté platí aj o nábytku a dverách vedúcich do ateliéru. Jednoducho povedané, všetko sa zdá byť v úplnom poriadku. Teda, aspoň na prvý pohľad.

Ale čo potom tie zvláštne zvuky? Odkiaľ sa vzali? Kam sa podeli? A to najdôležitejšie: čo ich mohlo vydávať?

Možno to vyznie trochu bizarne, ba dokonca až hrozivo, ale náš mladý hrdina sa na to postupom času prestane vypytovať. Nechce to vedieť. A samého seba presviedča o tom, že ho to ani nezaujímá. Situáciu skôr zľahčuje, racionalizuje a nazerá na ňu z uhla pohľadu, ktorý by aj tomu najamatérskejšiemu lovcovi záhad pripadal ľahkovážny. Ved' nakoniec, tento jav je úplne neškodný, no nie? Okrem časovo obmedzeného rámusu mu nespôsobuje žiadnu inú ujmu. Čo také sa môže stať? Nech si dom vŕzga koľko len chce, pre neho je podstatné len to, aký je lacný, veľký a komfortný. A ak v ňom drevo „sadá a pracuje“ viac než v iných budovách, neznamená to ešte, že s ním niečo nie je v poriadku. Však?

Svoje zmyšľanie začne Nagito meniť až v momente, keď na schodisku, vedúcom

do podkrovia, nachádza vyryté znamenie 七 (šiči), alebo lepšie povedané japonský znak *kanji*, ktorý označuje číslo sedem. Čudný nález, pomyslí si. No navzdory tomu všetko ostáva po starom. Proste si ho nevšimol, nemal kedy. Určite tam bol už aj predtým. Ako vysvetlenie to musí stačiť. O týždeň ho už ale podobný nález skutočne vystraší. Tentokrát na parapetnej doske dolu v kúpeľni nachádza *kanji* znak pre číslo šesť (teda „roku“ – 六). Lenže aj ten si Nagito ešte stále dokáže istým spôsobom zracionalizovať. *Musí tu predsa existovať nejaké rozumné vysvetlenie*, hovorí si opakovane. A popritom sa s nejakým naozaj snaží prísť. Keď ale o pár dní nachádza v dome aj znak pre číslo päť (teda „go“ – 五), všetko jeho chápanie sveta sa zrúti, a on, vydesený a bez

akéhokoľvek tušenia, čo sa to vlastne deje, uteká do ulíc Tokia, a nasledujúce dni prespáva všade, kde sa len dá.

Nagito sa v tomto období túla. A zúfa si. Zatiaľ čo v radoch miestnej okultnej

komunity hľadá akúkoľvek pomoc, jeho myseľ zamestnáva iba jedna jediná vec:

Čo sa mi stane, ak ten odpočet vyprší?

Na túto otázku vám, samozrejme, neodpoviem. Nemôžem a vlastne ani nechcem. Jednak preto, lebo by som bol rád, ak by ste si to zistili sami, a jednak preto, lebo by som vám o *Phenomeno* chcel povedať ešte jednu dôležitú vec. *Phenomeno* totižto nie je vizuálna novela ako taká, ale reklama.

Viem, že to môže vyznieť hlúpo, ale vypočujte si ma. Vizuálna novela pod týmto menom skutočne nevznikla ako adaptácia už existujúceho literárneho diela alebo ako originálna hra určená pre váš osobný počítač či nebodaj Playstation. Nie, ona vznikla za účelom propagácie nadchádzajúcej série hororových románov pod rovnakým menom z pera spisovateľa Hajimeho Ninomacho. Len si to predstavte! Hlavne teda vy, všetci začínajúci autori, ktorí sa krvopotne snažíte dostať von svoje literárne diela a ste vďační aj za tú najskromnejšiu reklamu! Tomuto pánovi bola dožičená propagácia, o akej sa našincovi ani len nesníva. A zároveň nám ňou páni z Nitroplus pripomenuli, ako veľmi v oblasti kultúry a zábavy zaostávame za krajinou vychádzajúceho slnka. Pretože *Phenomeno*, aj keď je to vlastne iba (ne)obyčajná forma reklamy, má napriek všetkému presne to, čo by každá správna vizuálna novela mala obsahovať – je skvele napísaná, má dobré zvukové efekty, vlastný soundtrack, ktorý

s ľahkosťou môžete nájsť aj na Youtube, a ako vrchol všetkého nádherné vizuálne spracovanie od ilustrátora, ktorý stojí za animovaným seriálom *Serial Experiments: Lain* (1998).

Phenomeno má ešte jednu veľkú výhodu; ide o skvelý materiál pre každého potenciálneho fanúšika, ktorý by vizuálne novely chcel začať čítať, obzvlášť pre ostricľaného hororového veterána, darmo hľadajúceho útechu v dnešnej mainstreamovej produkcii. Pre takého človeka môže byť *Phenomeno* tými najvhodnejšími vrátkami do sveta, o ktorom ani len netušil, že vôbec existuje.

Preto vás, drahí čitatelia, vyzývam: ak viete dobre po anglicky (prípadne po rusky, španielsky alebo dokonca japonsky) a máte už dosť hollywoodskej produkcie či vzájomne sa vykrádajúcej literárnej scény mainstreamového hororu, potom si sadnite za počítač, zapnite Youtube a do vyhľadávača napíšte nasledovné:

Phenomeno visual novel

Garantujem vám, že svet, ktorý sa pred vami otvorí, bude naozaj stáť za to. Veď nakoniec, podľa nášho priateľa zvaného Wikipedia, tvorili vizuálne novely v roku 2006 až sedemdesiat percent všetkých herných titulov vydaných v Japonsku. A na rozdiel od iných foriem médií je medzi nimi horor jedným z najpopulárnejších žánrov.

Nechceli by ste aj vy zistiť, prečo to tak je?

RICHARD „REGIS“ ZAMEC SLUČKA PRE SÚDRUHA

ilustrovala: Zuzana LaKIRI Droppová

Praha, jeseň 1952

*„...protože síla myšlenky socialismu, jeho budo-
vatelské nadšení, bezmezná důvěra lidu k naší
straně a soudruhů Gottwaldovi i věřící láska
k Sovětskému svazu jsou nepřekonatelné!*

*Spiklenci mohli počítat s tím, že by na ce-
lostátní konferenci strany mohli dostat většinu,
provést velezradný převrat ve straně, tím také
ve státě a uskutečnit své cíle – učinit z Čes-
koslovenska zmaršalizovanou zemi. O svých
vlastních cílech jste to mluvil, Rudolfe Slán-
ský!“*

Prokurátorov hlas hrmel preplnenou súd-
nou sieňou a jeho slová sa valili na obža-
lovaného ako balvany. Bývalý tajomník
Ústredného výboru sedel na lavici me-
dzi dvoma príslušníkmi väzenskej stráže
schúlený, s hlavou sklonenou k zemi ako
nemohúci starec. Mal len čerstvo po päť-
desiatke, avšak za posledné týždne zostarol
najmenej o desaťročie.

Pamätníci i historici sa neskôr nevedeli
zhodnúť, čo bolo hlavnou príčinou jeho re-
zignácie a apatie. Jedni tvrdili, že na neho
doľahla vina za všetkých tých, čo si behom
vykonštruovaných procesov prešli peklom
až k nespravodlivej slučke. Vina za kruté

socialistické súdy päťdesiatych rokov, za
ktorých rozpútanie bol zodpovedný a ktoré
ho napokon, ako to už býva, samé zomleli
a zničili.

Iní vraveli, že ho gniavila zrada, ktorú na
ňom vykonali súdruhovia zo Strany a aj
sám Gottwald, ktorému nie tak dávno
pomohol dostať sa k moci. Ďalší to jed-
noducho zvažovali na kruté mučenie, ktoré
ho donútilo, tak ako mnohých pred ním,
spolupracovať a ku všetkému sa priznať.
A nakoniec existovala teória, že Slánsky os-
tal až do poslednej chvíle verný svojmu pre-
svedčeniu a obetoval sa dobrovoľne, v mene
Strany a socializmu.

V skutočnosti mali pravdu všetci – každá
z týchto vecí zohrala svoju rolu. Avšak nik-
to z nich nepoznal hlavnú príčinu.

To, čo ho ničilo a mávalo najväčšími, ne-
malo pôvod ani v súdnych sieňach, ani vo
vypočúvacích miestnostiach. Prichádzalo to
k nemu po súmraku, keď ostával sám medzi
štyrmi stenami svojej cely. Pravidelne, ne-
úprosne, každú noc.

Rudolf Slánsky na moment zodvihol hlavu
a uprel zrak na rozohneného prokurátora.
Prial si, aby jeho reč nikdy neskončila a on
z presvetlenej sály plnej ľudí nemusel odísť.

***

Opäť sa to začalo šepotom.

Bol tichý, skoro podprahový, avšak do uší sa napriek tomu zarezával ako žiletka. Na tvrdú väzenskú pričňu si líhal na smrť unavený z dlhého pojednávania. Zázrakom sa mu podarilo nemyslieť na to, čo zákonite muselo prísť. V cele bolo teplo, oči sa mu pomaly zatvárali.

Šepot ho však z driemot spoľahlivo vytrhol. Nekonečný príval nerozoznatelných slov mu vyplnil hlavu a nedovolil mu sústrediť sa na nič iné. Na spánok už nemal ani pomyslenie. Schúlil sa do embryonálnej polohy a rukami si v zbytočnom geste zapchal uši.

Prvé noci si myslel, že si šepot len namýšľala, že je iba v jeho hlave. Neskôr podozrieval svojich väzňateľov, že vynášli nový spôsob, ako ho mučiť. Dnes už vedel, že je za tým niečo celkom iné. Niečo, čo hlboko otriaslo jeho predstavami o racionálnom svete, v ktorom si celý život myslel, že žije.

„Chod' preč, prosím, chod' preč...!“ mrmľal, zatiaľ čo si stískal uši čoraz silnejšie. Šeptanie mu však ďalej prenikalo do hlavy a plnilo ho strachom a zúfalstvom.

Zblázni sa, určite sa z toho čoskoro zblázni. Nesúvisle mu napadlo, že ho potom miesto súdov a väzenia budú musieť zavrieť do ústavu, avšak litanie nejasných slov mu ďalšie úvahy na túto tému zhatili.

Posadil sa a zahľadel k šedým dverám. Trošku ho upokojovalo, že mu dozorcovia nechali zasvietené svetlo. Zrejme ho čoskoro čaká ďalší výsluch, tak si ho zlým spánkom pri zažatej žiarovke chcu pripra-

viť. Lenže keď sa svieti, aspoň v cele bude vidieť a nestanú sa tie ďalšie veci. Toto už hádam nejako vydrží.

Šepot odrazu prestal, ako keď utne. Prekvapene zodvihol hlavu. Ticho v cele bolo zrazu ohlušujúce. Pošúchal si sluchy a krátko sa poobzeral. Všetko bolo na svojom mieste. Žiaden zvuk, prirodzený či iný, to jednoliate, až zlovestné ticho nena-rúšal. Roztrasene sa nadýchol a naplnil si pľúca vzduchom.

Nejakú dobu čakal na nový útok šeptania či iných prejavov tej... *veci*. Nič sa nedialo, avšak on sa ďalej ostražito krčil na pričňu. Bol ako mučené zviera v kúte klieťky, ktoré vedelo, že pokoj je len hra jeho trýzniteľov, prestávka, v ktorej mu dávajú nádej, zatiaľ čo sa pripravujú na ďalšie kolo.

Lenže ticho v cele trvalo ďalej. Chvilé sa zlepovali do minút a minúty do hodín. Aspoň tak mu to pripadalo – čas sa v nočnej cele odhadoval veľmi ťažko. Napokon sa znova nedôverčivo natiahol na pričňu, zakryl sa pichľavou dekou a jeho stýraná myseľ sa obostrela spánkom. A vo sne na neho po rokoch čakala Naďa.

***

Moskovskú štvrť Petrovka kropil studený októbrový dážď. Šedo omietnuté tehlové domy sa vo svetle pouličných lúčok vlhko leskli. Rudolf Slánsky sa so svojou rodinou náhlil ulicou.

„V tom daždi sú aj snehové vločky, otec,“ zvýskol nadšene malý Rudko. „To už začína zima?“

Slánsky synovi stisol ruku a usmial sa. „Pomaly určite. Veď vieš, že v Rusku začína zima vždy skoro.“

„Až príliš skoro,“ súhlasila Jozefa, tlačiac kočík s ich malou dcérkou Naďou. „Príďte do kroku, vy dvaja, nech nezmokneme.“

„Veď kráčame, neboj sa. Vieš, Rudko,“ obrátil sa Slánsky opäť k synovi, „čím skôr začne zima, tým lepšie pre našich vojakov a horšie pre Nemcov.“

Chlapcovi sa oči rozšírili záujmom ako vždy, keď sa reč zvrtila na vojnu. „Myslíš, že sa ešte vrátia k Moskve, oči? Že nás budú zasa dobýjať?“

„Po bitke pri Kursku už určite nie, neboj sa. Toto leto podľa mňa vojnu rozhodlo,“ poučoval Slánsky syna. „Sovietsky zväz teraz už nič nezastaví.“

„A po vojne sa vrátíme domov, do Prahy?“

„Domov?“ zasmiala sa Jozefa. „Veď v Moskve si doma už oveľa dlhšie. Pamätáš sa vôbec, ako to v Prahe vyzeralo?“

„Ale mama!“ zatváril sa Rudko rozhorčene. „Samozrejme, že si pamätám, veď...“

Ich rozhovor odrazu prerušil škríp pneumatík. Vedľa chodníka šmykom zastal čierny automobil. Dvere sa prudko otvorili a než sa prekvapená rodinka stačila spamätáť, obstali ich štyria muži.

Rudolfovi zamrelo srdce, keď si všimol zbrane v ich rukách. Ako zhypnotizovaný sledoval jeden z revolverov, ako sa dvíha, až kým mu nemieril rovno medzi oči. Daždová kvapka padla priamo na mušku

hlavne a rozprskla sa. Prebral sa z šoku a zodvihol ruky.

„Páni, som československý...“

„Mlčať!“ zreval ten, ktorý na neho mieril, a mykol hlavou na svojho kumpána. „Vezmi to decko.“

Druhý muž surovo odstrčil Jozefu a vbral Naďu z kočíka. Dieťa sa prebudilo a okamžite začalo plakať. Muž si ho drsne pritisol k hrudi a vykročil k autu.

Slánsky sa pohol a chcel mu prekrižiť cestu. Prvý chlap mu pohotovo udel pažbou revolveru do nosa. Niečo prasklo, pred očami sa mu zaiskrilo tak, že chvíľu nič nevidel. Do úst sa mu dostala krv.

„Stoj, suka!“

Slánsky zažmurkal a vystrel sa. Do uší ho udel kvílivý krik jeho ženy. Muži už boli znova vo voze. Na moment zazrel svoju dcéru v náručí neznámeho. Červená stužka, ktorú Jozefa viazala na perinku, zasvietila cez okenné sklo. Potom sa auto odpíchlo od chodníka a vyrazilo do tmavej daždivej noci.

„Naďa!“ zakričala Jozefa a rozbehla sa za miznúcim automobilom. Ten sa však po niekoľkých okamihoch stratil za ohybom ulice, a tak sa bezmocne zastavila.

Niekoľko úderov srdca bezmocne stála a hľadela pred seba. Náhle sa však otočila a v jej vystupovaní i hlase sa objavil ľadový chlad.

„Čo to má znamenať, Rudolf? Do čoho si sa namočil?“

„Ja... ja...“ habkal Slánsky a v šoku si neprítomne trel krvavý nos. „Do ničoho. Ja

neviem. Zavolám... Pôjdem do Kremľu. Budé to len nedorozumenie, všetko sa vysvetlí, vyrieši. Určite.“

Lenže nič sa nevysvetlilo ani nevyriešilo. Manželia Slánski svoju dcéru už nikdy nevideli.

***

Lapajúc po dychu sa strhol zo sna a chvíľu zmätene hľadel na strop tmavej cely. Mesiac do nej cez malé okno vrhal trocha priezračného svetla, v ktorom bujneli tieňe.

Pomaly sa posadil a pretrel si tvár.

Nadá...

Na svoju stratenú dcéru nemyslel už veľmi dlhý čas. Snažil sa zabudnúť, prekonať to – sústredil sa na prácu, na svoju službu Strane. A odrazu taký živý, skutočný sen. Opäť bolo všetko späť, akoby sa to stalo len včera. Zaplavili ho pocity zlyhania, zúfalstva a bezmocnosti, ktoré už raz s vypätím všetkých síl zadupal, pochoval niekde hlboko v podvedomí. Všetko márne.

Hlavu zložil do dlaní. Donútil myšlienky prejsť k manželke a deťom. Ako sa len majú. Hádam kvôli jeho chybám a následnému uväzneniu príliš netrpia. Nezaslúžili by si to, hlavne po tom čo ich v Moskve postretlo.

Nie! Neuberaj sa týmto smerom!

Marta je maličká, tá ničomu nerozumie. Našťastie. Ale z Rudka je už temer dospelý mladý muž. Snáď ho kvôli tejto situácii nevyľúčia zo školy, hádam ho nechajú doštudovať.

Hlúposti! Jeho rodine predsa sa také čosi prihodiť nemôže. To sú tresty pre iných. Kléma Gottwald sa o Jozefu a deti určite postará, on by nedopustil, aby sa im diala krivda.

Chrbtom sa zviezol po stene a opäť si ľahol. Pomyslenie na Klementa ho proti jeho vôli znovu zaboľelo. V prvých dňoch po uväznení ničomu nerozumel, nechápal, ako sa to mohlo stať jemu, bývalému tajomníkovi Ústredného výboru. Napokon svoje previnenie plne akceptoval, i keď stále netušil, prečo to muselo padnúť práve na neho. Pocitom horkosti z toho, že Klement sa ho nijakým spôsobom nepokúsil kontaktovať, sa nedokázal ubrániť. Akoby bol už mŕtvy. Po tom všetkom, čo prežili. Po tom, čo spolu dokázali.

Zovretie prstov na ramene mu prerušilo tok myšlienok. Prudko sa posadil, len-len že mu z hrdla neuniklo zajačanie. Tepny na krku mu divo zapulzovali, v ušiach dunel tlkot srdca. Rýchlo sa obzrel po cele. Nikde sa nič nepohlo.

Čo to bolo?

Racionálna časť mozgu mu okamžite začala navrávať, že nič zvláštne. Len krč, náhly zášklb vlastného svalu oklamal jeho rozjatreňú myseľ. Netreba sa zbytočne plašiť. Neudialo sa nič neobvyklé. Po kopicích sa zážitkoch posledných dní bol však hlas rozumu čoraz tichší. Okrem toho, zovretie bolo silné a doteraz ho na koži jasne cítil. Štyri prsty na ramene, jeden, kratší, pod ním, smerom k podpažnej jamke.

Žiaden krč.

Dotyk. Stisnutie.

Potlačil rodiace sa zafňukanie a pozorne hľadel pred seba. Stále nevidel nič podozrivé. Všetko bolo na svojom mieste – stôl, stolička, malý radiátor, na stene oproti tancovali tieň konárov v mesačnom svetle.

Nevidíš, čo je pod pričnou.

Ani neskúmal, odkiaľ sa tá myšlienka vzala. Inštinktívne vytiahol nohy k sebe a objal ich rukami. Všetky chlpy na tele sa mu zježili. Priestor pod prístelkou bol skutočne jediný, na ktorý zo svojej pozície nedoviedel. Tá vec sa pokojne mohla schovávať práve tam. Ak teda to, nech to už bolo čokoľvek, vôbec muselo byť na nejakom konkrétnom mieste. Možno bolo všade a zároveň nikde. Ako...

Ajhlá, ako konkrétne už uvažuješ nad niečím, čo mohlo byť iba výsledkom tvojej chorej myseľ! ozvalo sa opäť jeho rácio.

Vedel, že jestvujú choroby, ktoré ľuďom spoľahlivo zotrú hranice medzi realitou a predstavami. Stvorila osoby, ktoré nikdy neboli, spomienky na udalosti, ktoré sa nikdy nestali. Prečo by sa to nemohlo prihodiť aj jemu? Po tom, čo od zatknutia zažil, by to vlastne bolo aj celkom pochopiteľné.

Pokrútil hlavou. Tak nejako vedel, že to nie je jeho prípad. Z rovnakého miesta, odkiaľ pramenilo toto presvedčenie, sa však čoraz silnejšie ozýval pocit, že to niečo pod jeho pričnou skutočne je.

„Tak sa pozrieme,“ povedal sám pre seba. Ľahol si nabok, chytil sa okraja lôžka a začal sa nakláňať.

Pomyslel si, že robí asi to najhlúpejšie, čo sa v tejto situácii urobiť dá. Ešte k tomu najhlúpejším spôsobom. Musí vyzeráť ako chlapec. Vystrašený malý chlapec, ktorý chce skontrolovať, či pod posteľou nemá príšeru.

Ten nástoječivý pocit ho však nútil. Vedel, že nevydrží do svitania vzpriamene sedieť s nohami pod bradou, rozjímajúc o tom, čo striehne pod ním. Načo to teda odkladať.

Nakláňal sa stále hlbšie a mal pocit, že sleduje spomalený film. Jeho výhľad sa rozširoval a plazil smerom k priestoru pod pričnou. Už videl svoje topánky, pripravené na ranný nástup. Kachlička po kachličke postupoval hlbšie a hlbšie. Nohami sa zdvíhal a chrbtom zvažoval dolu. Už videl polovicu priestoru, tri štvrtiny.

Keď mu zrak padol na protíhlú stenu, hlasno vydýchol a začal lapať po vzduchu. Ani si neuvedomil, že celý čas zadržával dych. Bude tragikomické, ak sa mu teraz zatočí hlava, v tejto krkolomnej polohe spadne a zrazí si väz. Na druhej strane, možno by to ani nebolo na škodu.

Vlnou pobavenia a úľavy zrazu presiakla myšlienka, ktorá ihneď zdusila všetko pozitívne. Stena oproti oknu!

Keď sledoval celu a myslel na priestor pod pričnou, vôbec si to neuvedomil. Malé okno jeho cely smerovalo na jedno z nádvorí väznice. Na ňom však nie sú žiadne stromy. Čo to teda tancovalo v mesačnom svetle, ak nie tieň konárov?

Nočné ticho prerezal ostrý šepot prichádzajúci odšadiaľ a zároveň odnikiaľ.

Zamrzol. Z očí mu vytryskli slzy, ruky kŕčovito zovreli dosku. Cez stenu hrôzy prenikla istota, že toto je koniec. Čochvíľa dotyk, ktorý stále cítil na ramene, pocíti na krku. Prsty tej veci budú stláčať silnejšie a silnejšie, až ho napokon zahrduší.

Šepot sa zrazu začal tšišovať, až napokon úplne zmĺkol. V tichu Slánsky začul kroky a kliknutie priezoru na vedľajšej cele. Obchôdzka nočnej strážne.

Prudko sa vzpriamril a pozrel pred seba. Okno vrhalo na stenu obdĺžnik svetla prerušovaný štvorcami mreží. Žiadne konáre, žiaden tanec tieňov.

Priezor na dverách sa otvoril. Zbadal v nich ľahostajnú tvár strážnika. Pár sekúnd na seba hľadeli, potom sa ozvalo cvaknutie a kroky sa vzdialili k ďalšej cele.

Ani netušil, ktorý z príslušníkov mal dnes v noci službu, avšak ešte nikdy nikomu nebol vďačnejší.

***

„Dopustil jsem se strašných, hrozných zločinů. Dopustil jsem se nejpodlejších zločinů, jakých se kdo může dopustit. Nezasluhuji jiný konec svého zločinného života, než jaký navrhuje státní prokurátor.“

Ozvalo sa ostré štuknutie a veľký kotúč, navíjajúci magnetofónovú pásku, sa zastavil. „Tak, to by sme mali, Slánsky,“ naklonil sa k nemu muž v tesnej, naškrobenej uniforme. Jeho meno nepoznal. V predošlom kolotoči bitia, nátlaku a výsluchov ho vždy musel oslovovať *pán nadporučík*.

„Ak by ste pri záverečnej reči pred súdom dostali nápad urobiť nejakú hlúposť, myslite na to, že máme tento záznam. Vás odstrihneme a nahrávka pôjde do rozhlasu. Už nič nezmeníte. A tých pár dní medzi súdom a slučkou vám ešte pekne osladíme. Vám, aj celému tomu vášmu protištátnemu spikleneckému centru. A vaša rodina...“

„Prosím!“ ozval sa Slánsky prudko. Hneď sklonil hlavu a zdvihol ruku na znak ospravedlnenia. Hlavou mu prebleskla myšlienka, že ak by nejakú takú organizáciu aj založil, iste by jej vymyslel lepší názov. Úvahy však vzápätí zaplašil. Na vine či nevine už nezáleží. Iní rozhodli, a on sa v mene socializmu podriadi.

„Prosím, pán nadporučík,“ vyslovil už miernejšie. „To nie je potrebné. Všetkému rozumiem, všetko priznám, poviem.“

Nadporučík sa obzrel k východu. Rus len prikývol. Ako vždy stál opretý o zárubňu dverí a fajčil ručne šúľanú cigaretu bez filtra. Ostrý tabakový dym sa šíril po malej výsluchovke a dráždil Slánskeho v nose. Podľa prízvuku bol z Moskvy. Videl ho už na prvom sedení hneď po zatknutí. V Prahe ho nikdy pred tým nestretol, nebol ani medzi sovietskymi poradcami, ktorí mu pomáhali vymyslieť a riadiť proces s Miladou Horákovou. Dnes mu už bolo jasné, že je tu výhradne preňho.

Jeho osobný kat.

„Som rád, že ste prišli k rozumu.“

Znelo to spokojne, Slánsky preto skúsil situáciu využiť.

„Pán nadporučík, neprišla mi, prosím, pošta? Od rodiny, alebo od...“

Nadporučík sa obrátil k dvojici svojich podriadených, vyčkávajúcich pri stene. Jeden z nich pokrútil hlavou.

Dôstojník to považoval za dostatočné vyjadrenie k téme. Obrátil sa, zhrnul zo stola listy s pripravenou záverečnou rečou, vložil ich do zložky a podal sklamanému Slánskemu.

„Toto sa musíte naučiť riadnejšie než dnes. Od slova do slova. Tuto strážmajster vás ešte preskúša. Zajtra vypovedajú znalci a obhajcovia. Záverečné pojednávanie je pozajtra.“

Slánskemu zovrel žalúdok. Tak skoro? Veľmi sa ponáhľajú. Dúfal, že na tvári mu nebolo nič poznať. Radšej opäť sklonil hlavu.

„Keď na súde urobíte všetko ako treba,“ pokračoval nadporučík, „možno sa pre vás niečo nájde.“

Sklamanie a strach sa okamžite zmenili na hnev. Prstami krčovito zovrel hranu stoličky. Takže takto to je! Ktovie koľko listov mu už Jozefa s deťmi napísali. A tie svine všetko zadržali.

Zhlboka sa nadýchol a pokúsil sa upokojiť. Prečo ho to vlastne prekvapuje? Dobre vedel, ako to chodí, v minulosti to predsa niekoľkokrát sám nariadil. A myšlienku, že by dostal nejaké špeciálne zaobchádzanie, v ňom udusili už pred týždňami.

„Ďakujem,“ donútil sa povedať a zamával zložkou. „Urobím a poviem všetko, čo od mňa Strana vyžaduje.“

Nadporučík prikývol a potom sa zháčil, akoby nevedel ako pokračovať. Zabladel sa na ďalšie dokumenty na stole. Chvíľu ostalo ticho, strážnici bez pohybu hľadeli pred seba, Rus fajčil a pozoroval ho. Jeho tvár ako obvykle nič neprehrádzala.

„Ešte jedno som chcel,“ rozhodol sa napokon nadporučík. „Tá vec sa dúfam nebude opakovať.“

Ako mnohokrát predtým, opäť narážal na Slánskeho neohrabaný pokus o obesenie sa z prvých dní väzby.

Slánsky sa nadýchol k osvedčenej odpovedi. „Pán nadporučík, to bola iná situácia. Bol som zmätený, nevedel som prijať skutočnosť. Teraz som už... precitol.“

„Nuž, dobre,“ prikývol muž, no stále sa tváril kyslo. Slánskemu sa rozbúšilo srdce. Obvyklá odpoveď na obvyklú otázku, ale tentoraz je niečo inak. Čo sa deje?

„Ozaj nemáte žiadne postranné úmysly? Nutkanie k sebaпоškodzovaniu? Či niečo podobné?“

„Obávam sa, že vám nerozumiem.“

Nadporučík zobral zo stola jeden z listov a zdvihol si ho pred oči. „Mám tu hlásenie lekára z vašej rannej kontroly. Píše, že na ľavom ramene máte podliatinu, ktorú spôsobil úchop pravej ruky. Podľa toho, aká je veľká, vraj veľmi silný. Ako si to mám vysvetliť?“

Zakrútila sa mu hlava. Ak by nesedel, tak by určite odpadol. Zážitok z minulej noci uložil kdesi hlboko do svojej mysli a celý deň sa mu snažil vyhýbať, ako sa len dalo. Teraz bolo všetko späť – dotyk v tme, tie-

ne na stene i ten hrozný šepot. A nádej, akokoľvek mizivá, že sa všetko deje iba v jeho hlave, práve vyletela hore komínom. „Ja čakám!“

„To bol, to bola len... náhla úzkosť,“ povedal nepresvedčivo hlasom o málo silnejším než šepot.

„Úzkosť?“

„Mohol by som, prosím, dostať inú celu?“ vykĺzlo mu. Žiadosťou prekvapil nadporučíka i seba samého.

„A to už prečo?“

„Ja, viete, necítim sa v nej dobre. Chcel by som... Potreboval by som nový priestor. Určite by mi to prospelo. Aj pri tomto,“ zamával zložkou.

Nadporučík sa opäť otočil k Rusovi, ten nijako nereagoval.

„Uvidíme, čo sa bude dať spraviť.“

To znamenalo, že nič. Sklamanie ho však tentoraz obišlo. Počiatkové nadšenie z nápadu totiž veľmi rýchlo vystriedala istota, že iná cela by aj tak nič nevyliešila. Tá vec by si ho našla kdekoľvek.

Azda by pomohlo, ak by dostal spoluväzňa. To však neprichádzalo do úvahy.

Nadporučík poklopil po stole a vstal.

„To bude na dnes všetko. Odvedte obvineného!“

***

Sedel za malým stolíkom, prehŕňal sa papiermi a opakoval si pasáže, v ktorých sa stále cítil neisto. Vpred ho hnala najmä túžba po zadržanej pošte. Tiež aj skutočnosť, že mu na noc zasa nezhasli. To mu

však dnes vadilo len pramálo. Na spánok nemal pomyslenia. A ak ostane zamestnaný učením, možno sa ani nič nebude diať.

Nervózne si prehrabol rednúce vlasy a pozornosť nasmeroval späť k záverečnej reči. Očami prechádzal úhladné riadky na stroji písaného textu. Obsahovo bol však miestami kostrbatý, akoby pripravený narýchlo. Prišlo mu ľúto, že sa musí striktné držať toho, čo mu diktujú. Bol si istý, že by rovnaké posolstvo, akokoľvek nepravdivé, dokázal vlastnými slovami vyjadriť oveľa lepšie. Nič to. Aj z toho, čo dostal, skúsi vyťažiť maximum. Na poslednom pojednávaní sa musí vzchopiť. To si však sľuboval vždy a ťažoba na neho zakaždým dopadla ako kladivo a ohla mu chrbát i plecيا.

Ozvalo sa šťuknutie priezoru, strážnik na večernej obchôdzke kontroloval cely. Mysľou opäť zabľúdil k rodine a listom, ktoré trčia kdesi v zamknutej zásuvke.

Úbohý Jozefa. Naposledy sa videli večer, keď ho zatkli. Návštevu mu za tie dlhé týždne nepovolili ani raz. V prvých dňoch, plných bolesti, strachu a zúfalstva tomu aj bol rád. Posledné, čo potreboval, bolo, aby ho videla v takom stave. Avšak neskôr, keď sa so všetkým zmieril a sľúbil spoluprácu, veril, že ju aspoň na chvíľu bude môcť vidieť.

Opäť si prehrabol šticu a prevrátil list. Po súde to už určite príde. Teraz sa ale musí všetko dobre naučiť, aby nič nepokazil. Sústreďenie však čosi kazilo. V hlave mu tancovala neodbytná myšlienka, ktorá sa však nenechala polapiť.

Vystrel sa a počúchal si oči.

Čo to, *doparoma*, je?

Keď na to konečne prišiel, po chrbte mu prebehol mráz a okamžite ľutoval, že sa radšej ďalej nevenoval svojej reči. Pred chvíľou začul otvorenie priezoru na dverách. No bol si istý, že nezachytil ostatné zvuky, spájajúce sa s kontrolou väzenskej stráže. Z úzkej chodby sa vždy jasne niesli kroky strážnika pri príchode i odchode. A tiež nemal pocit, že by sa priezor vôbec zavakol. Ten, kto ho otvoril, na neho ešte stále hľadá.

Zatvoril oči, v duchu napočítal do troch a obrátil sa. Štrbina v kovových dverách bola skutočne otvorená. A z nej na Slánskeho pozeral pár očí.

Ostal úplne bez pohybu. S búšiacim srdcom opätoval pohľad neznámeho. Racionálna časť mozgu mu nesmelo navrávala, že je to len strážnik, ktorého jednoducho tentoraz nepočul prichádzať. Možno mu nadporučík prikázal, aby ho trochu postrašil. Nič viac v tom nie je.

Nedávalo to príliš zmysel, no s troškou predstavivosti by to tak mohlo byť. Lenže bolo tu ešte čosi.

Za normálnych okolností sa na chodbe svietilo a v priezore bolo vidieť celú časť tváre dozorcú. Teraz bola za dverami úplná tma, z ktorej svietili iba tie oči.

Nakoniec sa mu podarilo strnulosť prekonať. Traslávo sa nadýchol a preglgol. Všimol si, že nevie rozoznať, akej sú oči vlastne farby. Okrem toho, doteraz ani raz nežmurkli. Prosto bez pohybu hľadeli z tmavého priestoru a uprene ho pozorovali.

„Čo si zač? Čo odo mňa chceš?“ prehovril priškrtené.

Odpoveď od neznámeho neprišla. Lenže Slánskemu odrazu napadlo, čo za všetkým môže byť. Veď je zatvorený v rovnakej väznici ako tí, ktorých poslal pred súd a pod slučku. Píka, Pecl, Horáková... Všetci sedeli v rovnakých celách, trpeli v rovnakých vypočúvacích miestnostiach. Čo ak sa mu jeden z nich prišiel pomstiť?

„Ja za nič nemôžem,“ zamrmľal. „Keby som všetko neriadil ja, spravili by to iní.“

Oči na neho ďalej hľadeli.

„Muselo sa to urobiť, rozumiete?“ zareval odrazu. „Museli ste ísť, inak to nešlo! A pôjdem aj ja...“

Spodná pera sa mu roztriasla. Dlaňami si počúchal vlhkú tvár.

„Teraz zatvorím oči,“ oznámil bytosti za dverami, „a keď ich otvorím, všetko bude normálne. Pozajtra si vypočujem rozsudok. Potom sa poberiem za vami.“

Zatvoril oči. Napočítal do päť a opäť ich otvoril.

Priezor na dverách bol zatvorený.

Hystericky sa rozplakal a zošuchol sa zo stoličky na zem. Zvinul sa do kľbka, telom mu otriasali mocné vzlyky. Zahryzol sa do rukáva na ramene, aby ich stlmil.

V očistnej katarzii stratil pojem o čase. Mohol tam ležať len pár minút, ale takisto celú hodinu. Z tela mu vyšla veľká časť nahromadenej nervozity, zúfalstva a mal pocit, že začína pociťovať niečo ako úľavu. Utrel si tvár a vykriabal sa na priču.

„A dnes žiadne šeptanie,“ prikázal. Potom prvý raz od zadržania zaspal hlbokým a pokojným spánkom.

* * *

Hlavný sudca obklopený mikrofónmi zdĺhavo menoval paragrafy trestného zákona, voči ktorým sa obvinení previnili. Napriek tomu všetci prítomní v súdnej sieni i tisíce ďalších pri rozhlasových prijímačoch počúvali so zatajeným dychom. Každý bol zvedavý, ako socialistická spravodlivosť dopadne na spiklencov.

Slánsky, tak ako v prvý deň pojednávania, sedel medzi dvoma príslušníkmi a hľadel do zeme. Vyzeral však o čosi lepšie, a aj sa tak cítil. Po zážitku z predvčerajšieho večera bol akýsi... očistený. Dve noci bez udalostí a plné neprerušovaného oddychu pomohli tiež. Naučené vety svojej záverečnej reči predniesol pevne a isto, i keď sa ku koncu nevyhol určitej odovzdanosti.

Sudca sa konečne dostal k tomu, na čo všetci čakali.

„Jedenásť zo štrnástich obžalovaných je odsúdených na trest smrti. Súd dospel k záveru, že ide o takých nepriateľov pracujúceho ľudu, ktorých je nutné zneškodniť odstránením z ľudskej spoločnosti. Zvyšní traja sú odsúdení na trest odňatia slobody na doživotie, keďže je ich previnenie o čosi miernejšie.“

Slánsky pohľadom obsiahol lavicu obžalovaných s trinástimi komplicmi, s ktorými mal tvoriť svoje protištátne centrum. S polovicou z nich sa v živote nerozprával.

Ktorí traja si napokon vyslúžia od súdu milosť? O svojom vlastnom treste ani v najmenšom nepochyboval.

„Obžalovaní, vstaňte!“ prikázal sudca. „Postupne pristúpíte k mikrofónu a vypočujete si svoj rozsudok. Vyjadríte sa, či ho prijímate a či budete požadovať odvolanie sa voči nemu.“

Slánsky pokýval hlavou. Napriek jeho prisľubu plnej spolupráce ho pred uplatnením tejto možnosti nadporučík dôrazne varoval. Podrobne mu opísal, čo by to znamenalo pre neho tu a pre jeho rodinu vonku. U ostatných to isto prebehlo podobne. V tomto procese sa nik neodvolá.

„Začneme hlavným obvineným. Rudolf Slánsky, predstúpte.“

Vykročil k pultu s mikrofónmi. Napriek svojmu odhodlaniu mal pocit, že pláva v hustom mede a každý krok trvá celú večnosť. Zafal zuby. Hlavne nech sa mu nepodlomia kolená. Napokon zastal pred stolíkom a zdvihol zrak.

„Tento súd vás vzhľadom na menované ustanovenia trestného zákona odsudzuje na trest smrti. Prijímate?“

„Zasluhujem si trest, prijímam,“ vyslovil pevne.

„Vzdávate sa opravných prostriedkov?“

„Áno.“

Sála zašumela tlmeným hovorom, ozvalo sa pár súhlasných výkrikov. Sudca požiadal gestom ruky o pokoj a vyvolal ďalšieho obvineného.

Slánsky už nič z toho nevnímal. Kráčal na späť k svojmu miestu. Vrelo v ňom kľb-

ko protichodných pocitov, z ktorých nakoniec najviac prevládla úľava. Konečne sa to celé skončilo.

* * *

„Ocko.“

Otvoril oči a prekvapene zažmurkal na zažatú žiarovku pod stropom. Prečo má zas rozsvietené? Ved' je po všetkom, má už mať pokoj. Aspoň tých posledných pár dní nech ho už nechajú.

Po návrate do cely ho na stolíku čakala skromná kôpka listov. Vrhol sa na ňu ako lačný pes, netrpezlivo šklbúc stránky z odlepených obálok. Všetky boli od Jozefa a detí. Gottwaldovi nestál ani za pár suchých riadkov formalít. Listy boli cenzurované, veľká časť slov začiernená. Ani sa nedozvedel, či ostali doma alebo ich niekam presunuli. Sám takéto presuny pri minulých procesoch rád nariadoval. Hádam len...

Žijú! Píšu! To je hlavné. Trápiť sa ostatkom nemá význam.

Prichystali mu aj prázdne strany papiera a pero. Ihneď sa dal do písania odpovede. Obmedzil sa však na veľmi všeobecný opis udalostí, aby manželku zbytočne netrápil. Tiež sa snažil vynechať všetko, čo by cenzor mohol zoškrtáť, takže mu z toho nakoniec vyšiel skromný text. Oveľa dlhší list napísal pre Klementa. Na jeho konci požiadal o udelenie milosti. Keď strážnik pri večernej kontrole písomnosti prevzal, spokojne sa uložil na priču a ihneď zaspal.

A teraz je odrazu hore. Zamračil sa. Čo ho vlastne vytrhlo zo sna?

„Oci.“

V prvých sekundách bol v tom, že sa mu dievčenský hlas ozval iba v útrobach mysle. Tak ako šepot. Jeho zmysly však hlavu napokon presvedčili, že zvuk prišiel zvonku.

Pomaly zdvihol hlavu a pozrel k dverám cely. Otvoril ústa, oči sa mu rozšírili.

„Ocko.“

Stála tam. A on okamžite s istotou vedel, že to deväťročné dievča v obnosených, šedých šatách a nepatrične pôsobiace červenou mašľou vo vlasoch je jeho stratená dcéra. Nepochyboval o tom, aj keď ju naposledy videl ešte ako malé dojča. Spoznal jej hlas aj napriek tomu, že ho nikdy predtým nepočul.

„Nada...“ hlas sa mu vytratil. Na viac sa v prvých momentoch nezmohol. Vládu nad telom začal získavať až po tom, čo prvotný šok trochu ustúpil. Na jeho miesto sa však začal tísniť hnev.

Tie svinel!

Tak oni ju celý čas mali. Celý čas mu sprostro klamali do tváre! Všetko to uisťovanie, slová účasti, ľútosti...

Svinel!

Čo si to teraz vymysleli za hru? Chcú ho vydierať? Ved' už všetko beztak priznal! Už je po súde, po všetkom.

Alebo to má byť jeho odmena? Darček priamo z Moskvy?

Jeho dcéra zatiaľ stála a nehýbala sa. No hám ešte nedôveroval, tak si len prečistil hrdlo a vystrel k nej ruky.

„Nad'ka. Nadenka. Čo tu robíš?“

Neodpovedala. Len ďalej stála pri dverách a ticho naňho pozerala. Slánskemu vírilo v hlave množstvo nesúvislých myšlienok. Ako asi celý čas žila? Kto a ako ju vychovával? Triezvo si uvedomil, že ona ho vlastne nemôže naozaj poznať. Je vylúčené, aby si ho pamätala. Všetko, čo o ňom vie, pramení z informácií, ktoré jej dali opatrovatelia. V tomto okamihu však na ničom z toho nezáleží, dôležité je, že jeho stratené dieťa je tu teraz s ním. Oči sa mu zaliali slzami, pohľad sa mu rozmazal.

Niekoľkokrát prudko zažmurkal, špičkami prstov si prešiel po viečkach a opäť pozrel ku dverám. Zamrazilo ho. Chlpy na šiji sa mu vztyčili.

Navonok sa nič nezmenilo. Naďa bola stále tam a nemo na neho pozerala. Vyzerala rovnako – malé dieťa v plátenných šatách a s mašľou vo vlasoch. Avšak niečo, čo sa jej odrážalo v očiach, všetko obracalo naruby.

Tak ako si bol predtým okamžite istý, že neznáme dievča je jeho dcéra, teraz vedel, že to, čo stojí pri dverách, nemá nič spoločné ani s Naďou, ani inou ľudskou bytosťou.

Vedúco sa usmiala. Cudzím, akoby hmyzím pohybom k nemu natiahla ruku.

„Ocko.“

Slánsky zamrzeno sedel na prični.

Hlavne nech sa nepriblíži, skrslo mu v hlavu.

Akoby ho počula. Tým istým cudzím spôsobom vykročila k nemu.

Premkla ho ďalšia predtucha. V žiadnom prípade sa ho nesmie dotknúť. Netušil, čo by sa v takom prípade stalo, ale bol si istý, že to nemôže pripustiť.

Strnulosť ho v okamihu opustila. Vyskočil nohami na pričnu a pritísal sa k stene. Tá vec už ale bola skoro pri ňom a z dosahu sa jej takto určite nedostal. Chytí ho za nohu alebo vylezie za ním.

Zrakom obsiahol svoju malú celu. Niet úniku! Klaustrofobické zúfalstvo mu zovrelo hrdlo. Obrátil sa doľava. V úrovni očí mal parapetnú dosku malého väzenského okna. Ďalej už konal inštinktívne.

Chytil sa vnútorných mreží a pritiahol sa. Zúfalstvo a strach mu dodali silu. Nohami škrabol o stenu a dostal ich až na úzky parapet. Pevne sa privinul k železným prútom. Ostal visieť na okienku ako opica.

Kľčovito sa držal a sledoval, ako bytosť v podobe jeho dcéry prišla až k lôžku, kde zastala a pomaly zdvihla hlavu. S pohľadom upretým do jeho očí znehybnela.

Minúty plynuli. Slánsky sa занovito držal mreží, vec pod ním sa ani nepohla.

Vychutnáva si ma, uvedomil si s hrôzou. *Prосто vyčkáva.*

Vedel, že len oddialil nevyhnutné. Zatiaľ necítil, že by mu sily výrazne ubudli, avšak zoslabnutý z väzby a predošlého mučenia sa takto nemôže udržať celú noc.

Do nočnej kontroly by však vydržať mohol. Zážitok s očami v priezore ho stále mátal, no skutočný strážnik nazerajúci do cely by ho zachránil. Keďže nemal hodiny, iba odhadoval, že kontrola býva medzi

jednou a tretou v noci. No ani len netušil, či je teraz hodín viac alebo menej. Dúfal v druhú možnosť.

Čas sa ďalej vliekol, kontrola neprichádzala a do svalov sa mu vkrádala únava. Pomáhalo, keď presúval ťažisko, avšak robil to čo najmenej a veľmi pomaly. Obával sa, že prudkým pohybom by mohol vybudieť k aktivite bytosť pod sebou.

Na to ani pomyslieť! Radšej sa oknom zapozeral na prázdne nádvorie väznice. Stáť tak na dlažbočných kockách tam dole, mimo tejto prekliatej miestnosti. Keby sa ocitol aspoň na druhej strane mreží, dole by už zoskočil, nebol veľmi vysoko. Ale aj keď posledné dni zničili veľa istôt v jeho živote, na pevnosť a nepriepustnosť kovových prútov sa stále mohol spoľahnúť.

Napokon sa mu už ruky viditeľne triasli a záchranu stále nebolo. Dlhو nevydrží. Zo zúfalstva vec, ktorá na neho celý ten čas bez prestania pozerala, oslovil.

„Čo si zač?“

Keď odpoveď neprichádzala, otreľ si spotenú tvár do ramena a pokračoval: „Prečo si prišla? Trestáš ma za tých ostatných?“

Myslel si, že ani tentoraz sa nedočká reakcie, avšak vec sa na neho usmiala.

„Ocko,“ povedala a začala sa šplhať na lôžko.

Slánsky od hrôzy vykrikol. Vedel, čo príde. Vylezie to na pričňu a z nej skočí rovno na neho. Zúfalo sa obzrel po cele a zrak mu padol na radiátor v druhom rohu. Opäť ani nepremýšľal nad tým, čo robí. Využil všetky zvyšky síl a odrazil sa.

Preletel nad lôžkom a dopadol na dlážku v strede miestnosti. V pokľaku sa po rukách i nohách rozbehol najrýchlejšie ako vedel. Hlavou namierenou vpred plnou silou vrazil do rebier radiátora a okamžite stratil vedomie.

***

Prebral sa na izbe väzenskej ošetrovne. Nohu mal pripútanú ku kovovému rámu postele, zvyšné dve lôžka boli prázdne. Hlava ho najprv príšerne bolela aj pri najmenšom pohybe, no po prvom dni sa jeho stav rýchlo zlepšil. Lekári a sestričky ho kontrolovali, robili mu preväzy, krmili ho a dávali mu napíť. Skoro vôbec sa s ním však nerozprávali. Po prvých pokusoch sa teda ani on na nič nepýtal.

Noci boli pokojné. Dvere mu nechávali otvorené a doktorská izba bola hneď naproti. Z miestnosti k nemu doliehalo svetlo a dobre počul aj sestru, ktorá mala v noci službu. Nebol sám a vec si sem za ním netrúfla. Želal si, aby na ošetrovni ostal až do dňa popravy. Dobré si však pamätal, ako to bolo pri jeho ozajstnom pokuse o samovraždu.

Pri predstave ďalšej noci strávenej v jeho cele mu prišlo fyzicky zle. Musia ho dať inde. Možno to aj tak nepomôže, ale do toho priestoru ho už nedostanú ani párom koní. Nesmie sa tam vrátiť!

Prišli si po neho na tretí večer. Opäť sa to zaobišlo bez zbytočných slov. Odomkli putá na nohe, zdvihli ho z postele a do výsluchovky ho chodbami väznice na-

poly previedli, napoly prevliekli. Hneď za dverami dostal takú ranu do zubov, že spadol na stôl a z neho na zem. Tam mu jeden z nich kľakol na krk a chrbát, zatiaľ čo druhý mu stiahol nohavice. Potom ho niečím začal mlátiť po stehnách, zadku a chodidlách. Asi kovovou trubkou. Nechcel kričať, no musel. Zadok a stehná sa dali vydržať, údery do nôh však boli neznesiteľné.

Ani nevedel, kedy sa nad ním objavil nadporučík. Možno na chvíľu odpadol. Zrazu mal plné uši jeho kriku.

„Chceli ste sa zasa zmárniť, Slánsky? Ujst' ľudovej spravodlivosti? Nebojte sa, o pár dní vám s tým radi pomôžeme. Slučke sa nevyhnute, vy sviniaři!“

Niečo sa v ňom zlomilo. Začal vrieskať, až mu sliny od úst lietali.

„Vy to nechápete! Bola u mňa v cele! Bola tam, videl som ju!“

Rany prestali dopadať, tlak na krku povolil. Hodili ho na stoličku. Vypľul krvavú slinu a rozhliadol sa. V miestnosti s ním boli dvaja príslušníci väzenskej stráže a nadporučík. Jeho starý známy, moskovský poradca, stál vo dverách.

„Kto bol u vás v cele?“ spýtal sa zarazene nadporučík.

Vedel, že to nepochopia, neuveria mu.

„Bola tam so mnou, stála mi pri priči.“

„Vy za ním niekoho v noci posielate?“ opýtal sa nadporučík po rusky. Tváril sa čoraz zmätenejšie. „Mňa o ničom neinformovali.“

„Ja som nikoho neposlal,“ odvetil opýtaný.

Bolo to prvýkrát, čo ho počul prehovoriť. Zmätok v tvári nadporučíka začal opäť striedať hnev. „Čo to tu na nás hráte?“

Slánsky zložil hlavu do dlaní. „Vyzeralo to ako moja dcéra, ale bolo to niečo iné. Chcem novú celu. Tam sa už nevrátim.“

V miestnosti sa na chvíľu rozhostilo úplné ticho.

„Zošalel,“ skonštatoval napokon jeden zo strážnikov.

„Veď my vám tie vaše fantazmagórie z hlavy vymlátime,“ sľúbil nadporučík. „A na ďalšie listy a poslednú návštevu rovno zabudnite.“

Zareval ako ranené zviera. Potom zaťal zuby až to klaplo a pozrel svojmu trýzniteľovi priamo do očí.

„Chcem novú celu! Ak ma vrátite tam, zabijem sa, prisahám! Odmontujete radiátor? Rozmlátim si hlavu o stenu. Prerazím si krk o roh lôžka, počujete!“

Nadporučík sa šokovane odtiahol. Takého ho ešte nevidel. Aj Rus si zabudol pripáliť svoju papirosu. Cez závoj zlosti pocítil isté zadostučinenie.

„Je mi jedno, čo mi urobíte! Dajte ma niekde inde, inak si ľudová spravodlivosť môže obesiť mŕtvolu!“

***

Brieždilo sa. Slánsky vstúpil na malé nádvorie a kovová bránička sa za ním zabuchla. Zvuk sa niekoľkokrát odrazil od stien budovy a potom sa vytratil. Aké symbolické, pomyslel si, hľadiac na konštrukciu šibenice.

Novú celu na tých posledných pár dní skutočne dostal. Dokonca prišla aj odpoveď od Jozefa s Rudkom, avšak navštíviť ho už nemohli. Posledné želanie mu ale neodopreli. Rozkázal si zákusky – všetky druhy, na ktoré si dokázal spomenúť. Večer ich zjedol, až mu z nich bolo zle.

Gottwald mu na jeho list neodpísal. Iba mu oznámili, že žiadosť o milosť bola prezidentom zamietnutá a rozsudok nadobúda právnu platnosť. Nič iné ani nepredpokladal. Dúfal len, že Kléma využije túto poslednú príležitosť napísať mu. Bolelo ho to viac, než si bol ochotný pripustiť. Zažmurkal a spútateľnými rukami si pretrel oči. Aspoň noci boli pokojné. K zákuskom si vypýtal aj lieky na spanie, takže ak si ho tá vec chcela posledný večer vychutnať, prerátala sa. Až do rána spal ako zarezaný.

„Padám!“ prikázal strážnik a trhol reťazou na putách.

Slánsky sa zaknísal a vykročil vpred. Na nádvorí stálo viacero ľudí, no on si ich nevšimol. Pohľadom skúmal vysoký stĺp šibenice. Zrakom postupne sklzol dole až ku komisárovi, čakajúcemu pod ňou. Keď zbadal, kto stojí vedľa neho, srdce mu v hrudi vynechalo niekoľko úderov.

Vec v podobe jeho dcéry sa usmiala. Zastavil sa, urobil krok dozadu. Strážnik však potiahol reťazou a jeho kolega mu ihneď priskočil na pomoc. Na váhajúcich odsúdencov bol zvyknutí.

Niekoľko metrov ho ťahali a tlačili, potom pochopil, že je odpor zbytočný a po-

volil. Previedli ho tesne okolo nej, aj keď ju zjavne nik z nich nevidel. Čakal, že natiahne ruku a dotkne sa ho. Ona sa však iba usmievala a obracala sa za ním.

„Prečo moja dcéra?“ zašeplal, keď ho vysadili na stupienok. „Čo sa s ňou stalo?“

„To netuším,“ odpovedala mu sladkým dievčenským hláskom. „Videla som tvoju spomienku v sne. Bola veľmi osviežujúca. Potešila ma. Tak som si vzala jej podobu.“

„Čo si zač?“

„Som predsa tvoje dieťa. Vyrástla som medzi múrmi tejto väznice. Živila a krmlila som sa na všetkých tých, ktorých si sem poslal trpieť a umrieť.“

Okolo nôh mu uviazali spodnú slučku, cez hrud' zapli istiaci remeň. Napokon mu špagát utiahli aj na krku.

„Posledné týždne si ma živil ty. A dnes to dokončíme, ocko.“

Komisár predstúpil pred šibenicu s pripraveným notesom.

„Chcete niečo povedať?“

Slánsky sa veci zahľadel do očí a lámaúcim sa hlasom vyslovil svoju poslednú vetu, ktorá sa tak aj zapísala do histórie.

„Mám, čo som si zaslúžil.“

Komisár dal pokyn. Dvaja zriadenci za konštrukciou párkrát zabrali. Ostatní prítomní ticho sledovali, ako odsúdený chrčí a trasie nohami. Pre niektorých to túto noc bol už jedenásty výkon trestu. Nik z nich si nevšimol malé dievča, ktoré vystúpilo na stupienok a dotklo sa odsúdencovej hrude práve vo chvíli, keď znehybnela.

***

Entita sa vzniesla nad komplex pankráčkej väznice. To, čo ešte pred chvíľou bolo Rudolfom Slánskym, sa pomaly rozpúšťalo v jej podstate. Spokojne pozorovala šedo omietnuté budovy a malé mrežované okná. Zažila tu veľmi hojné časy a cítila, že už je dosť silná, aby sa onedlho opäť dokázala rozdeliť – za posledné obdobie už tretíkrát.

Vystúpala ešte vyššie a zamerala sa na celé mesto pod sebou. Šialenstvo, ktoré v ňom zúrilo, práve vyvrcholilo a teraz začne pomaly upadať – jasne to cítila. Bude si musieť nájsť nové pôsobisko. Už dlhšie však tušila, kde by to mohlo byť. Obrátila sa proti vychádzajúcemu slnku.

V obrovskej krajine na východe už čoskoro zomrie vládca, ktorý jej v minulosti mnohokrát dobre poslúžil. Jeho smrť isto ponúkne ďalšie bohaté možnosti na obživu.

Entita sa pohla vpred. Toto storočie k nej zatiaľ bolo až nečakane štedré. Aká asi bude jeho druhá polovica?

Skoro ráno, dňa 3.12.1952, bolo popravených jedenásť odsúdených z procesu so Slánskeho spikleneckým centrom. Išlo o vykonštruovaný politický proces, v ktorom komunistická strana musela obetovať ľudí z vlastných radov po vymyslených obvineniach, de facto na príkaz z Moskvy. Podobné súdy vtedy prebehli v každej krajine východného bloku – Stalin si tak zaistoval poslušnosť svojich satelitov.

Osud Slánskeho staršej dcéry Nadeždy je neznámy. Kto a prečo ju uniesol sa nikdy nezistilo – prípad nevyjasnilo ani odkrytie sovietskych archívov.

Entite sa darí dobre až do dnešných dní.

RICHARD ZAMEC

Autor je šťastným manželom a otcom. Okrem čítania a písania sa venuje historickému šermu a vojenskému reenactmentu 17. storočia. Je jedným z organizátorov historického festivalu Bitka o Bratislavu. V študentských časoch pracoval v zoologickej záhrade, kde sa staral napríklad o nosorožce (oblíbené zviera), hyeny, vlky, tigre, leopardy, levy... Zopár poviedok mu už vyšlo v časopisoch (*Jupiter*, *Dotyky*) i v knižných zbierkach (*Fantastická 55*, *Fantázia 2017*, *Fantázia 2021*). Rukopis jeho prvého románu si práve v tomto období hľadá svoj domov.

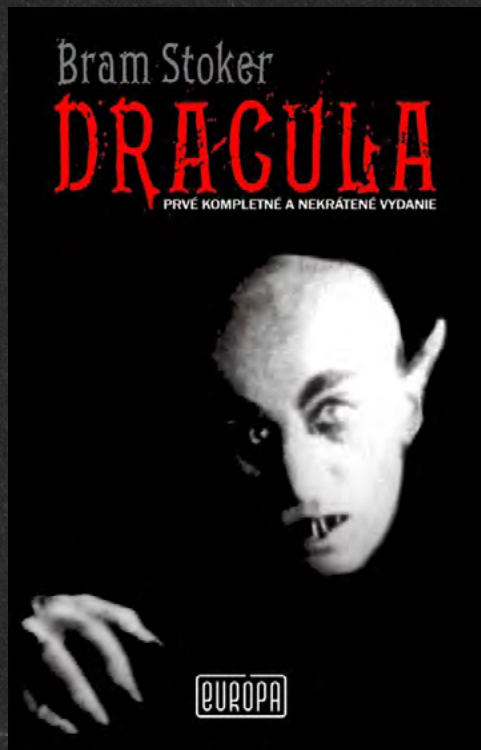
RECENZIA: DRACULA STOKEROV PRAOTEC UPÍROV A LEGENDAMI OPRADENÉ POZADIE JEHO VZNIKU

napísala: Mária Hanúšková

Najznámejšia postava zo sveta hororu sa zrodila pred viac než storočím. Inšpirovala mnohých umelcov, spisovateľov i režisérov, vďaka čomu sa dočkala aj veľkého množstva adaptácií, počnúc hororom cez rozprávku, komédiu až po tinedžerské seriály a romantické filmy. O jej šarm a osobné čaro neboli ukrátení ani gurmáni lačne hltajúci pornografické snímky. Reč nie je, samozrejme, o nikom inom, než o samotnom grófovi Draculovi.

Dracula od írkeho spisovateľa Brama Stokera sa stal prvým hororovým románom, ktorý som čítala. Hoci som už ako malé dieťa hltala *Troch pátračov*, detské detektívky od Thomasa Brezina a hororové poviedky zo zbierky *Strašidlá na dobrú noc*, hororové romány ma obchádzali až zahnbujúco dlho. Až dokým ma jedny Vianoce neuhranul pohľad temného grófa Orloka, desivo sa škeriaceho z otcovej police. Tá hrubá čierna kniha ma priťahovala natoľko, že som vianočné rozprávky nahradila príbehom o nemŕtvom, ktorý loží po stenách a prechádza škárami ako dym. Pre účely tohto článku som si *Draculu* po dvadsiatich rokoch prečítala znova. Musím povedať, že stále pôsobí temne, hororovo a goticky,

a budí rovnako silné emócie a nepokoj, ako keď som knihu otvorila prvýkrát. Dnes vám preto porozprávam nielen o svojej celoživotnej láske a jeho odkaze v umení, ale aj o prvých vampíroch a legendách, ktoré sa s Draculovým vznikom spájajú.

Rok pôvodného vydania: 1897

Rok 1. kompletného slovenského vydania: 2003

Vydavateľstvo: Európa

Počet strán: 480

Jazyk: slovenský

Väzba: pevná s prebalom

„VSTÚPTE SLOBODNE A Z VLASTNEJ VÔLE!”

Verím, že grófa Draculu netreba špeciálne predstavovať. Len málokoho by prekvapila jeho skutočná náтура ako Jonathana Harkera, mladého koncipienta, prichádzajúceho na grófovo sídlo v Karpatoch. V dobrej viere, že grófovi rýchlo a úspešne vysvetlí náležitosti kúpy londýnskej nehnuteľnosti, nevenuje pozornosť zdeseným pohľadom a varovaniám miestnych. Keď však Jonathan zavíta do rozsiahleho sídla, všíma si čoraz viac varovných signálov, že s grófom rozhodne niečo nie je v poriadku. Už privítanie jeho ľadovej ruky s pokrivenými prstami a dlhými, ostrými nechťami budí podozrenie, ale Jonathan nechce súdiť knihu podľa obalu. Aspoň zatiaľ. Nemôže si však nevšimnúť, že vysokému grófovi s orlím nosom, dlhými bielymi fúzmi, od hlavy po päty zahalenom v čiernom, ako si chýba farba. Navyše, neobyčajnú belosť pokožky vyvažujú krvavo červené pery, ponad ktoré pretrčajú ostré zuby.

Jonathan trávi celé dni sám, s grófom prichádza do kontaktu jedine večer. Na obrovskom sídle nestretne živú dušu, av-

šak jedlo je vždy pripravené, posteľ ustlaná. Nadobudne preto podozrenie, že všetky práce zastáva sám gróf, pretože žiadne služobníctvo v skutočnosti nemá. A keď sa dozvie pravdu horšiu, než si vôbec dokázal predstaviť, konečne si priznáva, že jedinou živou bytosťou na hrade je on sám.

„TENTO HRAD JE SKUTOČNÝM ŽALÁROM A JA SOM VÄZEŇ.”

Gróf robí všetko pre to, aby Jonathana udržal medzi múrmi svojho chladného a zaprášeného sídla. Dvere sú zamknuté, neexistuje žiadny dostupný východ. Jonathan, ochromený hrôzou, sa zmieta medzi priznaním si logiku popierajúcej pravdy a možnosťou deteriorácie vlastného mentálneho zdravia. Jediným zdrojom útechy je myšlienka na jeho nastávajúcu, krásnu a múdru Minu Murrayovú, u ktorej príbeh pokračuje. Ako každá správna žena, aj ona začne tušiť, že jej milý nie je v bezpečí.

Na ďalších stránkach nám autor predostrie vrúcny vzťah Miny a jej priateľky Lucy Westernovej. Zoznámí nás s riaditeľom sanatória pre slabomyseľných Johnom Sewardom a jeho najzaujímavejším pacientom s neobyčajným jedálničkom, Renfieldom. Pretože milú Lucy trápia námesačnosť a nevysvetliteľné návaly únavy a bledosti, na scénu vstupuje človek, na ktorého všetci čakáme: úhlavný nemesis a kryptonit pána Draculu, sám Abraham Van Helsing. Spoločne

s Lucyiným nápadníkom Quinceym Morrisom a jej nastávajúcim lordom Godalmingom tvoria skupinku budúceho odboja proti zlomyseľnému Draculovi.

„SMIEM ODREZAŤ SLEČNE LUCY HLAVU?“

Kniha začne naberať na obrátkach, keď Lucy zomrie. V okolí sa objavuje čoraz viac detí, ktoré majú na krku identické ranky ako mala ona, čo je dôvodom šialenej teórie Van Helsinga – Lucy je nemŕtva. Spočiatku sú týmto tvrdením všetci zdesení, ale keď ju za mesačného svitu uzrú veselo pobežovať okolo hrobky, v ktorej mala odpočívať, chtiac-nechtiac uznajú existenciu upírov. Van Helsing im ukáže aj účinný spôsob, ako sa

nemŕtvych zbaviť, aj za cenu odporne romantickej dehonestácie Lucyinho tela: odrezať hlavu a zabodnúť kôl do srdca. Boj s Draculom sa však ešte len začína.

Gróf sa nemieni vzdať a brúsi si zuby na krásnu Minu. Jej krk je zakrátko po Lucyinej smrti taktiež obohatený dvoma červenými bodkami, čo sa pre mužov stáva už osobnou záležitosťou. Nechcú, aby Minu postihol rovnaký osud ako Lucy, preto sľubia Van Helsingovi svoju pomoc a služby aj za cenu vlastného života. Vtedy sa začne pravá naháňačka s cieľom zničiť grófa, počnúc hľadaním miesta jeho odpočinku, cez rozhovory s Renfieldom, až po cestu na samotné grófovo sídlo v Transylvánii.

NESTARNÚCA HOROROVÁ KLASIKA

Aj keď je kniha z roku 1897, je napísaná ľahko čitateľným štýlom. Konverzácie odrážajú danú dobu; postavy sa vyjadrujú vznešene, inteligentne a veľmi úctivo, až sa človeku začne za obdobím, v ktorom vlastne nikdy nežil. Presne z toho plynie aj jediná moja výčitka voči dielu. Než sa postavy „vykecajú“ a my sa môžeme v deji posunúť ďalej, ubehne niekoľko riadkov až strán. Človek chce vedieť, čo sa bude diať, ale často sa musí prebojovať siahodlými odsekmi úctivého a slušného ospravedlnenia či vysvetľovania. Miestami som si hovorila: Prejdime konečne k veci, človeče! Táto jediná vec trochu duší plynulé, hoci inak pomalé tempo knihy. Scény sú však

opísané kvalitne a z mnohých ešte dnes poriadne mrazí. Príkladom je napríklad Jonathanov klaustrofobický opis pobytu na hrade a jeho stretnutia s grófom alebo Draculova nočná návšteva v Mininej spálni.

Dielo je písané formou denníkových zápisov hlavných postáv, listov, prípadne novinových správ, čo mu dodáva viac na intímnosti. Na čitateľa tak pôsobí ešte desivejšie, pretože má pocit, že je v centre diania a prežíva presne to, čo hlavní protagonisti. Ocítame sa tak priamo pred grófom, po boku našich hrdinov, ktorí sa snažia zachrániť seba, Londýn a v konečnom dôsledku aj celý svet. Po prečítaní príbehu je jasné, prečo je Dracula (a upíri všeobecne) jednou z najčastejšie adaptovaných postáv v horore.

Ako vlastne vznikla najslávnejšia hororová osobnosť?

OD CHORĽAVÉHO CHLAPCA K STVORITEĽOVI NAJSLÁVNEJŠIEHO UPÍRA

Abraham Stoker sa narodil v Dubline v roku 1847. Už ako maličké dieťa trpel chorľavosťou, ktorej pôvod si nevedeli lekári vysvetliť. Malý Bram bol preto pripútaný na lôžko, a ako to u detí býva, potreboval sa niečím zamestnať. Kľúčovú úlohu zohrala jeho matka, ktorá ho zabávala rozprávaním rôznych príbehov. Presne vtedy zahorel chlapec láskou k rozprávačstvu, literatúre a umeniu všeobecne. Nie je preto prekvapením,

že sa zamestnal v divadle Lyceum ako osobný asistent sira Henryho Irvinga. Sir bol s jeho prácou nadmieru spokojný, a netrvalo dlho, kým sa Bram stal manažérom. V rámci divadelného turné cestoval do New Yorku, kde sa stretol s policajným náčelníkom Theodorom Rooseveltom, budúcim prezidentom. Bram a Theodore si padli do nôty, zhovárali sa nielen o literatúre, ale aj o policajnej práci. Theodore, nadšený Bramovým záujmom o jeho prácu, mu s radosťou rozprával pikošky z podsvetia, vzal ho do žalára k najhorším prípadom a dokonca aj na súdne pojednávanie. Vraví sa, že táto návšteva vnukla Bramovi myšlienku napísať príbeh o zločincovi s nadprirodzenými schopnosťami.

Roosevelt však nebol jedinou kľúčovou postavou pre vznik Draculu. Dostupné pramene síce nepotvrdili jeden konkrétny zdroj inšpirácie, avšak jasne vieme o stretnutí s jazykovedcom Árminom Vambérym zo Svätého Jura, ktorý grófovho stvoriteľa obohatil temnými príbehmi z Karpát, okrem iného aj o Vladovi Napichovačovi. Tvrdí sa, že práve Vambéry slúžil ako predloha pre postavu Van Helsinga a Vlad pre Draculu. Taktiež sa špekuluje o grófke Báthory, ktorá milovala krv rovnako ako Vlad. Ale pretože všetci poznáme príbeh týchto dvoch historických postáv, presunieme sa k azda najpresnejšiemu zdroju, z ktorého Bram s obrovskou pravdepodobnosťou čerpal.

PREDCHODKYŇA GRÓFA DRACULU

Dvadsaťšesť rokov pred zrodením Draculu vydal Ír Sheridan Le Fanu gotický novelu *Carmilla*. Príbeh rozpráva o dievčine Laure, žijúcej s otcom v rakúskych horách. Po nehode kočiara prichýlia na zámku zranenú Carmillu, s ktorou si Laura ihneď porozumie. Na Carmille však niečo nesedí; nehovorí o svojej minulosti, celé dni prespí, v noci sa potuluje po komnatách, nikdy sa nemodlí s ostatnými a hymnus ubližuje jej sluchu. S jej príchodom navyše začnú za záhadných okolností umierať mladé dievčatá z okolia. Ako iste tušíte, Carmilla je upírka, konkrétne nemŕtva grófkya Karnsteinová. Celý príbeh až nápadne pripomína Bramov román: smrť Laurinej kamarátky Berthy (smrť Lucy), prítomnosť experta na upírov baróna Vordenburga (Van Helsing), kôl do srdca a odrezanie hlavy ako návod na porazenie grófkya. Náhoda?

O priamej inšpirácii svedčí aj prvá kapitola Stokerovho románu, Draculov hosť, ktorú Bram z knihy radšej vyhodil. Až po

jeho smrti sa Bramova manželka Florence rozhodla obohatiť kultúru týmto dielkom, a tým podala aj svedectvo o spojitosti *Carmilly* a manželovho veľdiela. My si ho máme možnosť prečítať vďaka vydavateľstvu Európa, ktoré skompletizovalo vydanie a ako dodatok pridalo do knihy aj pôvodnú prvú kapitolu.

KRVILAČNÝ GRÓF V KINEMATOGRAFII

Draculovi sa začalo dariť najmä vďaka kinematografii, ktorá sa predhánala v zobrazení čo najdémonickejšieho upíra. Prvým, dnes už strateným kúskom, bol maďarský *Dracula balála* z roku 1921, odohrávajúci sa na psychiatrii. Omnoho známejším sa stal *Upír Nosferatu* Friedricha Murnaua s Maxom Schreckom v hlavnej úlohe desivého grófa Orloka. Tento kúsok z roku 1922 však nemal práva, čo vdovu Florence nahnevalo; po rokoch súdov zvíťazila, a ako bolestné žiadala všetky negatívy filmu zničiť. Až na pár zachránených kusov sa tak aj stalo. Vďaka Bohu, za tých pár zachovaných kópií!

Celosvetovú slávu vdýchol Draculovi až charizmatický Béla Lugosi (*Dracula*, 1931), neskôr Klaus Kinski (*Nosferatu–Fantóm noci*, 1970) či Frank Langella (*Dracula*, 1979). Do povedomia širšieho okruhu ľudí sa dostal vďaka Coppolovmu filmu *Dracula* (1992) s démonickým Garym Oldmanom v hlavnej úlohe, ktorý sa pôvodnej predlohe priblížil azda

najviac. Nebolo preto prekvapením, že sa s grófom Draculom začalo experimentovať aj v iných žánroch; ako príklad spomeniem komédie *Drakuloviny* (1995) s Lesliem Nielsenom a *Renfield* (2023) s Nicolasom Cageom, rozprávku *Hotel Transylvánia* (2012), alebo pornografické kúsky *Dracula sucks* (1978) a *This ain't Dracula XXX* (2011). Bolo len otázkou času, kým sa pole pôsobnosti rozšíri od Draculu k upírom všeobecne. Aj vďaka spisovateľke Anne Riceovej a jej *Interview s upírom* prenikli nemŕtvi do širšieho mainstreamu, a vytvorili okolo upírskej tematiky doslova kult. Za celosvetovú popularitu však môžu nemŕtvi vďačiť skvelému *Bladeovi* (1998), tínedžerským seriálom *Buffy, premožiteľka upírov* (1997-2003), *True Blood* (2008-2014) a *Upírske denníky* (2009-2017), ale najmä sérií *Twilight* (2008) s trblietajúcimi sa vegetariánmi Cullenovcami. Zatiaľ posledným hororovým kúskom o Draculovi sa stal *Last Voyage of the Demeter* (2023), a všetci milovníci temnoty napäto čakajú na Eggersov remake *Nosferatu* (2025).

LEGENDY A MÝTY O NEMŔTVYCH MILOVNÍKOCH KRVÍ

Síce sa môže zdať, že šílenstvo okolo upírov a celková posadnutosť nemŕtvymi je hlavnou témou až posledných rokov, nie je to tak. Ľudia odjakživa zbožňovali príbehy o entitách, vysávajúcích z našich tiel krv. O tom svedčí aj obrovské množstvo legiend, ktoré nájdeme azda v každej

kultúre. A veľká podobnosť s Draculom naznačuje, že minimálne niektorá z nich sa dostala aj k ušiam talentovaného Brama. Jedna z nich pochádza priamo z jeho domoviny. Rozpráva o démonickom mágovi, trpaslíkovi Abhartachovi, ktorý terorizoval dedinčanov, a to aj potom, čo ho niekoľkokrát zabili. Čoraz nahnevanejší vstával z mŕtvych zakaždým, keď ho pochovali, až dokým ho dedinčania nezakopali do zeme hlavou nadol. V niektorých verziách legendy im pil krv, metaforicky aj doslova.

Ďalšou zaujímavou postavickou je indicá vetala, démonická entita, ktorá používala telá mŕtvych ako nástroj k pohybu. Ovládala počasie, zabíjala deti a pitím krvi získavala kontrolu nad svojou obetou. Vetala uviazol medzi svetom mŕtvych a živých, a preto dokáže posadnúť len telá mŕtvych, ktorým sa nepošťastilo mať príslušný pohreb.

Vráťme sa ale bližšie do našich končín. Fascinujúcim mýtom je albánsky lugat, bytosť upírom azda najpodobnejšia. Zdržiava sa v tme mimo akéhokoľvek svetla, je násilnícky a odporne desivý. Dokáže lietať pomocou vetra a k obetiam prichádza zásadne v noci. Nemusím dodávať, že iste priniesol nemálo nočných môr a nespavosti. Najbližšie k nám je rumunský strigoi, po našom strigôň. Jedná sa o zlého ducha, ktorý povstáva z hrobu a získava vitalitu z krvi. Má schopnosť byť neviditeľným, vziať na seba podobu zvierata a ovládať počasie. A presne ako

náš gróf Dracula, aj on ohŕňa nosom nad cesnakom a nevonia mu ani kadidlo.

O ĽUĎOCH, VSTÁVAJÚCICH Z HROBU

Zrejme nikoho neprekvapí, že mnohé legendy a povesti sa zakladajú na kúsku pravdy, hoci možno trochu upravenom. Nebolo to inak ani v tomto prípade. O ľuďoch, vracajúcich sa z hrobu, vycievajúcich krv a disponujúcich aj niekoľko mesiacov či rokov po pohrebe červeňou v lícach, písal francúzsky mních Antoine Calmet. Okrem boha študoval aj démonické sily a prípady reálnych vampírov na maďarskom a moravskom území. Príkladom je prípad Petara Blagojeviča, ktorého telo aj niekoľko rokov po smrti prekypovalo zdravím. Keď doňho zapichli kôl, krv vytryskla akoby bol živý. Srb Arnolde Paole zasa spustil epidémiu vampirizmu, keď údajne zaviniť premenu skoro dvoch desiatok ľudí na upírov. Najlepšie zdokumentovaným prípadom je Jure Alilovič, Chorvát, ktorý si aj šesťnásť rokov po smrti veselo vykračoval po svojej rodnej dedine. Až keď jeho mŕtvoľe odrezali hlavu, jeho výlety záhadne prestali.

Niet sa čomu diviť, že v Novom Anglicku vypuklo upírske šialenstvo. Ľudia hromadne vykopávali svojich zosnulých príbuzných, pálili ich orgány a rezali hlavu ako istotu, že ich znova neuvidia. Aké dekadentné! Presne v období prepuknutia tuberkulózy, kedy nikto netušil, ako sa prenášajú choroby, sa verilo, že mŕtvy vy-

sáva život z členov svojej rodiny. Nikoho nenapadlo, že keďže nakazený žil doma dokým ho tubera neskolila, pravdepodobne na ňu pomaly zomierali aj ostatní.

PRVÍ VAMPÍRI A VZNIK TYPOLÓGIE UPÍRA

Nie je vylúčené, že niektoré z rozprávok, ktoré Bram slýchal od mamy, boli aj keltské mýty, írské legendy o príšerách, alebo príbehy s istým zakotvením v skutočnosti. Veď rozprávanie o tom, čo sa stane neposlušným deťom, bolo súčasťou kultúry odkiaľživa. A presne tam sa prebudila aj naša fascinácia desivými monštrami, horrorami a inými krvavými lahôdkami. Musím však podotknúť, že Dracula rozhodne nebol prvým literárnym vampírom, a nebola ním ani Carmilla. Už v osemnástom storočí vznikali básne s tematikou nemŕtvych, napríklad Ossenfelderov *Der Vampir* (1748) alebo Goetheho *The Bride of Corinth* (1797). Viktoriánske Anglicko si tiež užívalo zimomriavky prostredníctvom príbehov za pencu, nazvané *penny dreadful*, kde upíra Varneyho

predstavili James Rymer a Thomas Prest (1845-1847). Tá pravá typológia upíra však vznikla v jeden bujarý večer roku 1816, kedy čudácky lekár John Polidori načúval strašidelným príbehom svojho zamestnávateľa Georgea Gordona Byrona a budúcich manželov Shelleyovcov. Ten večer si všetci prítomní slúbili, že napíšu dielo o desivých monštroch. Mary Shelleyová stvorila Frankenstein, a čudák Polidori vydal v aprílovom čísle *New Monthly Magazine* príbeh o démonickom lordovi Ruthvenovi s originálnym názvom *Upír*, čím sa mu pripisuje prvenstvo v položení základov typológie vampírov. Nikto nevie, do akej miery bol Ruthven dielom Polidoriho; niektorí veria, že Byron príbeh načasoval a Polidori dokončil, iní prisudzujú riadky výhradne Byronovi. Pre nás je však dôležité vedieť, že vampír bol na svete, takže Stokerovi stačilo vsadiť ho do pútavého príbehu a vytvoriť postavy, ktoré by sa mu mohli rovnať. Ak vás zaujíma, ako to s upírmi vyzeralo v našich končinách, o nemŕtvych (nielen) v slovenskej fantastike informovala Lenona Štiblaríková vo štvrtom čísle nášho časopisu.

Ako by potvrdil každý umelec, inšpirácia je všade, stačí sa len pozerieť. Síce sa nedá jasne povedať, čo konkrétne inšpirovalo Brama, je veľmi pravdepodobné, že mal oči otvorené a z črepín vedomostí vyskladal dielo, ktoré sa stalo nehynúcou klasikou. Dracula dostal mnoho podôb:

od hnus budiaceho grófa, cez odpornú príšeru, rozprávkovú postavičku, až po démonického milovníka či hviezdy filmov pre dospelých, a preto sa môže pýšiť najširším polom pôsobnosti, ak vezmeme do úvahy upírov všeobecne. Veď kto iný dokázal osloviť celé generácie od detí po milovníkov hororov či porna? Dracula a iné krvilačné entity sú tak atraktívnymi postavami najmä preto, že sa v nich zobrazujú naše vlastné obavy a hrôzy. Strach z chorôb, vlastnej smrteľnosti či straty blízkych patrili medzi tie najintenzívnejšie úzkosti ľudí odjakživa. Aby sme prežili a dokázali sa s nimi vysporiadať, tvorili sme príbehy, v ktorých sme strach zhmotňovali do rôznych podôb. A jednou z nich bol aj gróf Dracula.

LUKÁŠ POLÁK

RUKY, KTORÉ POČULI

EGIDOV HLAS

ilustrovala: Anvien

Eva si sadla pod ostré svetlo, viečka sa jej zúžili na neviditeľné pásiky. Dala si dole tričko, podprsenka jej držala robustné prsia. Hanbila sa. Čo by ale nespravila pre vyliečenie? Hlavne, keď nič iné nepomáhalo. Jeden lekár za druhým jej predpisovali lieky, ona ich pojedala miesto stravy a žiadny efekt. Egidov hlas predstavoval poslednú nádej.

„Musí to svetlo tak silno svietiť?“ opýtala sa a jednou rukou si tienila tvár.

„V tme sa skrýva to, čo nechce byť videné,“ vyliezol mužský hlas z druhej miestnosti.

„Bude to veľmi bolieť?“ opýtala Eva so strachom v hlase.

„Nemusíte sa báť, ako pichnutie včielky. Len o kúsok viac,“ hlas nabral fyzickú podobu a v dverách sa zjavil chudý muž v bielom oblečení, v rukách držal tácku, na ktorej ležal skalpel a pár obrúskov.

Egid prišiel k polonahej žene, tácku položil na pomocný stolík a so širokým úsmevom sa pozrel do vystrašenej tváre svojej zákazničky.

„Čože vás trápi? Spomínali ste lámanie v pravej ruke?“

„Správne, dokážete mi pomôcť, ako ste

slúbili v telefóne? Lieky mi vôbec nezaberajú.“ Do hlasu jej prenikol ziaľ.

„Lieky len klamú telo, ktoré vám vraví, že niečo nie je v poriadku, ako aj v tomto prípade. Treba sa k telu prihovoriť. Povedať mu, aby sa vyliečilo. A ja viem, ako na to! Liekom už dlhé roky neverím. V podstate od detstva. Mama sa ma snažila dopovať farmaceutickými bludmi okamžite, keď som ochorel, a viete, čo som spravil?“ Nenechal jej čas na odpoveď. „Tajne som ich vyplúval a potom sa mama čudovala, prečo stále nezaberajú.“ Egid sa zvláštne pousmial, akoby si tú scénu predstavil. „Pritom stačilo len sa so svojím telom porozprávať, dohovoriť mu, dalo by sa povedať. Nájsť tie správne body, komunikačné kanály a pomocou nich dať jasne najavo, čo od neho chcete. A vidíte, som zdravý ako repa, aj bez liekov. A moji klienti tiež.“ Načiahol ruku k tabuli na stene, ktorá bola posiatá fotkami vysmiatech ľudí. „A to presne spravím aj s vami. Nadviažem komunikáciu s vašim telom, prehovorím k nemu a ono sa uzdraví. Uvidíte,“ vyčaroval milý úsmev.

„Dobre, verím vám.“
„Môžem teda začať?“

„Áno,“ ledva dopovedala a zaťala zuby. Egid sa jej dotkol ruky, zatvoril oči a ohmatával ju, akoby niečo hľadal. Niektorý stisk zaboľel, no iné boli príjemné, pripadala si ako na masáži. Náhle zastal. Otvoril oči, pozrel sa na ňu. V očiach sa mu objavila iskra. Našiel ten správny bod! Do ruky chytil skalpel. Niečím ho ostriekal a položil ho niekoľko centimetrov pod miesto, kde si samovrahovia radi režu žily.

Potiahol.

Na ruke sa jej vytvorila priehlbinka, z ktorej sa vyliat pramienok krvi.

Eva pocítila teplo. Následne drobnú bolesť.

„Au!“ zajačala.

Egid jej položil prst na ústa a druhou rukou utrel stekajúcu krv. Náhle hlavu sklonil niekoľko centimetrov nad ranu, zatvoril oči a začal šepkať. Eva zachytila len pár slov: „Uzdrav... ruka... prosím... teraz...“

Egid pri „dohováraní telu“, ako to nazýval, vyzeral ako tibetský mních pri modlitbe. Naplno sústredený, oddaný aktu. Hlavou kýval v pravidelnom rytme, myseľ zabodnutá v rane a slová z neho vychádzali samé. Nikdy nemal pripravenú reč, dokonca si často ani poriadne nepamätal, čo presne hovorí. Komunikácia medzi ním a telom zákazníčky prebiehala mimo ľudského chápania. Mimo nášho priestoru. V nejakej inej dimenzii. Aspoň to si stále myslel.

Po necelej minúte pocítil teplo na zátylku hlavy, otvoril oči a pozrel sa na ženu v podprsene.

„Už?“ vyštekla.

Egid len zakýval hlavou a ranu zalepil leukoplastom.

Eva ostala zmätená. Necítila žiadnu zmenu. Ruka jej nielen trépla, ale ju na nej aj páčila čerstvá rana.

„Kedy bude v poriadku?“ obarila ho otázkou.

„Kľud,“ vyčaroval úsmev a pohladkal ju. „Musíte byť trpezlivá, kým si vaše telo osvojí moje slová a zbaví sa toho zákerného zla. Čoskoro budete mať ruku v poriadku.“

Eva náhle akoby zamrzla, do líc sa jej dostala červeň, otvorila oči dokorán. „Niečo cítim, cítim to! Funguje to!“ vyriekla šťastím. Pritlačila si Egida k sebe a pevne ho stisla.

„Ďakujem!“ zakričala mu do ucha.

Egida prepadol pocit znechutenia. Zatriasol sa. Pocítil na sebe cudzie dotyky. Slizké a studené. Desiatky rúk mu vnikať pod tričko a obtierali sa mu okolo tela. Obchytávali ho, stláčali, chceli ísť nižšie. Ruky muža s čiernymi fúzami chceli jeho telo.

Odstrčil ženu a tým aj zahnal ohavnú predstavu z minulosti.

„Stalo sa niečo?“ prehovorila zmätene.

„Nie, nie, len sa mi niečo...“ nedopovedal vetu a očami pátral po miestnosti. Akoby nimi chcel niekoho zastreliť. Po chvíľke sa upokojil a odprevadil Evu

do vedľajšej miestnosti, kde prebehlo vyúčtovanie služby. Dúfal, že jej vyrátal správnu sumu. Hlavu stále ovládali tie odporne ruky muža s čiernymi fúzami, ktoré mu v detstve spôsobili nočné mory. Našťastie to už prekonal.

***

Sny počas najbližších dní mu však opo-
novali. Vracal sa v nich do obdobia, keď
chodil na základnú školu. Do časov, keď
ostával v družine ako posledný so svojím
vychovávateľom s výrazným ochlpením
pod nosom a neobytnými rukami, ktoré
sa nebáli vniknúť pod tričko a raz aj niž-
šie.

Už dlho nemával tieto sny, už si myslel,
že sa ich aj zbavil. Ale zrejme nie. Ne-
dávne objatie a cudzie dotyky na tele mu
aktivovali spomienky, ktoré už dávno po-
choval.

Vyliezol z postele a už sa chcel pustiť
do raňajok, keď sa nad dverami ozval
zvonček. Na dnešný deň nemal nikoho
objednaného, no občas sa niekto zasta-
vil neohlásene. Zatiaľ nemal takú veľkú
klientelu, aby si mohol dovoliť niekoho
odmietnuť, tak prijímal každého. Vedel,
že jeho metóda funguje. Bol o tom sto-
percentne presvedčený. Nebál sa rekla-
mácie. Nikdy žiadnu ani nedostal, ale
práve naopak. Ľudia mu ďakovali, posie-
lali mu dary. Občas sa s ním prišli aj vy-
fotiť. Dokonca sa vracali, keď ich prepad-
la iná bolesť. Každý vyliečený mu urobil
radosť a dodal pocit, že je pre tento svet

užitočný, dôležitý. Stalo sa to jeho posla-
ním. Jeho životom.

Druhé zazvonenie v ňom prebudilo ra-
dosť. Opäť bude môcť niekomu pomôcť.
Odsunul sa od stola, prešiel k dverám
a rovno ich otvoril.

„Dobrý deň, čo by...“ vtom mu skamenel
jazyk. Stál pred ním on. Čierne fúzy sa
sfarbili dobiela, na tvári pribudli vrásky,
koža na rukách stratila zdravú farbu. Ale
bol to on! Jeho vychovávateľ Alex Fafrák.

„Prepáčte, že vás ruším,“ prehovoril na
neho ako na neznámeho. „Suseda Eva
mi dala na vás tip. Vraj mi dokázete po-
môcť s bolesťou v rukách. Vychválila vás
do nebies! Od vašej návštevy ju nič ne-
bolí a posielala vám túto drobnosť,“ vložil
mu rúk bonboniéru Zlatý nugát. Pri tom
sa ho dotkol. Hrôza Egidovi ochromila
mozog a preniesla ho do piateho ročníka,
keď sa s vychovávateľom videl posledný-
krát, kým odišiel študovať na gymná-
zium. Zároveň šlo o najhoršie minúty
v jeho živote.

***

Ručička hodín smerovala k číslici tri, keď
triedu opustil posledný spolužiak Vlado.
Egid opäť ostal sám s vychovávateľom,
staval lego a tajne dúfal, že mu dá pokoj.
Aspoň naposledy.

„Tak ty náš opúšťaš, to mi je ale ľúto,“
prehovoril na neho vtedy tridsaťročný vy-
chovávateľ.

„Áno, pán vychovávateľ, idem na
osemročné gymnázium.“

„Čo vlastne stavias?“ povedal a pohol sa k mladému Egidovi.

„Hrad pre dračieho princa,“ ledva dopovedal a pocítil stisk na ramene.

„Dovoľ, aby som ti s tým naposledy pomohol,“ prehovoril a prisunul si k nemu stoličku až nepríjemne blízko.

Egid sa trochu odsunul. Tušil, čo príde. V duchu prosil, aby sa otvorili dvere a v nich sa objavila mama. Lenže nikto neprichádzal. Miestnosť akoby stíchla a započúvala sa do ich rozhovoru. Podobne ako úchyl skrytý v kríkoch. Túžila počuť každé slovo, vychutnať si to, čo sa chystalo na mladého Egida.

„Ukáž.“ Vychovávateľ chytil kus lega do ľavej ruky a pravú zaboril do Egidových hustých vlasov. A začal sa s nimi hrať. Obmotávať si ich okolo prstov. Hladkať chlapca po krku.

Egid sa ho cápaním pokúsil zastaviť. Aj sa niekoľkokrát odsunul, no vychovávateľ Alex sa hneď prisunul k nemu.

„Čo keby sme sa poslednýkrát spolu zahrali?“ prehovoril a vsunul mu ruku pod tričko.

Egid pocítil mráz po celkom tele. Na čele sa mu vyrašili kvapky potu. Stuhol. Nevedel, čo má robiť. Na uchu pocítil dotyk fúzov, ktorý ho poštekľil a následne na ušnom laloku pocítil niečo mokré. Už sa chcel postaviť, keď ho dospelá ruka pevne stisla. Druhá sa mu pod tričkom plazila ako had. Mal pocit, že sa ho dotýka nie jedna ruka, ale desiatky. Stovky úhorov obtierajúcich sa mu o chrbát. Roztriasol sa.

Nedokázal zo seba vydať ani hlások.

„Naposledy si to spolu užijeme, však?“ pošepkal odporne sladkým hlasom a pobozkal ho na líce. Následne vytiahol ruku spod trička, druhou ho stisol ako do zveráka. Voľnú končatinu namieril nižšie. Prstami vošiel pod tepláky, ktoré držali len na gumke.

Egidovi sa vynorili slzy. Nedokázal sa pohnúť. Mal chuť kričať, no hrôza ho zovrela do svojej moci. Pocítil, ako sa vychovávateľ dotkol jeho penisu a pohladkal ho na vajciach. Prvých pár sekúnd citlivé semenníky len vlačne hladkal, no potom zaútočil. Orgán, ktorý Egid používal iba na cikanie, sa stratil vo veľkej mužskej ruke a medzi nohami pocítil silné zovretie. V tom jeho telo kapitulovalo, triaška ustala a počúral sa.

„Čo ti šibe?“ zavrčal na neho Fafrák, vytiahol ošatú ruku a okamžite ho od seba odsunul. „Padaj sa do kúpeľne umyť!“ vrieskal na neho.

Egid odišiel do kúpeľne, postavil sa pred umývadlo a donekonečna sa drhol. Možno prešla minúta alebo aj hodina, netušil, zrazu za chrbtom započul mamin hlas. „Že ťa hanba nefacká! Decko nevďačné! Prečo si mi posledný deň vystrojil takúto potupu?“

Hoci boli mamine slová plné zlosti, pre neho predstavovali vykúpenie. Únik od slizkých dotykov pána vychovávateľa.

***

Egid stiahol ruku k sebe. A s hrôzou o krok cúvol.

„Deje sa niečo?“ povedal jeho bývalý vychovateľ. Egid nechápal, prečo sa s ním takto rozpráva. Ako je možné, že ho nepoznal? Po tom všetkom, čo mu spravil?!

„Vyrušil som vás? Môžem prísť aj inokedy, keď vám to dnes nevyhovuje.“

Egid zastal, zlosť zmiešanú so strachom potlačil a prehovoril: „Ale nie, vôbec. Mám akurát voľno.“

Hnev mu vymyslel plán pomsty. Ešte nikdy predtým to neskúsil, vlastne ho to nikdy predtým ani nenapadlo spraviť, no teraz vedel, čo urobí. Áno, prehovorí na jeho ruky. Nadviaže s nimi komunikáciu, ale povie im, čo si naozaj zaslúžia!

Alex Fafrák sa počas piatich minút, kým sa Egid prezliekol, ani nepohol. Sedel pod rozsvietenou veľkou lampou, ktorú liečiteľ používal pri svojej práci. *Tentokrát sa už zlo neskryje!* povedal si Egid v duchu a vošiel do miestnosti, kde čakal bývalý vychovateľ.

„Čo vás to trápi? Pán...“ zapojil sa do hry – nepoznám ťa.

„Prepáčte, Alex Fafrák,“ vystrčil pred neho ruku.

„Egid, teší ma,“ zahral pred ním milý úsmev.

„Egid? Zvláštne meno...“ zamyslel sa pán Fafrák.

„Moji rodičia boli silní kresťania a dali mi meno podľa nášho kostola v Záhrobove.“

„Nie, to som nemyslel, ale niečo mi to pripomína...“ pátral v hlave.

„S čím vám teda pomôžem?“ Egid mu preťal tok myšlienok.

„Jááj, moje ruky,“ vystrčil pred neho, priamo pod svetlo lampy, dlhé ruky posiate hustou vrstvou šedivých chlupov. „Pomaly každú noc do nich dostávam kŕče.“

To je karma, ty šmejd! preblesklo Egidovi hlavou. „A kde konkrétne?“ povedal tak, aby si Alex nevšimol jeho zlosť.

„Tuto,“ ukázal na pravej ruke bod približne v strede končatiny.

„Dobre, viete ako to u mňa funguje?“

„Áno, Evka mi všetko povedala. Viete, nebol som s tým u lekára, ale prišiel som rovno za vami, snád' to nevadí?“ pozrel sa na Egida psími očami. Keby ho nepoznal, aj by mu tú nevinnosť uveril.

„V pohode, sám lekárov nevyhľadávam. Oni totižto klamú telo a pritom sa s ním stačí len porozprávať. Hneď vám to prevediem. Počkejte tu a za chvíľu som späť.“

Po minúte sa vrátil s pomocným stolom, kde ležal skalpel a servítky. Chytil sa pacientovej pravej ruky. Telom mu prešiel mráz. Mal pocit, že chytil jedovatého hada. Nadýchol sa a započúval sa do reči tela. Prstami prechádzal po starej končatine, miestami mal pocit, že ho až napne, keď narazil na ten bod. Jeho ruka doslova kričala o pomoc. *A ja jej ešte pridám!* Egid sa pousmial.

Priložil skalpel k vytipovanému bodu a celou silou zarezal. Nedokázal sa kontrolovať. Spôsobiť mu bolesť rezaním nebolo v pláne.

„Áu! To bolí, človeče!“ zreval starý vychovateľ.

„Musíte vydržať a teraz už ticho,“ brechol na neho a hneď na to ústa namočil do prameňa krvi, ktorý sa predieral cez husté ochlpenie. A prehovoril s jeho rukou najtichšie ako to len šlo: „Zhni!“

Alex Fafrák našťastie nič nepočul, pretože, keď podobný postup zopakoval aj na druhej končatine, nepovedal ani jediné slovo. Miesto leukoplastu mu strčil do ruky servítku na utretie krvi. A nech si otvorenou ranou pomôže, ako bude chcieť.

„Nemáte niečo na ranu?“ opýtal sa bývalý vychovávateľ.

„Mrzí ma to, ale nedávno mi došli leukoplasty a ešte som ich nestihol dokúpiť,“ zaklamal Egid s chuťou.

Alex sa presunul do druhej miestnosti ako v gróteske. Raz si stláčal pravú ruku, potom druhú. Krv mu tiekla až po prsty a pár kvapiek dopadlo aj na podlahu. Egidovi to neprekážalo. Hlavne nech trpí. A to teda bude!

Alexovi sa podarilo zaplatiť a behom niekoľkých minút opustil jeho dom. Egid mu spoza dverí zakýval, a keď sa stratil z dohľadu, s chuťou sa usmial, mal pocit dobre vykonanej roboty.

***

Najbližší týždeň Egid spal ako v bavlne. Nočné mory sa stratili a cítil sa skutočne šťastne. Na siedmy deň od stretnutia so stelesnenou hrôzou z detstva sa vybral nakúpiť čerstvú zeleninu do pár kilometrov vzdialenej dediny Pahltné.

Obluboval stánok, kde čerstvú zeleninu predával miestny čudák s prezývkou Cukeťák. Hneď po nakúpení zemiakov, cukiet a papriky zazrel oproti trhu, ako od kostola dole kopcom schádza Alex Fafrák s nejakou mladou slečnou. Zastal. V duchu sa modlil, aby si ho nevšimol. Lenže prešli necelé tri sekundy a uvidel, ako na neho kýva.

Krucifix! Čo teraz? Zamrzol vo vlastnom zmätení.

„Egid, počkaj! Chcem ti niečo povedať,“ kričal Alex Fafrák so zdvihnutou rukou. Egid zbadal, že zmenila farbu. Ostala celá čierna ako uhoľ. Dokonca aj jeho tvár nabrala tmavší, nezdravý odtieň.

„Musím sa ti ospravedlniť, Egid, veľmi ma to mrzí,“ hulákal necelé tri metre od neho.

„Za čo?“ nechápal.

„Spomenul som si! Ty si ten chlapec, ktorému som v mladosti ublížil, veľmi ma to mrzí. Chytil ho za ruky a čupol si na kolená.“

Egid zamrzol od prekvapenia. Nevedel, ako má reagovať.

„Veľmi nás to mrzí, otec prešiel nekončným liečením,“ pridala sa do rozhovoru mladá žena stojaca vedľa učupeného starého chlapa.

„Bol som zlý, čo zlý, najhorší! Skazil som ti život, veľmi ma to mrzí. Viem, že mi nedokážeš nikdy odpustiť za zruinované detstvo, no aj tak ťa prosím o odpustenie,“ stískal mu dlane, no pritom mal pocit, že väčšiu silu by predviedlo aj päťročné die-

ťa. K tomu sa mu ruky nekontrolovateľne triasli. Už mu nepripadali ako oblečené v hadej koži. Tentokrát ich posadlo niečo horšie.

„Pán vychovávateľ,“ prebudil sa zo šoku a pokúsil sa zahrať, že ho až teraz spoznal. Nevedel, či sa mu to podarilo. „Som v poriadku, už som na to dávno zabudol.“ Nebola to pravda, ale nevedel, čo iné mu odpovedať.

„Viete,“ opäť sa do rozhovoru pridala jeho dcéra. „Otec si prešiel peklom. Prosil Boha o odpustenie, aj teraz ideme zo svednice otca Karola, a niekoľko rokov chodil na terapie. Síce prešli desiatky rokov, ale nevie si to odpustiť. Prepadol diablu. Odporným chúťkam,“ snažila sa ho obhájiť.

„Čo môžem pre vás urobiť? Skutočne, povedzte mi a rád to spravím,“ povedal Fafrák s naliehavosťou v hlase.

„Nič, je to v poriadku, naozaj.“ Egid o sebe zapochyboval. Naozaj spravil správnu vec? Skutočne si vychovávateľ ten trest zaslúžil? Pozrel sa na jeho ruky. Pokožka sa zmenila na uhlľovú planinu s kopou chrást a mokvajúcich rán. Doslova vyzerala, že každú chvíľu odumrie. Ostal stratený v myšlienkach. Začal si svoj zlý čin vyčítať.

„Áu!“ zriekol Alex Fafrák a chytil sa za svoje ubolené končatiny.

„Veľmi to bolí?“ spýtal sa Egid s malou dušičkou.

„Zhoršilo sa to. Bolest' mávam pomaly vkuse. Nič nepomáha. Nemusíte si to vy-

čítať, nemám vám to za zlé. To Boh ma trestá za moje činy. Tak mi treba!“

„Prestaňte a postavte sa,“ pomohol bývalému vychovávateľovi na nohy. „Zastavte sa u mňa. Myslím, že vám ešte dokážem pomôcť. Zrejme som niečo zanedbal. Teraz si dám lepší pozor.“ V Egidovi sa ozvalo svedomie. *Jeho vychovávateľ si zrejme vytrpel dosť. Urobil chybu a musí ju napraviť! Čím skôr, kým mu karma nedá zaúcho.*

„Naozaj? Po tom všetkom?“ vo vychovávateľových očiach uvidel isku.

„Odpúšťam vám a myslím to úprimne.“

„To som nečakal.“ Alex ostal na moment ticho a potom sa obrátil na svoju dcéru.

„Kedy budeme mať čas?“

„Zajtra sa u vás stavíme. Doveziem otca. Kvôli bolestiam už nevie šoférovať. Ja síce týmto hokusom-pokusom neverím, ale po tom, čo povedal doktor, nemáme čo stratiť.“

„Dobre, budem vás čakať,“ prehovoril Egid a rozlúčili sa. Takýto vývoj situácie nečakal. Ešte ráno si myslel, že spravil správnu vec. Pomstil sa za krivdy minulosti a teraz sa cítil previnilo. Pokúsi sa to odčiniť. Len či už nie je neskoro?

***

Nebolo ani osem hodín, keď na Egidove dvere niekto zaklopal. Hneď vedel, kto za nimi stojí. A bol na to pripravený.

Dcéra odovzdala otca Egidovi a vybrala sa na nákup. Svojho bývalého vychovávateľa usadil do kresla pod lampu. Jeho ruky

vyzerali ešte horšie ako predtým. Nabrali čiernozelené sfarbenie, otvorené krátery chrľili hnis a koža sa premenila na vrstvu hniloby. Pripomínala skôr bahno. Na tvári sa mu vyhodili mokvajúce chrasty, a keď si dal dole tričko, Egid uvidel, že sa rozklad rozšíril cez ramená smerom hore. Vedel, že nemá veľa času. Čo chvíľa sa jeho pranie naplní.

Neunúval sa zobrať skalpel, pôvodná rana sa zväčšila, tiekla z nej hustá žltá tekutina. Niekoľkými servítkami sa ju pokúsil vyčistiť od hnisu, no ten sa nevzdával a po každom utretí vysoptil ďalšiu várku ako aktívna sopka.

Egid sa zhlboka nadýchol a priložil ústa asi centimeter nad ranu. A tentokrát povedal nahlas, čo mal na srdci: „Zdravá ruka! Zdravá ruka!“ Niekoľkokrát za sebou.

Pri druhej ruke zopakoval rovnaký postup, akurát, keď tretíkrát povedal: „Zdravá ruka!“ ústa mu offkala smradľavá tekutina. Žalúdok mal okamžite v krku. Rukou si zakryl ústa a musel prebehnúť do druhej miestnosti, kde sa vydýchal.

„Všetko v poriadku?“ ozval sa vyplašený hlas.

„Áno, áno. Už som skončil,“ zahovoril Egid.

„Vieš Egid, bol som s tým pred troma dňami aj u lekára, ten mi povedal, že ich musí okamžite amputovať. A čo sa zbláznil? Okamžite som to zatrhol! Tak mi s hrozením predpísal lieky na bolesť. Si naozaj moja posledná nádej. Ale keď sa

nič nestane, budem vedieť, že je to trest od Boha. Popravde, zaslúžim si to.“

Egid pribehol k nemu. „Mne tiež po...“ na chvíľku sa zasekol, „predpísali lieky a tie mi vôbec nepomáhali. Len mi z nich bolo zle a zvracal som. Po týždni som ich začal vyplúvať a povedal som si, že už nikdy. A teraz som už dlhé roky čistý a zdravý,“ pochoválil sa.

„To som rád. Čo som dlžný?“ opýtal sa Alex.

„Nič, berte to ako dar,“ v skutočnosti chcel týmto činom zalepiť oči karme, ktorej sa bál. Niečo mu šepkalo, že mu to spočíta.

Vtom sa ozvalo klopanie na dvere a ženský hlas: „Vybavené?“ Egid dúfal, že áno. Odovzdal uboleného starca dcére.

Keď odišli, všimol si, že kreslo ostalo celé zababrané od hnisu. Zhlboka sa nadýchol a pustil sa do čistenia. Koľko toho musí odčiniť, aby mu karma dala pokoj?

***

Ráno ho miesto budíka prebudilo silné búchanie na dvere.

Buch! Tresk! Buch!

„Egid! Okamžite otvorte! Počujete!“ ziapal hlas dcéry Alexa Fafráka.

Čo sa deje? Egid v prvej sekunde nevedel, či sa mu sníva alebo mu naozaj niekto búcha na dvere.

Buch! Tresk! Buch!

„Viem, že ste tam! Otvorte a pozrite sa na svoje dielo!“ krik gradoval.

Egid na seba hodil župan, ktorý dostal

ako dar od jednej klientky a pomalým krokom sa presunul k dverám. Hluk za nimi neprestával.

„Však už idem, kľud,“ snažil sa upokojiť situáciu, no nepomáhalo to. Krik dcéry vychovávateľa ustal, až keď otvoril dvere.

Alex Fafrák kľačal na kolenách a slzy mu tiekli po hnisom naplnených kráteroch na lícach. Egidov nos prepadol odporný pach hniloby. Žalúdok mal v momente v krku. Len tak-tak, že sa nepovracal. Vtom započul člapnutie. Pozrel sa na visiace ruky bývalého vychovávateľa. Koža s mäsom sa oddelila od kosti a z pravej ruky zliezla na rohožku ako slimák. Na tele ostala len slizká kosť ako z hodín biológie.

„Čo ste to spravili môjmu otcovi?“ zia-pala vychovávateľova dcéra.

„Ja?“ Egid tomu nerozumel.

Vtom podvihla tričko na otcovom tele. Vtedy mu to došlo. Pod prehnitými rukami, tesne nad pásom, vyrástli zo starého tela dve malé ručičky pripomínajúce novorodenca. Dve nové a zdravé ruky. Presne, ako si prial.

LUKÁŠ POLÁK

Autor zameraný na hororovú tvorbu. V jeho dielach sa často objavujú body-hororové scény, násilie, bizarné príšery, antihrdinovia či dávka cynizmu. Lukáš sa venuje románovej a poviedkovej tvorbe. Jeho poviedky nájdete v *Prekliatej zbierke* od vydavateľstva Príbeh, v *Slovenskom temne* a v *Krvavom Považí* od vydavateľstva Hydra. Na konte má román *Kriaky* a nedávno mu vyšiel román *Pahltné*, ktorý sa ponoril do body hororového žánru. Okrem písania sa Lukáš venuje podpore hororu na sociálnych sieťach a na coach, kde máva pravidelné prednášky na hororové témy.

Lukáš Polák predstavuje tajomný príbeh plný body horrorových scén, mystériózne atmosféry, dávky brutality, ale aj hľadania samého seba v malej dedine na Slovensku.

Vitaj v dedine Pahltné

V obci, kde sa obyvateľom začali meniť chute. Nejde však o drobné zmeny, ale o riadne desivé. Ľudia dostávajú chuť na domácich miláčikov, kôru stromov, zhnité ovocie, alebo dokonca na samých seba. Jediný, kto dokáže čeliť hrozivým udalostiam, je otec Karol.

Zvládne sa postaviť nepochopiteľným skutočnostiam, ktoré postihli jeho dedinu?

Máš odvahu navštíviť Pahltné?

Kniha je dostupná v každom kníhkupectve.

RECENZIA: MOC TEMNOTY ISLANDSKÁ VERZIA DRACULU

napísal: Ján Blažovský

Ak si predstavíme hororový žáner ako strom, tak mnohé tenšie vetvy smerujú od hrubších a vyrastajú z kano-nických diel so zásadným vplyvom na ďalší vývoj. Späťne dokážeme takéto diela identifikovať kvôli dopadu, aký mali v priebehu času, pri niektorých však platí, že ich význam bol zrejmý už čoskoro po vydaní. Osobitne to platí pre román *Dracula* od Brama Stokera (1847 – 1912) vydaný pôvodne v roku 1897. Nás v súvislosti s *Draculom* zaujíma spôsob, ako sa rozšíril do iných jazykov, osobitne do škandinávskych. V slovenčine sa totiž objavila v preklade Zuzany Stankovitsovej kniha *Moc temnoty* od islandského autora Valdimara Ásmundssona (1852 – 1902) a jej obsah je minimálne rovnako zaujímavý ako príbeh, ako vznikla.

Autor: Makt Myrkranna

Názov: Moc temnoty

Rok pôvodného vydania: 1901

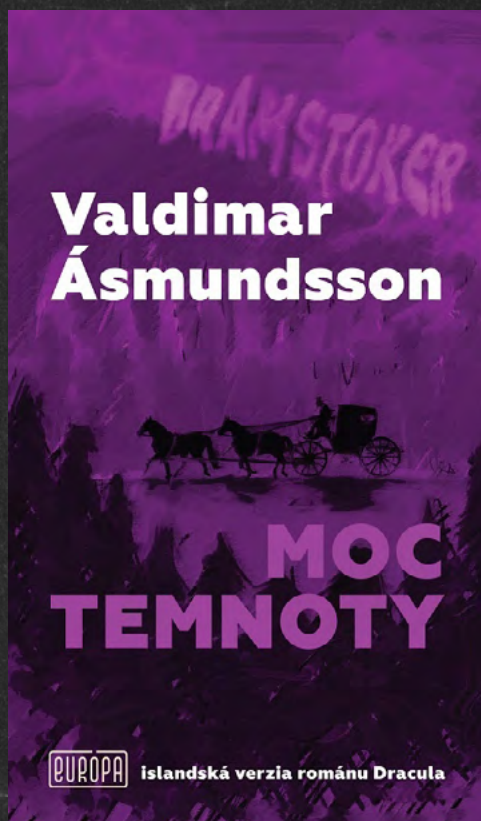
Rok slovenského vydania: 2023

Vydavateľstvo: Európa

Počet strán: 160

Jazyk: slovenský

Moc temnoty je totiž iný príbeh ako *Dracula*: vystupujú v ňom niektoré spoločné postavy, iné autor pridal, dej sa podobá, ale v istom okamihu sa začne odkláňať,

odlišná je aj forma rozprávania – ide o kratšiu prózu, pretože zatiaľ čo *Dracula* má v slovenskom vydaní 480 strán, *Moc temnoty* má 160 strán. Je tiež otázne, či Stoker o islandskom preklade vôbec vedel, hoci v knihe sa nachádza jeho predslov. Už od prvých strán totiž nevieme, do akej miery ide o mystifikáciu alebo o skutočnosť. Doteraz sa ani presne nevie, či Valdimar Ásmundsson bol skutočne v kontakte s Bramom Stokerom, alebo ide o jeho výtvor, keďže bol literárne mimoriadne zručný, o čom svedčí aj pochvala od nositeľa Nobelovej ceny za literatúru Halldóra Laxnessa. Alebo je predslov výtvorom ešte niekoho iného?

Ásmundsson bol veľmi zdatný v znalosti cudzích jazykov, ovládal napríklad angličtinu, francúzštinu, nemčinu, dánčinu a švédčinu. Ako ukázalo literárne bádanie, islandská verzia nie je asi adaptácia pôvodného románu, ale skôr prepisom švédskej verzie vydanej pod názvom *Mörkrets makter* – *Moc temnoty*. Autor švédskej verzie však nie je známy, román bol vydaný pod pseudonymom. Aby toho nebolo málo, švédsky preklad má dve verzie: dlhšiu a kratšiu, z tej druhej vychádzal Ásmundsson. Peripetiami vydávania, prekladmi a literárneho bádania nás sprevádza vo svojom zasvätenom doslove znalec makabrozných žánrov Peter Uličný.

Dej sa spočiatku až tak veľmi nelíši od Stokerovej verzie, čo sa ale zmenilo sú mená postáv, niektoré pribudli, iné tu zas

nenájdeme. Sám Dracula tu má meno Draculitz, na jeho hrad prichádza Thomas Harker (oproti Jonathanovi) a okrem stiesnených pocitov, hrozivých znamení a konverzácií s Draculitzom tu stretáva prítiažlivú ženu (chýbajú tu tri ženy oproti originálu), ktorá má vraj s majiteľom hradu príbuzenský vzťah. Na hrade pracuje aj hluchonemá gazdiná, ktorá sa v pôvodnom diele vôbec nevyskytuje. Harkerova snúbenica sa nevolá Mína, ale Vilma. Pribudli aj ďalšie postavy, pretože rovnako aj v *Moci temnoty* sa Draculitz rozhodne presťahovať do Londýna.

Výnimočnou a pridanou scénou je Harkerov objav podzemia hradu, kde sa odohrá rituál podobný čiernej omši. Služobníkov temnoty je tu prekvapivo veľa, obzvlášť ak si uvedomíme, že Harker počas svojho pobytu veľa iných bytostí nestretne, hoci jeho možnosti pohybu sú obmedzené. Z toho potom vyplývajú prvky hrôzy s pomerne odlišným vyznením oproti *Draculovi*. Zatiaľ čo Stokerov upír je aristokrat túžiaci po presťahovaní a začlenení sa do vyššej anglickej spoločnosti, Draculitz je predátor a navyše mimoriadne dobre organizovaný v medzinárodných vzťahoch s mocenskou elitou, ako sa na chvíľu ukáže. Zdá sa, že túžba po krvi predstavuje len jeden aspekt Draculitzových snáh a v plnom rozsahu jeho zlovestné zámary ani nespoznáme. Ponúkajú sa tu možnosti interpretácie vo vzťahu k niektorým myšlienkovým prúdum doby konca 19. storočia, hlavne sociálne-

ho darwinizmu, eugeniky či konšpiračných teórií o celosvetovom sprisahaní tej či onej skupiny. Zlo tu významne presahuje pôsobenie jednotlivca, dokonca sa môže zdať, že práve jednotlivci sú úplne bezbranní proti nadprirodzeným schopnostiam bytostí rozhodnutých zmeniť svet k horšiemu.

Po príchode do Londýna sa odrazu mení spôsob rozprávania aj rozsah kapitol. Zatiaľ čo prvá časť bola písaná formou denníka, druhá časť je už výrazne kratšia, kapitoly sú sprostredkované rozprávačom a niekedy sú to len polstranové texty, takže sa síce aj zrýchlí čítanie, no zdá sa, že Ásmundsson niektoré súvislosti len načrtol, aby sa vzápätí posunul ďalej a zanechal čitateľa v úvahách, čo ktorá postava znamenala a prečo sa objavila. A to vrátane legendárneho Van Helsinga, ktorý sa tu len tak mihne a určite by si zaslúžil oveľa väčší priestor.

V druhej časti sa objavuje ďalšia výnimočná scéna a to, keď Draculitz naznačí spojitosť jeho pôsobenia s vraždami žien na konci 80. rokov 19. storočia. Išlo o roky 1887 až 1889, kedy na brehoch Temže nachádzali torzá žien, čo u obyvateľov vzbudzovalo pochopiteľnú hrôzu.

Zaujímavé tiež je, že sám Draculitz už akoby nedostáva toľko priestoru, koľko by potreboval, aby dokončil svoje diabolské dielo. Zo strojcu sprisahania sa tak stáva takmer banálnou postavou upíra a aj jeho zánik je akoby narýchlo napí-

saný. Stručnosť kapitol určite ovplyvňoval priestor, ktorý mal Ásmundsson vo svojich novinách Fjallkonan, kde priebežne príbeh uverejňoval, forma výrazne ovplyvnila rozsah.

Moc temnoty sa však dá odporučiť každému fanúšikovi hororu, osobitne tým čitateľom, ktorí sa zaujímajú o dejiny žánru, o zvláštne a nečakané zákruty, akými sa uberal v priebehu desaťročí od svojho vzniku. Na *Moci temnoty* je vidieť, že kniha nie je len jej dej a spôsob, akým je písaná, ale skrýva sa za ňou aj časť histórie a rôzne kultúrne súvislosti. Číta sa ľahko, pre znalcov pôvodného *Dracula* prináša viacero prekvapivých momentov, pre priaznivcov upírskej tematiky to zas bude určite prínosný a možno trochu kuriózný príspevok v ich knižnici. Nemálo nadšencov Islandu ako takého si tiež môže prísť na svoje, pretože hororová tradícia tejto ostrovnej krajiny nie je u nás veľmi známa a *Moc temnoty* je v tomto zmysle vítaný príspevok.

MÁRIA HANÚSKOVÁ

HRA NA SCHOVÁVAČKU

ilustroval: Andrej Práznský

Cez pootvorené okno Šimonovej izby prefukoval svieži letný vánok. Dokázal priniesť aspoň miernu úľavu od letných horúčav, ktoré nahriali steny domu na neznesiteľnú úroveň, znemožňujúcu pohodlný spánok. Chlapec sa kvôli tomu už pár nocí nevyspal. Každú hodinu sa prevaľoval a otáčal vankúš na chladnejšiu stranu, ktorá mu umožnila zaspať aspoň na ďalšiu hodinu.

„Desať.”

Šimon sa pomrvil a vystrčil nohu spod periny. Bol ešte príliš ospalý na to, aby zvuku, vychádzajúcemu z tmy, venoval pozornosť. Jeho vedomie plávalo ešte v sne, kde bol Iron Manom. Lietal nad veľkomestom za búrlivého potlesku obyvateľov, hrdo vypínajúc železné svaly.

„Deväť.”

Chlapec lenivo otvoril jedno oko. Chvilku uvažoval, či sa mu to len nezdalo. Mohol to byť len prelud zo sna alebo pískanie vetra občas pripomínajúce ľudský hlas. Mama vravievala, že má bujnú fantáziu, ale deviatku počul až príliš dobre. Nie ako Iron Man, ale ako obyčajný Šimon, ktorý je plne pri vedomí. Tmou sa zreteľne ozvalo každé jedno písmeno daného slova.

„Osem.”

Chlapec sa posadil, pretrel si unavené oči a rozhladol sa po izbe.

„Mami?” odvážil sa zvolať do tmy. Radšej nevenoval pozornosť svojmu chvejúcemu sa hlasu. Najradšej by zaliezol pod prikrývku, bez ohľadu na úmorné horúco. Radšej sa bude potiť, než by zistil, kto alebo čo ten hlas vydáva.

„Sedem.”

Šimon pritiahol nohy k sebe a objal si rukami kolená. Srdce mu búšilo ako splašené.

„Andrej, to nie je vtipné!”

Určite si jeho starší brat chce z neho vystreliť. Nedivil by sa, robí to často. Každý jeden deň. Mamu z toho ide trafiť šľak, ale popravde, Šimon sa tým už nenechal príliš rozhodiť. Nemohol sa dočkať až vyrastie, pretože mladší bratia vraj prerastú starších. Šimon dúfal, že to bude i jeho prípad, pretože potom svojmu bratovi ukáže. Keď bude mať dva metre, všetko Andrejovi oplátí.

„Šesť.”

„Andrej, prestaň!” zvolal Šimon. Rukami zovrel perinu ešte pevnejšie a premýšľal, že si ju pretiahne cez hlavu. Veď keď nikoho neuvidí, nik neuvidí jeho, však?

Lenže to by Iron Man neurobil. Iron Man je odvážny, šiel by do boja s čímkoľvek. Nikto by ho nedokázal vystrašiť, už určite nie nejaký hlas.

Hlas. Ozýval sa odšadiaľ a predsa ako-by znel len v jeho hlave. Ako by Iron Man bojoval s hlasom?

„Päť.”

Šimon sa trasľavo nadýchol a predstavil si sám seba v železnom brnení. Srdce tlklo do útleho hrudníku až ho zabolelo v ušiach. Napriek tomu sa odhodlal položiť nohy na zem a postaviť sa vedľa postele. Znova sa poobzeral po izbe, ale nič podozrivé ani nové nezahliadol.

„Andrej?” Skúsil sa ozvať do ticha priestoru, ktorý tak dobre poznal a predsa mu momentálne naháňal strach. V kútiku duše však tušil, že to nemá na svedomí jeho veľký brat. Nemôže. Hlas mu nepatrí, a pokiaľ Šimon vedel, Andrej ani neovládal umenie napodobovania iných ľudských hlasov. Zvieratá vedel napodobniť skvelo, ale ľudí? Ibaže by sa to naučil poza jeho chrbát, a čakal len na túto chvíľu, kedy mu novou schopnosťou vyrazí dych. Možno doslova.

Čo by robil Iron Man?

„Štyri.”

Šimon sa zachvel. Srdce nabralo na obrátkach, trieskalo ako splašené. Cítil stiahnutý žalúdok i preplnený močový mechúr. Mal čo robiť, aby sa nepocíkal.

Čo by robil Iron Man?

Chlapec odstúpil od postele. Napriek tomu, že mal nohy ako rôsol, podišiel

do stredu izby a rozhliadal sa na všetky strany. Existujú len dve miesta, kde by sa niečo mohlo skrývať – pod posteľou a v skrini. Presne ako v hororoch, ktoré mu Andrej potajomky ukazoval, keď rodičia zaspali. Vo filmoch to vyzeralo jednoducho, ale keď Šimon čelil skutočnosti, nedokázal urobiť jediný pohyb. Strach z toho, čo by sa pod posteľou mohlo skrývať, mu znemožnil akýkoľvek pohyb.

„Tri.”

Nohy konečne poslúchli a Šimon sa rozbehol k dverám. Kašľať na Iron Mana, radšej bude čeliť skutočnosti, že nie je taký odvážny ako dúfal. Trieslil k spálni rodičov. Keď sa natiahol po kľučku a snažil sa otvoriť dvere, nič sa nestalo. Kľučka sa ani nepohla.

Šimon skríkol a pästami tlkol do dverí. Odpoveďou mu bolo tiesnivé ticho. Chlapec dúfal, že trasúce sa nohy ho dokážu dovieŕť ešte k Andrejovej izbe. Síce sa pri behu zapotácal a spadol, o pár sekúnd už mykal kľučkou bratových dverí.

Nič.

„Andrej, otvor!” reval čo najviac mu hlasivky dovoľovali. Jeho veľký brat akoby tam ani nebol.

„Dva.”

Šimon sa rozbehol do obývačky. Načiahol sa po vypínači a zapol svetlo. Žiarovka na okamih osvietila priestor, hneď nato však praskla a miestnosť opäť zahalila tma. Chlapec sa rozplakal. Ho-

rúce slzy mu stekali po lícach, a ako tam tak stál, jeho detská myseľ nevedela, čo si počítať. Kiežby tu bol Andrej, ten by vedel, čo robiť. A kiežby poriadne sledoval tie horory a nezakrýval si prstami oči. Aspoň by teraz vedel, čo hrdinovia, ktorí prežívajú, zvyčajne robia.

„Jedna.”

Šimon sa rozhlíadal okolo. Hlas sa ozýval presne ako v jeho izbe – odvsadial a predsa z jeho hlavy. Ako má zahnať hlas?

„*Schovaný, neschovaný, IDEM.*”

Šimon zamrzol na mieste. Hra na schovávačku? Keď začul tlmený buchot nôh zhora, zúfalo hľadal miesto, kam zalieztť. Pohľad mu zaletel ku skrinke pri televízore, kde mama ukladala deky. Priletel k nej, otvoril ju, deky hodil na zem a vliezol dnu. Skrinka poskytovala dosť priestoru pre dieťa jeho veľkosti. Pritiahol si nohy k brade a zdesene načúval. Napriek tomu, že sa snažil byť potichu, pár vydesených vzlykov mu predsa len ušlo.

Keď začul približujúci sa dupot nôh, pocíkal sa. Celé telo sa mu triaslo, a srdce búšilo tak silno a rýchlo, až sa obával, že ho jeho zvuk prezradí. Dupot sa v obývačke zastavil. Na pár okamihov sa miestnosťou rozľahlo nepríjemné ticho. Šimon počul len svoj rýchly dych. Pevne zavrel oči a položil hlavu na kolená. Nariekal a už sa ani nesnažil byť potichu. Hlavu nezdvihol ani vtedy, keď sa dvere skrinky s vŕzganím pomaličky otvárali.

***

Andrej si zhlboka vzdychol a stopol Call of Duty. Stiahol slúchadlá a venoval mame otrávený výraz.

„Čo si hovorila?”

„Aby si konečne prestal čumieť do počítača a šiel sa s nami najesť ako normálny človek!” zavrčala mama a zvrtila sa na päte. Dvere, samozrejme, nechala otvorené ako demonštráciu svojej dominancie.

Človek si ani nemôže v pokoji dohrať hru, otrávene si pomyslel Andrej a hodil slúchadlami o stôl. Lenivo sa zdvihol a keď vošiel do jedálne, ani sa nesnažil dať najavo, že tam chce byť. S jeho rodičmi nechcel tráviť ani sekundu času. Bohužiaľ, ešte musel. Vysoká škola bude jeho záchranou; na tú si však ešte pár rokov musí počkať.

Hodil sa na stoličku a zahľadel sa na tanier, na ktorom ležala nechutná brokolica. Keď si predstavil, ako to hádže mame do tváre, pocítil príjemné uspokojenie, nasledované bodnutím výčitky.

„Že si sa uráčil prísť,” neodpustila si mama, nespúšťajúc oči z misy šalátu. Akoby tej zeliny nebolo dosť.

„Teraz si bola v mojej izbe a revala na mňa, aby som zliezol dole. Tak som tu.”

„Ako to rozprávaš s mamou!” zahrmel otec. Že sa vôbec ten podpapučák aj uráčil niečo povedať. Andrej sa s vypätím všetkých síl udržal, aby neprevrátil oči. Vychudnutý, plešatejúci otec pripomínal skôr nepodarok než hlavu rodiny. Ani svojou nechutne pasívnou a submisívnou

populou nevedel, ako si udržať rešpekt. Čo udržať, vôbec si ho získať. Mama, naopak, dominantne a cholericky sedela na tľstjej riti, akoby jej to tu patrilo. A veruže aj patrilo. Napriek tomu, že nepracovala, tvárila sa tak dôležito, ako keby na nej stálo prežitie celej rodiny. Jej hysterická posadnutosť zdravou stravou zoznámila Andreja s hladom. I tak vedel, že mama v noci vyjedá svoje zásoby sladkého.

„Neviem, čo má ten chlapec za problém.“ Mamine pery pripomínali tenučkú linku. „Zaplatili sme mu odborníka, ale je to s ním horšie a horšie.“

„Ja som tu, počujem ťa,“ precedil Andrej cez zuby. Začínal sa od zlosti triasť, aj keď si slúbil, že sa už nenechá vytočiť. Čítal, že ak má niekto schopnosť nahnevať vás, je vašim pánom.

„Tak sa nauč ovládať!“

Andrej hodil príbor na stôl. Nenamáhal sa krotiť svoju silu. „Možno nie som ten problém ja,“ začal a len ťažko ovládal hlas, „ale schopnosť tejto rodiny tváriť sa, že sa nič nestalo!“

V jedálni zavládlo zdesené ticho.

„Odíď od stola. Dnes pôjdeš spať bez večere.“ Mamin hlas mu prešiel po pokožke ako ľad.

„V poriadku, toto sa aj tak nedá zrať,“ zamrmľal a odkráčal. Pociťil krutú radosť, že tam s nimi nemusí sedieť. *Rodičia*, povzdychol si. Nedávno čítal knihu, v ktorej sa písalo, že rodina dokáže byť tým najbezpečnejším miestom. Ale aj tým najnebezpečnejším. V jeho prípade

bola skôr utrpením. Mama s otcom síce nikdy nespĺňali profil dokonalosti, ale nikdy im nič nechýbalo. V lete sa všetko zmenilo. Akoby obom preskočilo.

Najhoršie na tom bolo, že sa o tom nechceli zhovárať. Tvárili sa akoby nič. Ich najmladší syn visel s rukami zviazanými nad hlavou a roztvorenými rebrami na obývačkovej stene, a oni sa ani slovom o tom nezmienili. Čakal by, že sa mama hodí o zem a jej nárek prebudí celú ulicu, ale ona tam iba stála a na tú spúšť pozerala s prázdny pohľadom. Akoby dávno vedela, čo príde a konečne sa tak stalo. Už nemusela čakať, už to mala za sebou.

Otec sa viac zaujímal o mamu než o Šimona. Otočil sa k nej a objal ju. Stáli tam ako takí kokoti, zatiaľ čo Andrej vrieskal a volal záchranku a policajtov. V tej chvíli musel vziať na seba rolu rodiča. Stal sa dospelým, ktorému nebolo dovolené spracovať ten odporný moment ako dieťaťu, ktorým ešte stále bol.

Andreja doteraz mákali v snoch tie roztvorené rebrá, ktoré viseli na stene ako krídla malého anjela. Dodnes sa budil, prepotený a so stiahnutým žalúdkom pri spomienke na diery do krku, kde mala byť hlava. Nikdy nezabudne na bratovu hlavu, nastoknutú na tele bábky veľkosti malého bábätka. Niekomu prišlo vtipné urvať bábke hlavu a dať miesto nej Šimonovu. Dokonca ju posadil na gauč smerom k televízoru, akoby Šimon len sledoval svoje obľúbené rozprávky. An-

drej si dokonca mučivú milisekundnu myslel, že brat je živý a len v divnej polohe sedí na pohovke. Dúfal, že tá hrôza na stene je len vidinou, ktorú si so sebou vzal zo sna. Keď sa k bábke s bratovou hlavou priblížil, obrátil sa mu žalúdok. Šimon s otvorenými ústami a prázdnyimi dierami na mieste, kde mali byť oči, rozhodne živý nebol.

Potriasol hlavou. Nechápal, ako to rodičia spracovali. No, nespracovali. Pochovali to hlboko, a všetku frustráciu preniesli na Andreja. On mal chodiť k terapeutovi, on sa mal, podľa ich slov, „vyliečiť“, pretože bol jediný, kto tvrdil, že by sa mali o tom pozhovárať. Nenávidel ich za to. Avšak ešte viac nenávidel tú bolesť, o ktorej mu terapeut vrazil, že časom poľaví. Nepoľavila, bola horšia. Ako povedal Mimir v jeho obľúbenej hre God of War, čím viac chceš ubrať z prázdna, tým viac sa zväčšuje.

Kde boli jeho oči?

Šimonove oči sa nikde nenašli. Vyšetровatelia povedali, že sa pravdepodobne stali mementom, ktoré si vrah uschovával ako pripomienku svojho činu. Andrej mal vtedy pocit, že sa zblázní. V jeho mysli hučalo a zároveň sa rozhostilo pusto a prázdno. Je vôbec možný takýto paradox? Cítiť priveľa a zároveň nič? Byť psychicky vyčerpaný z toho nič?

Lahol si do postele a nasadil slúchadlá. Hudba prehlušila bolestivé myšlienky a ukolísala ho do nepokojného spánku.

Kde boli jeho oči?

***

Andrej sa prebral so seknutým krkom. Hlavu mal vykrútenú do podivnej polohy ako sa snažil uhnúť slúchadlám. Musel sa z pozície na chrbte nejakým spôsobom pretočiť na bok.

„Dvadsať.“

Zamračil sa a s povzdychom sa posadil na posteli. Zložil slúchadlá a pozrel na mobil. Mal dojem, že niečo začul, avšak mobil už hudbu neprehrával. Zložil hlavu do dlaní a snažil sa prebrať zo sna. Opäť sa mu zdalo o Šimonovi.

Často prichádzal do jeho izby a ľahol si k nemu na posteľ. Hodnú časť noci nespali, ale rozprávali si strašidelné príbehy. Najobľúbenejším bol ten o odtrhnutej ruke, ktorá čaká pod posteľou, kým človek pred spaním zhasne a kráča potme k posteli. Potom ho chytí za členok a stiahne k sebe, kde si vezme jeho telo. Ruka hľadala zvyšok, aby mohla byť opäť kompletná. Čakala na schránku, ktorá by jej poslúžila.

Šimon odvtedy odmietal zhasínať a Andrej si na chvíľu prestal vymýšľať príbehy.

Natiahol si chrbát, slúchadlá odložil na nočný stolík a napil sa vody. Síce spánok neznášal práve kvôli takýmto snom, ospalosť ho stále premáhala.

Lahol si na chladnú stranu vankúša a v priebehu pár sekúnd cítil, že ho premáhajú driemoty.

„Keď deti zaspávajú, prehovára k nim hlások, ktorý ich k sebe láka. Chce len, aby ho nasledovali. A väčšina detí to urobí. Väčšina detí ide za hlasom.“

„Prečo?“

„Pretože je k nim milý. Prvýkrát je k nim niekto láskavý.“

„Čo sa stane potom?“

„Zmiznú. Už ich nikto nikdy neuvidí. A rodina je smutná. Lútuje, že k nim bola niekedy zlá.“

Andrej sa strhol zo spánku a vystrelil do sedu. Hlava ho bolela, avšak to vnímal len vzdialene.

Terapeut ho občas skúšal uviesť do hypnózy, aby lepšie spracoval ten osudný deň. Vravel mu, že aj v priebehu zaspávania je človek v hypnóze. Často sa v tom momente vynoria spomienky z nevedomia, o ktorých ani nevedel, že ich má. Zabudol. Presne ako Andrej zabudol na jeden zo Šimonových najzaujímavejších hororových príbehov.

Alebo to nebol horor?

Hoci si to nerád pripúšťal, prebehlo mu hlavou, či si Šimon skutočne vymýšľal. Možno začul hlas. Zvonka, spod okna. Hlas, ktorý ho k sebe lákal. Hlas niekoho, kto vedel, že v dome býva malý chlapec, ktorého môže znetvoriť spôsobom takým odporným, že i veriaci by znenávidel Boha. Čo Andrej aj urobil. Preklínal Boha, preklínal Satana, preklínal všetko a všetkých. Ale najviac seba, pretože svojho brata nedokázal ochrániť.

Prvýkrát je k nim niekto láskavý.

Andreja prekvapila bolesť, ktorú táto myšlienka vyvolala. Pocit viny bol prisilný na to, aby to jeho psychika zvládla. Bojoval s ním celé mesiace. Nepoľavil ani trochu.

Nemal si z neho robiť žarty.

Nemal ho odháňať, keď sa chcel hrať.

Nemal mu robiť *pranky*, aby ho nastrašil.

Mal byť bratom, ktorý by vypočul čo ho trápi.

Mal byť k nemu láskavý.

Andrej potlačil slzy a zaboril tvár do vankúša.

***

Komunikácia s rodičmi prebiehala v čo najmenšej možnej miere. Minimum v Andrejovom podaní dostalo nový význam. Čo je menej než minimum? Andrejov počet slov rodičovským smerom.

Jeho život od leta nadobudol stereotypnú príchuť. Škola, cesta domov, úlohy, hra, spánok. Dištancoval sa aj od priateľov, nemal záujem vidieť v ich očiach ľútosť. Rozčuľovalo ho to, akoby bol kripel, na ktorom si osud zamaškrtil. A možno ním aj bol – duševným kripcom, neschopným zaradiť sa do spoločnosti.

„Pätnásť.“

Andrej sedel na posteli a načúval. Každú noc sa odniekiaľ ozvalo jedno číslo. Prvé dva-tri dni bol presvedčený, že sa mu zdá akýsi bláznivý sen, alebo rodičia majú pustené video na mobile, z ktorého sa hlasy preniesli až do jeho izby. Avšak v rodičovskej spálni bolo ticho.

Predchádzajúcu noc si zaumienil, že bude pripravený. Keď sa ozve číslo, bude dostatočne bdely na to, aby zistil, či ide o prelud alebo skutočnosť.

Alebo o spôsob, akým sa s ním snaží brat spojiť, pošepol mu vnútorný hlas.

Hoci Andrej neveril na duchov ani spirituálne sračky, samozrejme, že mu napadla táto možnosť. V kútiku duše dúfal, že ide o Šimonov hlas. Túžil ho ešte aspoň raz počuť, ospravedlniť sa a rozlúčiť sa s ním.

Lenže dnes už nadobro vedel, že hlas sa nepodobá na nič, čo by pripomínalo malé dieťa. Andrej netušil k čomu ho má prirovnať. Nedalo sa povedať, či patrí mužovi alebo žene a či je vôbec ľudským hlasom. Nedokázal ani lokalizovať miesto odkiaľ vychádza. Sprvu si myslel, že sa ozýva pred dverí, z rodičovskej spálne. Ďalšiu noc ho počul zo steny za sebou. Včera by bol prisahal, že sa nesie zo všetkých stien a obopína celú jeho izbu ako pazúry, ženie sa k nemu v smrtiacej slučke, ktorá len čaká na to, aby sa stiahla. Dnes sa mu hlas jasne a nepopierateľne ozval z hlavy.

Pri tom zvuku sa mykol a zdesene sa odtiahol od steny, na ktorej mal opretú hlavu. Číslo pätnásť akoby mu do ucha zašepkala samotná stena alebo niečo, čo z nej vyliezlo von ako kukučka zo starých hodín.

„Šimon?“ zašepkal do ticha. Vzápätí sa zasmial. Veď je to absurdné. Celá táto myšlienka je primitívna. Napriek tomu mu hlava pracovala na plné obrátky. Hoci sa hlas nepodobal na nič čo by prirovnal k človeku, čo ak majú anjeli zmenené hlasy?

Alebo démoni, zašepkal mu výsmešne hlas v hlave.

Šimon by mal predsa v posmrtnej podobe nielen iný výzor, ale aj hlas. Andrej si pripadal nepatrične, keď na to myslel, no i tak nemohol zastaviť tok asociácií – Šimon na stene, jeho hlava na bábike, oči bohvie kde...

S plnou hlavou myšlienok bezcieľne hľadel do izby. Strácal sa vo svojej hlave, ktorá pomaličky klesala na stranu. Únava mu pojedala zmysly, a hoci mal oči stále otvorené, priestor nevnímal.

Až do momentu keď sa v pravom rohu niečo pohlo.

Andrej sa narovnal a snažil sa zaostriť do kúta. Je až príliš vyčerpaný, mal by spať. Nabudúce si možno nechá predpísať lieky na spanie, inak nespraví o dva roky ani maturitu.

Podlaha v kúte zavrzgala. A znova. Andrej sa napriamril ešte viac a snažil sa rozoznať obrysy osoby, ktorá ich vydáva. Teda, ak tam vôbec nejaká je.

Pomalé vrzganie neprestávalo, lenivo dávalo o sebe vedieť každú chvíľu. Andrej napäto dýchal a teraz už pozeral do stredu miestnosti, kam svietilo mesačné svetlo a kam, pokiaľ sa nemýlil, to niečo kráčalo.

Čím viac sa približovalo k osvetlenej ploche, tým viac si Andrej uvedomoval, že nejde o človeka. Na osobu to bolo až príliš maličké, nízke ako ...

Dieťa.

Svetlo Mesiaca osvetlilo jeho brata. Roztvorené rebrá mu trčali do strán, zviazané ruky sa ťahali ku stropu a kývali

sa zo strany na stranu ako tá nechutnosť, ktorá bývala zdravým telom spokojného dieťaťa, kráčala k nemu. Nohy s členkami vykrútenými do strán sa ťahali po podlahe akoby nemali silu zdvihnúť sa. Tam, kde mali byť orgány, zívala na Andreja len prázdnota. Nevedel či vykrikol alebo mu hlas zamrzol v hrdle. Chcel sa odvrátiť, zažať svetlo, urobiť čokoľvek len nie sedieť a sledovať tento odporný výjav zohaveného tela bez hlavy. Možno by tak aj urobil. Možno by sa dokázal načiahnuť za lampou alebo vyjsť z izby, kebyže mu zrak nezaostřil na predmet položený na kraji jeho postele.

Teraz už Andrej skríkol a zakopal nohami v snahe postaviť sa. Perina sa mu však zaplietla do chodidiel a výsledkom bol bolestivý pád na zem. Rameno mu prepichla ostrá bolesť, sprevádzaná tupým pulzovaním v hlave. Andrej sa ocitol vedľa postele s hlavou vyvrátenou smerom k ohavnosti, ktorá, ako sa zdalo, stále kráčala k nemu. Zrýchlila krok akoby konečne polapila korisť. Andrejovi pripomínala pavúka, trieliaceho k miestu, kam sa chytila obzvlášť šťavnatá a tlstá mucha. Tou muchou bol teraz on.

Zohavené telo s pokrútenými nohami sa dostalo na jeho úroveň a kľaklo si. Andrejov výhľad vzápätí zastrelil smradľavé ústa, ktoré sa mu prisali na ľavé oko a slizkým jazykom sa ho pokúšali vybrať. Nevládol ani vykriknúť keď pocítil tú príšernú bolesť. Myslel sa nad ním konečne zmlouvala a vyplá.

Prepadol sa do bezvedomia či sníval?

Cítil ako hnije a rozkladá sa. Jeden červ po druhom si prežierali cestu zákutiami jeho mozgu. Nevedel čo je horšie – bolesť alebo ten dusivý pocit, že zošalie? Červia kolónia sa mu usadzovala vnútri lebky, požírala jeho šedú hmotu, myšlienky, jeho samého. Je horšie stratiť svoje telo, alebo dušu?

Aby v tomto agonickom tanci nezostali červy osamotené, pridali sa aj ďalšie vnútorné orgány. Pľúca sa mu rozťahovali, naplňali sa vodou a dusili ho. Prestal dýchať ešte predtým, než mu začali praskať rebrá. Pomaly a bolestne sa rozťahovali do strán, odkrývajúc vnútro hrudného koša.

Do konečníka mu prenikla prudká bolesť. Mal dojem, akoby ho hrubý rozžeravený kôl spálil po celej šírke análneho otvoru. Súkal sa dovnútra, centimeter po centimetri, postupne spalujúc útroby. Vtedy si uvedomil, že nejde o kôl, ale kliešte, ktoré hľadali to najlepšie miesto – uchopiť vnútro a vytrhnúť ho. Črevá mu ťahali cez konečník von.

Aká veľká musí byť bolesť, aby človek zamdlel?

Keď už si myslel, že nič horšie prísť nemôže, vypadli mu oči z lebky. Dopadli na zem spôsobom, ktorý ponúkal pohľad na všetko, čo sa s ním dialo. Na to, čo z neho ešte zostalo. Roztvorené rebrá ako anjelské krídla. Chýbajúce orgány. A hlava bez očí s otvorenými ústami v nemom výkriku. Zozadu jeho hlavy sa vynorili

dve čierne, prehnité ruky akoby mu práve vyrástli zo zátylku. Uchopili ho z každej strany hlavy a potiahli. Ťahali ďalej, až dokým sa hlava neoddelila od zvyšku tela.

* * *

Andrej vystrčil hlavu z okna. Chladný vzduch mu pomáhal upokojiť rozbúrený žalúdok, avšak jeho hlave neposkytol túžobné uvoľnenie. O pár ľadových nádychov neskôr si spomenul na detaily sna. A prečo ešte stále prúdili jeho telom dozvuky panického záchvatu.

Bol to len sen, snažil sa upokojiť. Alebo sa o to len neúspešne a úboho pokúšal. Koho chcel oklamať? Síce si logicky a veľmi presne vedel vysvetliť, čo je sen a čo skutočnosť, neuspokojilo ho to. Akokoľvek zapojil logiku a pokúšal sa presvedčiť, že sa mu to len zdalo, nebol si tým vôbec istý. Prečo sa potom stále zmietať v panike?

Čaká to aj jeho? Rovnaký osud ako Šimona?

Andrej sa striasol a zavrel okno. Sadol si na posteľ a doprial si výdatný dúšok vody až sa mierne zakuckal. Premýšľal nad výjavom, ktorý mohol byť ako snom, tak i predzvestou budúcnosti. Sadol si k laptopu a chvíľu strávil zadávaním rôznych hesiel na internete. Ukradnuté oči. Odrhnutá hlava. Vytrhnuté vnútorné orgány.

Trocha sa zahanbil, že sa napriek svojmu skoro už dospelému veku bojí. Cítil

nepríjemne stiahnutý žalúdok ako dieťa, ktoré potrebuje držať matkinu ruku, keď prvýkrát urobí krôčik do neznámeho sveta. A akokoľvek pateticky to znelo, i on by teraz potreboval takú ruku; bezpečnú, istú a upokojujúcu. Takú, čo ho vypočuje a všetko vyrieši. Lenže nikto z jeho rodiny riešiť nechcel. Nechcel vedieť a nechcel načúvať.

Okrem legendy o Odínovi a čiernom obchode s orgánmi nenašiel nič použiteľné. Alebo ani nechcel nájsť. Skončil ešte skôr, než sa stihol ponoriť do skutočných hĺbín internetu. Veď kto hľadá, ten nakoniec nájde.

Andrej ale nechcel nájsť.

Nechcel sa pozerieť, nechcel vidieť. Zaklapol notebook a šiel sa prejsť do mrazivého, ale slnečného poludnia.

Kde boli jeho oči?

* * *

Celé popoludnie mu hlava lietala od jednej myšlienky k druhej. Snažil sa ich zahnať slnečnými lúčmi, prechádzkou po lese a načúvaním zvuku zurčiaceho potoka, ale nič nepomohlo. Temné predstavy a obrazy sa vkrádali naspäť do mysle a zabodli do vedomia svoje pazúry, ktoré sa odmietali pustiť.

Odpočítavajúci hlas. Bratovo potácajúce sa telo. Andrejova hlava na kraji postele, zízajúca bez očí s otvorenými ústami v nemom výkriku, ktorá ho tak vydesila, že spadol na zem. Netušil, či to skutočne zažil alebo šlo len o živý sen, ktorý pred-

chádzal tomu horšiemu, kde hníl a rozkladal sa. Ako predkrm, pripravujúci žalúdok na poriadnu dávku ostrého jedla.

Nevravel terapeut, že zaspávanie je ako hypnóza, kedy sa vynárajú z nevedomia spomienky aj bolestivé myšlienky, pochované hlboko vo vnútri?

Postihne ho rovnaký osud, keď vyprší odpočet?

Pocit úzkosti narastal s blížiacim sa večerom. Andrej sa rozhodol, že nebude spať. Prespí sa zajtra, veď, koniec koncov, je nedeľa a cez deň mu nič nehrozí. Temné obrazy nebudú počas dňa ohrozovať jeho prítomnosť. Aspoň v to dúfal.

Celý večer sedel pri Call of Duty a popíjal energeták. Keď mu okolo druhej ráno začali klipkať oči, uznal, že je čas na ďalšiu dávku taurínu. Zdvihol sa, ponatáhoval a vyšiel z izby do kuchyne.

Ešte sa ani nenačialhol po vypínač, keď zbadal pri komore pohyb. Postava, krčiac sa vedľa komorových dverí, sa neprirodzene nadvihovala, akoby ju napínalo. Andrej zatajil dych a stisol vypínač.

„Mami, ty prasa,” preniesol do ticha kuchyne, keď svetlo osvetlilo mohutnú matkinu postavu v špinavej nočnej košeli. Mama nereagovala tak, ako predpokladal. Čakal, že sa otočí a celá zahanbená (a zababraná od čokolády) hodí všetku vinu na neho. Namiesto toho pokračovala vo svojich divných, dávivých pohyboch a nevenovala pozornosť svetlu ani príchodu ďalšieho človeka do miestnosti. „Mami?”

Andrej urobil dva kroky vpred a pozorne matku sledoval. Nebolo to prirodzené, na celej tento situácií bolo niečo divné. Matka stále nereagovala. Pristúpil opatrne bližšie, nespúšťajúc z nej oči.

„Mami, je ti zle?”

Možno je len námesačná, pomyslel si a už zdvíhal ruku, že jej stisne rameno a odvedie ju naspäť do spálne. Potom mu však pohľad zabľúdlil do komory.

Skryté zásoby čokolády by bola tá lepšia možnosť. Momentálne by ju bral všetkými desiatimi a dokonca by sa na mamu ani nehneval, prijal by jej obžerstvo s úľavou a smiechom. Čokoľvek by bolo lepšie než scéna, ktorej sa práve stal svedkom. Háč, na ktorom bol zavesený jeho otec, prechádzal ústami a vychádzal zo zadnej časti lebky. Andrej si nemohol nevšimnúť mozgomiešny mok, stekajúci po nahom otcovom tele. Na mieste, kde mal byť penis, zízala naňho obrovská diera. Trčali z nej črevá.

„Mami?”

Andrejovi preskočil hlas. Chytil matku za rameno a zatriasol ňou. Nevenovala mu však pozornosť, ani rečou tela nedala najavo, že by syna registrovala. Andrej ju preto obrátil k sebe a zistil, že ju nenapínalo na zvracanie, ako si pôvodne myslel. Dokonca ani nevzlykala nad zohaveným telom svojho manžela. Smiala sa. S ústami zamazanými od krvi sa natriasala od smiechu, a pôsobila pri tom ako školáčka, prichytená pri nepleche.

„Čo si to urobila?“ vykoktal Andrej, ktorý sa pohľadom nevoľky vrátil k otcovi. Jeho hlave, bezvládne odkvácnutej na stranu, chýbali očné bulvy.

„Zachránila som ho. Už netrpí,“ usmievala sa mama a lačne sa obrátila k otcovi.

„MAMI!“ zvreskol hystericky Andrej.

Nevedel, čo robiť. Má mamu zviazať, zbláznila sa? Zavolá políciu, zvesí otca? Čo má, kurva, robiť?!

Mame zamrzol úsmev na perách. Obrátila sa naspäť na syna so zlostným výrazom, akoby povedal niečo nevďačné. Hneď nato sa prehla dopredu a tentoraz skutočne dávila. Natiahla ruky v snahe zachytiť obsah svojho žalúdka. Okrem výdatnej porcie polotekutých zvratkov jej do rúk padli aj oči. Otcove oči. Mama si ich lačne strčila do úst a s vervou sa pustila do sŕkania zvratkov a oblizovania svojich rúk. Čo nestihla zjesť, stekalo po laktóch smerom dole a rytmicky kvapkalo na kuchynskú podlahu.

Andrej stál, neschopný akéhokoľvek slova, zvuku či pohybu. Sledoval tú nechutnosť s vyvalenými očami a otvorenými ústami. Bol by sa mu zdvihol žalúdok, kebyže niet šoku, ktorý ochromil každú bunku jeho tela. Nebol schopný ani nádychu.

Keď mama skončila so svojou hostinou, obrátila sa opäť k nemu a láskavo sa usmiala. V jej očiach však po láske alebo úsmee nebolo ani stopy. Pootvorila ústa, jazykom si posunula otcove oči medzi zuby a zahryzla. Zdvihla ruky, utrela

si bradu a zvyšnú tekutinu opäť oblizla, nespúšťajúc zo syna oči. Ponášala sa na zver, ktorá s večerou ešte neskončila a teraz sa pripravuje na hlavný chod. Andrej by sa aj rozbehol preč, kebyže ho mama neschmatla za hlavu a nepritiahla si ho k sebe v až príliš silnom zovretí, nemožnom pre akúkoľvek ľudskú bytosť. Lenže na mame nebolo ľudské nič. Jej oči, tak blízko synových, planuli hladom šelmy, ktorá chytila svoju korisť. Andrej, ochromený hrôzou, sa márne snažil odtlačiť od jej približujúcej sa tváre.

„Aj teba zachránim. Zabudneš, neuvidíš, čo ti spôsobuje bolesť.“

Mamine nechty sa zaborili do jeho očí a posledné, čo cítil, bol jej smradľavý dych.

* * *

Andrej spadol z postele. Uvedomil si, že vrieska z plných pľúc, silno zvierajúc perinu, ktorú stiahol so sebou. Prerývané dýchal, snažil sa upokojiť a pripomenúť si, kde je.

Ďalší nechutný sen.

Bol to len sen, nič viac. Uvedom sa, ty trasorítka!

Otvoril okno, aby vpustil trochu osviežujúceho vzduchu. Dúfal, že rovnako ako priestor, osvieži i jeho hlavu, ktorá ho začínala pekne srať. Čo to, dopekla, má všetko znamenať?

Videl ju. Cítil jej prsty, uvedomoval si tú bolesť. S presnosťou by dokázal popísať detaily otcovho zohaveného tela.

Sú takéto živé sny vôbec možné, alebo sa načísto zbláznil?

Výjavy, ktoré boli snami, ale predsa takými skutočnými, ho vyčerpávali. Mal by sa s nimi zveriť terapeutovi, ale pravdupovediac, dospelým neveril. Nikomu z nich. Všetci sa naňho pozerali zvrchu, akoby bol podradné hovno, ktoré si nezaslúži úctivé zachádzanie. Koniec koncov by bolo jedno, čo by povedal, aj tak by ho nikto nebral vážne. V ich očiach bol len deckom bez rozumu. Pripadalo mu to absurdné. To dospelí stratili náhľad na seba samých. Nevidia, že ich konania sú absurdnými, ich životy sú smiešne a stereotypné. Ale deti vidia skutočnosť. Nastavujú tomuto na hlavu postavenému svetu zrkadlo, ale než by ich dospelí počúvali a poučili sa, trestajú ich. Preučujú ich prirodzenosť a čisté, autentické videnie sveta na niečo obľudné, čomu hovoria normálny život.

Vtedy mu to začalo pomaličky do seba zapadať.

Aj Šimon videl, uvedomil si bolestivo. Aj on cítil, že niečo je v ich rodine zlé a nepravdivé. Že sa pred svetom tvária ako šťastná a milujúca rodinka, ale pritom sú prerastení pazúrmí sebaklamu, smradom neprirodzenosti a trňmi pretvárek. Všetko len preto, aby vyzerali ako milujúca rodina. Aby susedia a nikto zo známych neklebetili.

Šimon to chcel vidieť. Chcel na to upozorniť, zúfalo a s čistotou detskej duše.

Andrej ho nepočúval.

Nepočúval ani seba.

Nik mu nevenoval pozornosť. Zahriakli ho, keď poukázal na pokrytectvo rodiny. Odviedli jeho pozornosť od pravdy, ktorú nikto z nich nechcel vidieť. Šimona obišli klamstvá a pozérstvo, napriek tomu ho nakoniec dokázali presvedčiť, že je s ním niečo zle – ako každé dieťa. On bol ten divný, čierna ovca rodiny; má držať hubu a prestať sa pozeráť.

Andrej sa zhlboka nadýchol, pritisol dlaň na spánky a stisol. Pobúchal si rukami po hlave v snahe zahnať myšlienku, tak pravdivú až bolela.

Nechce vedieť, nechce si priznať. Búchal dlaňami o čosi silnejšie, prerývane dýchal, občas vydávajúc až zvieracie zvuky plné zúfalstva.

Mal ho počúvať.

Mal mu dať za pravdu a uistiť ho, že vidí správne a nemýli sa.

Nie, choď preč, vypadni, páľ do piče!!!

Andrej stisol ešte tuhšie, až mu obeleli hánky. Akoby týmto gestom dokázal stopnúť všetku potlačenú bolesť, ktorá sa drala na povrch.

„Desať.“

Čím intenzívnejšie sa snažil zastaviť tok myšlienok, tým viac sa mu myseľ vysmievala. Otvárala ďalšie a ďalšie dvere pravde, ktorej sa snažil po celý čas vyhýbať. Poskytla mu obraz brata s bolestivým výrazom sklamaní pri jedálenskom stole keď si uvedomil, že rodine nemôže dôverovať. Predostrel mu momenty kedy aj on v útlom detstve poprel všetko, čo cítil, len

preto, aby bol dobrým chlapčekom. Začul hlas terapeuta ako mu počas jedného sedenia vysvetľoval, že ak svojich démonov ignorujeme, zväčšujú sa ako priepasť, ktorá nás nakoniec pohltí.

„Deväť.”

Môžeme si vybrať, či budeme ich otrokmi alebo pánmi. Ovládneme ich jedine ak im venujeme pozornosť, pohovárime sa s nimi – až vtedy sa začne temno zmenšovať.

Nie.

Skúsil to urobiť a bolo to príliš bolestivé.

„Osem.”

Musíme pohliadnuť do hĺbok našej duše a priznať si, čo nám spôsobuje bolesť.

„Sedem.”

Nemať klapky na očiach.

„Šesť.”

Musíme vidieť.

Andrej si búchal do hlavy. „NIE! Chod preč, vypadni!”

Kedy sa to stalo?

„Päť.”

Kedy ho donútili pochovať v sebe detskú autentickosť a pretvárať sa?

„Štyri.”

Kedy začal veriť, že on sa mýli a spoločnosť má pravdu?

„Tri.”

Prečo zabudol na bolesť, ktorú mu spôsobila mama, keď mu prestala načúvať?

„Dva.”

Kedy sa zrodili pocity pohrdania voči otcovi?

„Jedna.”

Andrej zadržal dych. Zdvihol hlavu a pozrel do tmy. Ticho sa mu zdalo až príliš hlučné a bolestivé.

Nechcel sa potýkať s bolesťou, nechcel vidieť. Chcel zabudnúť a žiť ďalej bez ubíjajúcich emócií. Nechcel cítiť. Chcel umŕtvíť všetko, čo sa práve dralo na povrch. Zabudnuté myšlienky, pocity, ktoré choval hlboko v sebe, ale nevenoval im po celé tie roky pozornosť.

Ako Šimonovi a jeho snahe prebudiť ho a ukázať mu svet v pravom svetle, v jeho nechutnej pretvárke.

Andrej si nechcel dať dole klamlivý závoj, ktorý mu nasadila výchova. Sňať ho znamenalo utrpenie. Na to nemal kapacitu.

„Schovaný, neschovaný, IDEM.”

Prítlačil si ruky na oči a sedel. Zadúšal sa vzlykmi, snažil sa myslieť na čokoľvek, čo by mu pomohlo ignorovať tú spaľujúcu bolesť v srdci.

Matne si uvedomoval tlmené kroky, ktoré sa k nemu približovali. Buchot zrychľoval, kroky dobehli až k nemu.

Andrej zrazu necítil nič. Nevidel nič než tmu, ktorá ho pohltila. Cítil, akoby plával v prázdne, v akomsi vákuu, kde neexistuje nič len ničota.

V okolí, aj v jeho duši.

Snažil sa otvoriť oči, ale necítil žiadny pohyb viečok, dokonca ani pohyb mimických svalov. Zatriasol rukami, snažil sa pohnúť nohami. Cítil sa ľahko a predsa tak ťažko, akoby sa pohyboval vo vode, v silnom prúde, ktorý naňho nahŕňa každú kvapku oceánu.

Zdvihol prsty a pokúsil sa dotknúť tváre.

Prečo je tu taká tma?

Nahmatal chladnú pokožku, príliš mäkkú a na dotyk odpornú. Toto nie je jeho tvár, nemôže byť. Prsty sa mu zaborili do rozpadajúceho sa mäsa.

Čo sa deje?

Z diaľky začul mamin hlas. Snažil sa otočiť tým smerom, ale hlas prichádzal odšadiaľ a napriek tomu len z jeho hlavy. Musel sa pozrieť, musel vidieť.

Prsty mu vystrelili k očným viečkam. Nahmatali len dve diery, v ktorých sa vrtela kolónia červov. Matkin hlas ho volal. Nabádal ho, aby ju našiel. Andrej pocítil zúfalstvo, že ho nevedel lokalizovať a rozbehnúť sa tým smerom.

Potreboval vidieť, potreboval oči.

Kde má oči?!

Musí ich nájsť.

Pokúsil sa zvresknúť.

Nič.

Sústredil sa na jej hlas, predsa musí existovať materské telepatické napojenie, vďaka ktorému by vedela, že je jej syn v nebezpečenstve.

Musí nájsť svoje oči, preboha! Kto mu ich schoval?!

Otvoril ústa a snažil sa zavolať na mamu. Z úst mu však vyšlo len jediné slovo: „Desať.”

MÁRIA HANÚSKOVÁ

Rodáčka zo Stupavy sa s láskou k hororu už narodila. Ako dieťa sledovala radšej hororové filmy než rozprávky, ktoré pokladala za nelogickú zmes balastu. Fascinácia temnom ju doviedla až k štúdiu psychológie. Chcela porozumieť chorej mysli a odvrátenej stránke ľudskej duše. Zanedlho však zistila, že najlepšie je pátrať v sebe a ponoriť sa do vlastného nevedomia. Vďaka tomu začala načúvať svojim snom, ktoré slúžia ako podklad pre jej poviedky. Sprvu si písala len do zásuvky, avšak potom jej v druhom čísle Charona vyšla poviedka *Dovolenka*. V roku 2023 vyhral jej horor *Gumák* Cenu poroty a Cenu Béla v súťaži Cena Fantázie. Vo voľnom čase číta, sleduje filmy, hrá hry, prechádza sa po lese a horách. Silná láska k jedlu a špeciálne ku sladkému ju nabáda viac cvičiť, avšak zatiaľ úspešne odoláva. Jej snom je žiť na pláži a byť platená za to, že číta a píše.

NOČNÁ MORA HOROROV: KLIŠÉ, KTORÉ SUŽUJÚ SVET STRACHU

napísala: Mária Hanúšková

Sadáte si k novému hororu, plný nadšenia a očakávania. Schúlite sa pod deku, chrúmete pukance a s očami prilepenými k obrazovke cítite, ako vám žilami prúdi príjemné napätie. Tešíte sa na hororový zážitok plný skvelých scén, ktoré vám nedajú spať. Lenže po pár minútach deku odkladáte a počas toho balastu, ktorý jeho tvorcovia nazývajú hororom, si radšej starostlivo vyčistíte zuby, aby mala pani dentálna hygienička radosť. Máte totiž dočinenia s prehliadkou najotrepanejších hororových klišé. Nič vás neprekvapí, pretože viete, kto kedy umrie a čo sa stane.

Rovnaké pocity zažívam pri mnohých hororoch aj ja. Väčšinu času sa síce zabávam, ale tiež ma dokáže vytočiť do nepříčetnosti, ak sa potenciál pochová v hromade „klišéoidných“ scén. Aké mám na mysli? Podme sa spoločne pozrieť na tie najpoužívanéjšie.

STRAŠIDELNÉ DOMY AKO NAJLEPŠIE MIESTO PRE RODINU

Aký krásny dom! Straší v ňom akási nadprirodzená entita, je postavený na starom pohrebisku, predchádzajúcu rodinu vyvraždil otec, prekliala ho čarodejnica... Ideálne miesto pre rodinu! Nastahujme sa bez najmenšieho záujmu o jeho históriu a dôvod, prečo je taký lacný a menil majiteľov častejšie než človek spodnú bielizeň. Veď koho to zaujíma? V mnohých hororoch sa zdá, že skutočne nikoho.

Zájmem nevzbudí ani fakt, že najmladšie dieťa začne počuť čudné zvuky a tvrdiť, že v jeho izbe straší. Alebo z ničoho nič vidí a počuje veci, ktoré si celá rodina vysvetľuje jeho bujnou fantáziou. Zhovára sa s imaginárnym priateľom alebo kreslí temné obrázky, ktoré by vzhľadom na svoj vek

malovať určite nemalo. Ale to je len stres zo sťahovania a straty zázemia. Prípadne reakcia na rozvod rodičov či inú tragédiu, ktoré sú často dôvodom samotného sťahovania. Dospelí skrátka neriešia, a s prijatím existencie niečoho nadprirodzeného prichádzajú až s krízom po funuse.

V niektorých prípadoch má dom negatívny vplyv aj na dospelého človeka. Každú noc sa budí, vidí a počuje čudné veci. Ale snaží sa na to pozeráť racionálne. Nikomu nepovie o víziách či hlasoch, dokonca ani svojej drahej polovičke, pretože im ani sám neverí. Nič sa predsa nedeje, všetko pripisuje vyčerpaniu. Keď dokončia dom, zabývajú sa, zvyknú si (vložte čokoľvek podľa vlastného výberu), všetko sa určite zasa dá do poriadku. Hoci tieto zážitky pokračujú, nenapadne víziami zmietaného človeka zveriť sa alebo rovno z domu odísť. A nerieši to ani vtedy, keď sa reálne ocitá v situácii, v ktorej je ohrozený on alebo jeho rodina. Zbaliť si svojich päť sliviek a zdúchnuť z domu by bolo predsa nerozumné.

PRVOU OBEŤOU JE ZVIERA

Neodchádzajú ani vtedy, keď niekto brutálne zmasakruje psa či iné domáce zviera. Čo ma privádza k faktu, že ak sa v horore vyskytuje zviera, zákonite umiera ako prvé. A dosť často nechutným spôsobom. Ale ani táto maličkosť nenašartuje pud sebazáchovy postáv. Veď zvieratá sa vraždia bežne. Nehovoriac o tom, že ak milovaný a inteligentný pes v noci šteká ako

zmyslov zbavený, postava sa nezmôže na nič iné, než vyjsť pred dom a skríknúť: „*Je tam niekto?*“ Akoby sa vrah schovával v kríkoch a otázka ho presvedčila vyjsť s pravdou von: „Áno, priznávam, chcel som vás zabiť.“

Lenže z kríka sa (prekvapivo) nič nezove, a postave neostáva nič iné, než obviniť psa, že mu dačo sadlo na nos. Postavy v hororoch nikdy neveria šiestemu zmyslu svojho zvieratá, a potom zostanú neskonale prekvapené, ak nočný ruch nezapríčinila veverička, ale niečo, čo psa neskôr zmasakruje. Rovnakú nedôveru majú aj voči deťom. Javy v dome sa nedajú vysvetliť logickým spôsobom, no dospelí i tak stále presvedčajú najmladších o opaku. Aj napriek vysokému počtu veriacich na našej planéte majú postavy v hororoch problém uveriť nadprirodzenému. Anjeli, démoni a duchovia existujú len na stránkach Biblie a v kostole. Bodka.

TICHO PRED BÚRKOU ZINTENZÍVNI HROM

Väčšina hororov by sa nezaobišla bez ľakačiek, tzv. *jump scares*, na ktorých je, povedzme si úprimne, vystavaná celá desivosť filmu. Tvorcovia používajú na budovanie napätia len zvukové prvky, ktoré sú gro všetkých ľakačiek. Miesto mrazivej scény tak dostávame zosilnený zvuk, z ktorého nám zabehne pukanec – a nič iné. Horor teda nie je vystavaný na scéne samotnej, ale na sprievodnom zvuku, ktorý tvorcovia vyburcujú na maximum. Nehovoriac o tom, že každý, kto má aké-také skúsenosti s hororom, vie, kedy príde na scénu *jump scare*. Hudba či zvuková kulisa stíchnu a my tušíme, že sa máme pripraviť na ántré hlavného zloducha za veľkolepého sprievodu burácejúceho zvuku.

Vráťme sa však na začiatok filmu. O prvý *jump scare* sa vo väčšine prípadov postará iný človek alebo mačka. Hlavný protagonista stojí pred otvorenou chladničkou alebo skrinkou v kúpeľni. Na jeho rameno padne ruka blížneho, odniekiaľ vyskočí mačka, alebo po zavretí skrinky či chladničky sa v zábere objaví člen skupiny/rodiny. Hlavný hrdina sa zľakne – ale my nie.

ZRKADIELKO, ZRKADIELKO. . .

Prvému *jump scare* smelo konkuruje aj zrkadlová scéna. Postava hľadá niečo v skrinke so zrkadlom, a keď ju zavrie, v odraze uvidí svojho blížneho, ktorý

zrazu pojal schopnosť premiestňovať sa bez najmenšieho zvuku. Pretože logika.

Zrkadlo je v hororoch veľmi vďačný predmet, čo si uvedomujú aj tvorcovia. Zohráva obrovskú rolu, pretože je efektným nástrojom na strašenie. A musím priznať, že väčšinou funguje skvelo. Aj keď zrkadlové scény patria medzi najviac ohrané, stále ma dokážu znepokojiť. V odraze sa objaví postava, vidíme nápisy, tvár hrdinu sa začne meniť... Môžeme si byť istí, že ak je v hre zrkadlo, minimálne v jednej scéne si pre seba ukradne javisko. A pokiaľ nie, tvorcovia ho využijú na budovanie napätia. Stačí, aby sa hlavný hrdina nachádzal v miestnosti so zrkadlom a my okamžite zvýšime pozornosť. Zrkadlo skrátka hovorí: *Všetky oči na mne*. Nič sa však nestane, ale my tušíme, že čochvíľa nás niečo zdvihne zo stoličky. Napríklad spomínaná ruka na rameno alebo mačka.

STÁLE TÁ ISTÁ TYPOLÓGIA POSTÁV

Prejdime k samotnému osadenstvu hororových kúskov. Pokiaľ sú hlavnými postavami študenti či mladí ľudia, zákonite spadajú do kategórie často obohranej pesničky. Zoznamujeme sa s prsnatou blondínou, ktorá svoju sexualitu dáva najavo veľmi otvorene. Jej milým je najväčší frajer, svalovec, často športovec a kapitán školského mužstva, oblečený v bunde svojho tímu. Druhou dámou je cudná dievčina, ktorá nepije, nefajčí ani neberie drogy. O ňu usiluje druhý chalan, hrajúci sa na slušňáka. Partiu uzatvára osoba, ktorá dostáva podobu buď nerda, zhúlenca alebo baviča.

Nemusíme mať napozierané množstvo hororov na to, aby sme vedeli, kto si pričuchne k fialkám zospodu ako prvý. Ale nepredbiehajme. Film začína odchodom skupiny na odlhlú chatu, kde nájdú čudný predmet, najčastejšie knihu. Napísanú v cudzom, starodávnom jazyku, ktorý nik nepozná. V takomto prípade je najlepšie – áno, hádate všetci správne – z nej kus prečítať, zľaknúť sa náhleho prívalu vetra, divného zvuku alebo blikajúcich svetiel, a následne ju s pokrčením ramien zavrieť a ísť ďalej piť. Prsatice a svalovci sa odoberú k aktivite, nevhodnej pre mladistvých divákov. Prvé pravidlo hororu? Ak sa niekto oddáva sexu, zákonite umiera alebo aspoň zočí vraha či príseru. Pretože postavy okolo hlavného hrdinu slúžia len ako materiál určený k likvidácii, postupne

umiera celé osadenstvo, počnúc nerdom, osobou inej farby pleti, cez blondínu po svalovca. Zostáva tzv. *final girl*, preživšia cudná dáma, ktorá pochopila, že sexovať a brať drogy sa neoplatí. Chalan, ktorý sa o ňu pokúša, buď zomrie hrdinskou smrťou, alebo prežije a tento zážitok využije vo svoj prospech, aby dievčinu zbalil.

ÚSMEVNÉ KLIŠÉ SCÉNY, PRI KTORÝCH SA UŽ NIKTO NEBOJÍ

Pozrime sa na horory všeobecne. Obyčajne vieme, čo sa bude diať, takže nemá zmysel tváriť sa prekvapene. Prvý pohľad na entitu či vraha, s ktorým bude mať hlavná postava dočinenia, sa nám naskytne už po pár minútach. V týchto scénach sa za chrbtom hlavného hrdinu objaví postava či entita, samozrejme neostro vyobrazená. Ale nič neurobí, len stojí a pozoruje. Zadržíme dych a čakáme útok a istú smrť, ale nie. Hrdina nám na pár sekúnd zabráni vo výhlade na nepriateľa, a keď sa otočí, nič tam už nestojí.

Po tom, ako začne horor naberať na obrátkach, dostávame nádielku scén, ktoré budia úsmev. Často používaným klišé je prítomnosť temných pivníc, podkroví alebo kôln, v ktorých prebýva entita alebo v nich hrdinovia nájdú démonický predmet. V niektorých prípadoch disponuje suterén tajnou miestnosťou alebo priechodom do omnoho hlbších podzemných zákutí. A pretože v hororoch všetkým chýba pud sebazáchovy, najlepšia zábava je ísť tieto priestory preskú-

mať. Bez baterky a akejkoľvek zbrane, len s mobilom, ktorým si postava svieti. A ktorý sa v tej naj(ne)vhodnejšej chvíli vybijie. A že digitálna generácia! V hororoch sa mobily zásadne vybijajú, a spomenula som, že na väčšine miest nie je signál? Prichádza nesmierne prekvapenie, keď v tomto *creepy* prostredí narázia na príseru či vraha. Čudné priestory, ktoré doslova kričia dôkazmi o existencii niečoho nadprirodzeného či úchylného, nestačia hrdinom na to, aby vzali nohy na plecia. Za dobrý nápad to považujú až vtedy, keď na nich vyskočí nechutná existencia.

ŠPRINTUJÚCA OBEŤ A SPOMALENÝ VRAH

Slečna v opätkoch vzápätí začne šprintovať ako bežkyňa. Každý, kto patrí medzi ženské pohlavie vie, že za tú dobu by mala zlomený členok asi tisíckrát. Ale nie. Ona beží, len aby sa za chvíľu potkla a spadla. Namiesto toho, aby vstala a utekala ďalej, zostáva na zemi, otočí sa na vraha a s hlasným nárekom sa plazí. Vrah nemusí byť v dobrej kondícii, aby ju nakoniec dohnal a vychutnal si nasledujúce jatky.

V skutočnosti sa vôbec nemusí ponáhľať. Je všade, kde potrebuje byť. Akokoľvek rýchlo naši hrdinovia bežia, on je vždy za nimi, hoci pomalým krokom. Nebude sa predsa zadychávať. Ani v prípade rozdelenia postáv (k tomu sa dostanem neskôr) sa vrah nemusí pretrhnúť. Jeho

slimačí krok nejakým zázrakom funguje spôsobom, že sa dokáže premiestňovať rýchlosťou svetla. Keď sa zdá, že mu jedna z postáv unikla, prichádza ďalšia kliše scéna. Postava sa zastaví, obzrie sa a už už si chce vydýchnuť, no v tom okamihu sa za ňou objaví náš vrah, ktorého preslávенý slimačí krok stačil na dobehnutie šprintujúceho. Logické. O pár sekúnd sa ocitá na opačnej strane lesa či priestranstva. A na to, že často ide o dvojmetrové a stodvadsaťkilové hovädo, sa dokáže pohybovať bezhlučne.

V HLAVNEJ ÚLOHE: AUTO

Jedna z uháňajúcich postáv sa obvykle dostane k autu. Práve v tejto chvíli sa stane jedna z troch vecí. Po prvé: zistí, že nemá kľúče. Kľúče sú tam, kde je vrah, takže sa buď musí vrátiť alebo vyjsť z auta a bežať. Po druhé: kľúče má, ale auto nechce naštartovať. Je úplne jedno, že sa

doteraz pýšilo super kondíciou, skrátka momentálne štrajkuje. Za tretie: postava kľúče má, aj auto by chcelo štartovať, ale kľúče spadnú – pod auto či sedadlo, skrátka v tej chvíli, kedy má za chrbtom vraha, ktorý sa zhodou okolností práve teraz podujal popobehnúť.

Keď už sme u tých áut, ak skupinka prechádza pustinou, zrazu má nedostatok benzínu. Nikoho nenapadne pred dlhou cestou skontrolovať stav nádrže, ani mať v kufri kanister. Ďalšou zo super autových scén je naháňačka, v ktorej za volantom sedí vrah a plánuje jednu z postáv zraziť. A postava? Beží rovno po ceste, čím vrahovi nielen zľahčuje situáciu, ale ešte ho aj pobáda: *Nezabnem na stranu, ale pobežím rovno pred tebou, aby si mal lepšiu mušku!*

NEKONZISTENCIA SILY HLAVNÉHO ZÁPORÁKA

Vrah či nadpozemská entita sú sami osebe samostatnou kapitolou. Napríklad taká nekonzistencia sily. Celý film, skutočne celý, je vrah smrtiaci stroj, na ktorom sa ohýba aj železná tyč. Ani svalovec ho nedokáže premôcť a omráčiť. Ale potom sa

všetko zmení a šťastie sa prikloní k posledným preživším. Najčastejšie k cudnej dáme, ktorá aj napriek tridsiatim kilám dokáže vraha omráčiť. Slabým ťukancom. A namiesto toho, aby ho dorazili alebo aspoň zviazali, odhodia zbraň a utekajú. Vraha nechajú tak a potom sa divia, keď sa objaví zas. Mikea Myersa museli doslova rozdrtiť na molekuly, aby sa nevrátil. A ja osobne vážne dúfam, že jeho éra už skončila a tvorcovia mu doprajú zaslúžený odpočinok.

Existuje mnoho hororov, nad ktorými zostáva rozum stáť. Akokoľvek kultové a úžasné sú, nie je pochopiteľné, ako sa dospelí ľudia nedokázali s vrahom vysporiadať. Chucky bol len malá bábka, a napriek tomu zmasakrovala každého bez ohľadu na výšku, silu či váhu. Esther z hororu *Sirota* (2009) bola síce dospelá žena, ale s detskou postavou. Človeku pripadá doslova neuveriteľné, že ju nikto nedokázal zodvihnúť pod pazuchu a uložiť do postielky. V skutočnom svete by Chuckymu dupli na hlavu a Esther by dostala pár na zadok, nech nevymýšľa hlúposti.

Čo sa nadprirodzenej entity týka, počas celého filmu sa javí ako nepremožiteľná. Jej sila budí strach, a tvorcovia si dávajú dobrý pozor na to, aby v nás vyvolala dojem, že nikto nemá šancu. Lenže potom príde nejaká myšlienka, logiku popierajúce odhalenie a hlavnej postave stačí skutočne málo, aby entitu premohla. Entita ešte láskyplne počká, kým to hlavnej po-

stave dôjde, hoci po celý film sa zjavovala a vraždila takmer v mihu sekundy. Hlavná postava má ale času dostatok: spomínať si, asociovať, uvažovať a potom ešte nahlas vysloviť svoju domnienku. Príkladom je horor *Mníška 2* (2023); démonický Valak nepochopiteľne dlho visí vo vzduchu, zatiaľ čo mladej mníške poskytuje dostatok času aj na prípravu päťchodového menu.

ROZDELI'ME SA!

Čo ma privádza k faktu, že ak skupinu niečo ohrozuje, zásadne sa rozdelia. Nepotrebujú na to žiadny pádny dôvod, rozdeliť sa a samostatne preskúmať temné zákutia (často) neznámeho terénu, sa zdá ako najlepšia možnosť. Navyše bez ozbrojenia. Vrahovi dajú väčšiu šancu skoncovať s nimi rad za radom, hoci je veľmi otázne, ako sa tak rýchlo a nehlúčne dokáže premiestňovať.

V hororoch platí zásada, že ak proti niečomu stojíme, nevyzbrojíme sa a nezaútočíme spoločne. Skrátka sa rozdelíme alebo rozutekáme ako ovce. Ako príklad spomeniem film *Seminár* (2023), v ktorom niekoľko (slovom NIEKOLKO) postáv čelí jedinému vrahovi. Ak by zostali spolu, nemal by šancu, lenže oni sa rozutekajú do všetkých kútov odlahlého priestranstva. Tento moment je ešte pochopiteľný z hľadiska prirodzenej ľudskej povahy. Radšej utiecť od nebezpečenstva, než mu čeliť. Emócie radia vziať nohy na plecia a prežiť, než uvažovať logicky a ísť mu v ústrety. No skupiny v hororoch sa

zásadne rozdelia aj keď nemusia. Vo väčšine prípadov na to skutočne nemajú najmenší dôvod. A tak dávajú vrahovi lepšiu šancu postupne ich vyzabíjať.

POSTEĽOVÉ SCÉNY

Posteľové kliše sa v hororoch využíva hojne, ale nie tým príjemným spôsobom. Zdá sa, že film si ani nezaslúži nazývať sa hororom, dokým neobsahuje scénu s posteľou, pod ktorú sa postava schová alebo aspoň pozrie. Škoda, že množstvo týchto momentov sa nevyužíva originálnejšie, ale niet sa čomu čudovať. Tvorcovia sa nemusia snažiť, pretože táto jednoduchá šablóna funguje dokonale. Postava sa ukryje pod posteľou a sleduje pomaly kráčajúce nohy zloducha, ktorý sa následne pomaly zastavuje a skláňa, alebo vylieza na posteľ, aby sa za buráčajúceho zvuku opäť objavil (*Insidious: Červené dvere*, 2023). Pozrieť sa pod posteľ je tiež skvelý nápad, ale zásadne pri zhasnutom svetle. Síce sa v niektorých hororoch snažia zoriginálniť posteľový prvok, mnohí tvorcovia skončia len pri stokrát obohrom.

NESPOĽAHLIVÉ SVETLÁ A DVERE S VLASTNÝM VEDOMÍM

Keď sme pri tých svetlách, v hororoch akoby strácali svoju spoľahlivosť. Je úplne jedno, že žijeme v 21. storočí, horor má skrátka iné zákony. Jedným z prvých a základných je nespoľahlivosť akéhokoľvek zdroja svetla. Pokiaľ sa v horore snažia postavy rozsvietiť, svetlo buď nefunguje, žiarovka praskne, alebo sa baterka vybije. Za šialeného poblikávania, ktoré je predzvestou *jump scare*, sa postava na chvíľku ocitne v tme, aby vzápätí pri opätovnom rozsvietení zočila entitu či vraha. Nefunkčnosť a nespoľahlivosť svetiel však nie sú dôvodom na to, zvrtnúť sa na päte a nechať prieskum *creepy* oblasti, miestnosti či divného zvuku na neskôr.

Rovnaký „handicap“ postihuje aj dvere. V amerických filmoch sme očitými svedkami skutočnosti, že nikto nikdy nezamyká vchodové dvere. Keď však ide o život a postava uteká pred vrahom, dvere vedúce na slobodu sú záhadne zamknuté. Okrem iného sú až zbytočne často používané na budovanie napätia, ktoré už nefunguje. Vrzgajúce, pomaly otvárajúce alebo zatvárajúce sa dvere sú dávno „za zenitom“.

ĽUDSKY NEĽUDSKÉ UNCANNY VALLEY

Veľmi významným kliše je tzv. *uncanny valley*. Termín vyjadruje nepríjemné pocity pri pohľade na niečo, čo sa zdá byť na prvý pohľad človekom, ale ľudsky roz-

hodne nepôsobí, pretože v skutočnosti človekom nie je. Horory často zobrazujú bytosti, ktoré síce majú ľudskú podobu, no ľudsky nepôsobia, vďaka čomu v nás vyvolávajú veľmi nepríjemné prežitky. Nevieme, na čo sa vlastne pozeráme. Oči v skutočnosti vidia človeka, ale rozum vie, že ľudské znaky daná osoba nenesie.

Ako príklad nám môže poslúžiť napríklad scéna z hororu *Anything for Jackson* (2020): uväznenú, tehotnú ženu ohrozuje osoba, ktorá sa všelijako krúti, pohybuje sa prehnutá v mostíku a pôsobí dojmom, akoby nemala kĺby. Ďalšími sú horory

Úsmev (2022), *Us* (2019) alebo kultová *Nenávisť* (2002). Spojenie ľudského a neľudského je nesmierne populárne práve vďaka tomu, že stále funguje na podvedomej úrovni. A veľmi dobre si to uvedomujú aj tvorcovia.

POSLEDNÝ VÝKRIK DO TMY

Koniec filmu patrí aspoň na chvíľu ilúzií, že všetko sa dobre skončilo. Preživšie postavy si môžu pokojne vydýchnuť a vrátiť sa k normálnemu životu. Alebo nie. Záverečná scéna často patrí cliffhangeru, ktorý ozrejmní, že zlo ešte nepovedalo posledné slovo. Obrovským, pre mňa až bolestivým kliše sú tie scény, ktorými si tvorcovia nechávajú zadné vrátka na ďalšie podojenie vytvoreného univerza.

Niekedy sa návrat vraha na konci rovná *jump scare*, pri ktorom nám vyskočí srdce z gatí. U mňa výborne fungoval pri horrore *Sinister* (2012): pokojne som dopozerala, keď za šialeného zvuku vbehla do záberu odporná tvár daného zločinca. Rovnaký spôsob zakončenia mal aj starý tínedžerský horor *I know what you did last summer* (1997), v ktorom tvorcovia použili aj zaparené prostredie sprchy. V tej dobe sa to dalo považovať za originálne, ale dnes? No a na záver, najväčším kliše je už spomínaná *final girl*, dievča, ktoré zákonite prežije.

O hororových kliše by sa dal napísať omnoho dlhší a obsiahlejší článok. Mnohé z nich som nespomenula, avšak to

neznamená, že v hororoch nezastávajú čestné miesta: napríklad beh hore schodmi alebo scéna s posadnutou postavou, nečinne stojacou tvárou k stene, patria medzi moje obľúbené. Síce som tento článok písala s nadhľadom v trochu sarkastickjšom tóne, rozhodne nechcem, aby pôsobil kritickým dojmom. Mojim cieľom nebolo vrhnúť na všetky používané kliše negatívne svetlo, ani tvrdiť, že majú zmiznúť z kinematografie. Ich rozšírenosť má svoje opodstatnenie, pretože v mnohých prípadoch fungujú skvele. Ak mám byť úprimná, niekedy fungujú aj na mňa. Síce mám za sebou viac než dvadsaťročnú históriu randenia s hororom, niektoré kliše ma dokážu vydesiť ešte dnes. Musia sa však použiť v originálnejšom šate. Ak sa im dá zaujímavejšie spracovanie, aj stokrát ohrané kliše môže byť stále efektné.

PAVEL SKOŘEPA

DRABBLE

PRO CHARONA

ilustroval: Michal Březina

NÁPLAST

„Bude dobrej, pane doktore?!“ kníkl skoro až provinile.

„Nevím,“ odvětil přivolaný lékař. „Musím nejdříve důkladně vyšetřit zraněného.“

„No já mu říkal, ať se na to už vysere, ale on si nedal vůbec říct,“ pokrčil rameny. „Vždycky to byl mezek. Co mezek? Paličatej bejk to byl!“

„Tímhle mi nepomáháte,“ podrážděně pronesl doktor. „Omlouvám se, jsem hlodový. To jsem vždycky trochu podrážděný.“

„V pohodě,“ rozpráhl ruce. „Mám donést lékárníčku? I když my v ní máme maximálně nějaké náplasti.“

„Spíš doneste hodně topinek s česnekem,“ zhodnotil lékař hroudu masa za drtičkou na dřevo, „alespoň si dáme tatarák, když už je takhle připravený.“

VRAŽEDNÁ ZBRAŇ

Průměrně vyhlížející muž seděl ve výslechové místnosti. Vedle na desce stolu se líně kouřilo z hrnku kávy.

„Tak už se konečně přiznejte!“ típnul vyslýchající policista cigaretu. „Chytili jsme

vás u poslední oběti. Zneužil jste je a potom podříznul!“

Vyslýcháný si odkašlal.

Sáhl po hrnku kávy, foukl do temné kouřící hladiny a napol se.

„Co chcete vědět?“ konečně promluvil.

„Jakou vražednou zbraň jste použil?“ vzrušeně vyhrkl policista. „Experti vyloučili všechna kovová ostří, i jiné materiály. Nejblíže se shodovala s pazourkem a štípaným obsidiánem.“

„Vidíte? Byla to vysušená šuseň z nosu,“ zabroukal vyslýcháný, než si z něj vytáhl novou zbraň.

SLIZ

„Vole, vůbec na to nešahej!“

„A to jako proč?“ otázal se okřiknutý afektovaně.

„Ty to nevidíš?!“ zakroutil hlavou. „Nepřijde ti divné, že ten sliz světélkuje?“

„Pravda, není to úplně standardní situace, i tak se s ní musíme vypořádat jako profesionálové.“ Dál se holou rukou přibližoval k nejbližší hroudě slizu.

„Seš nepoučitelnej,“ pokrčil rameny a o několik kroků poodstoupil od kolegy. „S tímhle svinstvem nechci nic mít, proto-

že...“ další slova zanikla v čvachtavém zvuku. Díky neopatrnosti šlápnul do hroudy za sebou.

„Taková nehoráznost,“ zavibroval sliz. „Tolik světů jsem pozřel a ještě se nestalo, aby na mě žrádlo jen tak stouplo!“

CHAPADLO

„Copak vás trápí, pane?“ dotázala se mladá lékařka.

„Je mi až trapně, před vámi, paní doktoro,“ začervenal se muž.

„Vůbec se nemusíte stydět, erekktivní disfunkci trpí i daleko mladší muži.“

„Tak to vůbec není!“ obořil se muž. „Nějde o ztrátu funkce, nýbrž o změnu.“

„Zajímavé, ukažte,“ vybídla pacienta.

„Nevím jestli je to bezpečné,“ pokrčil rameny.

„Riziko posoudím nejlépe sama,“ začala si natahovat gumové rukavice.

„Jak chcete, ale já vás varoval!“ začal si rozpínat poklopec.

Lékařka vytřeštila překvapeně oči.

Přidušeně zachroptěla, když se jí chapadlo z mužova rozkroku omotalo kolem krku.

„Víte, má svoje choutky,“ zašeptal do ucha zaškrcené doktorce.

SÍŤ

„Jsem šťastný, že žiju v téhle době plné všech těch technických vymožeností. Lidem tolik usnadňuji život. Je to doslova jako sen!“ výsknul si zvesela.

„Tak se hlavně neprobouzej!“ ozval se neličský hlas.

„Kdo? Co?“ rozhlédl se muž po jinak potmělé místnosti. Jako by se temnota stále více přibližovala.

„Zůstaň snít!“ ozvalo se rozkazovačně. Zatočila se mu hlava.

Vše se zalilo oslepující září.

„Probudil se!“ vyštěkla zakrvácená postava, svírající v jedné končetině pilku.

„To už je vlastně jedno,“ pronesla druhá, sklánějící se nad mužův znetvořený trup. „Až mu amputujeme hlavu a napojíme ji na síť, nebude si stejně nic pamatovat.“

KŘÍDLA

Poutník spočinul před mudrcem sedícím v pozici lotosového květu u kořenů mocně se vzpínajícího stromu.

„Vykonal jsem neskutečně dlouhou pouť, mistře.“

„Ano!“ ozval se hlas přicházející odněkud shůry.

Poutník poklekl.

„Vstaň!“ šlehl hlas rozkaz. „Jistě sis přišel pro svá křídla, tak vybírej!“

Kolem se rozvlnil vzduch. V něm se vytvořilo množství různých obrazců křídel.

Poutník je obcházel.

Obhlížel křídla ze zlata, drahokamů, hlíny, ze dřeva.

Nadechl se.

Vzal do rukou křídla z černého kovu.

Křídla jej obestoupila.

Zavrával.

Začal dávit.

„Co se to děje?!“ z posledních sil zaúpěl.

„Nikdy nemůžeš změnit svou nejniternější podstatu,“ zaznělo s doznívajícím ďábelským smíchem.

TREZOR

„Stačí otevřít tuhle poslední mánu a jsme za vodou!“ usmál se postarší muž. Šedivé vousy mu zavlály v průvanu.

„Si myslíš, že tohle je ta Velká rána, na kterou čeká každý kasař?!“ s nedůvěrou v hlase pronesl jeho mladší společník.

„Snad najednou nevěříš mému úsudku?“ překvapeně nadzvedl své šedivé obočí.

„To neříkám, jen jsem už dřívějšími zklamáními daleko opatrnější,“ omluvně pozvedl ramena mladík.

„Co si jako myslíš, že by někdo skrýval v takové opevněné krásce?“ políbil stařec kování trezoru. „Stačí se tam jen dostat.“

Po bezeslovné práci kasařů dveře sejfů povolily.

Ozval se vzdech.

Mnohozubá morda pozřela oba dva.

URINOTERAPIE

„Pitím vlastní moči dojdete k ozdravení vlastního organismu!“ pronesl Guru pláceného duchovního workshopu. „Pitím té cizí pochopíte podstatu daného člověka,“ mrkl.

„Óhm, mani padmé húúúm,“ ozvalo se ústy meditujících účastníků kurzu.

„Jste nejlepší!“ Guru si pohladil prsa. „Vy jediní dokážete pochopit tu neskutecnou vizi prvotního prozření!“

Jeho slova následoval zvuk dávení.

„Slyšíte?“ pronesl Guru. „Máme prvního konvertitu!“

Začali dávat další lidé.

Zvracená šavle přetínala šavli předchozí.

„Díky tomu, že jste si dali můj welcome drink s mojí mocí, se stáváte mou válečnou armádou ke změně světa!“ Guru roztáhl ruce do pomyslného objetí a zombie se zvedaly ve svém hladu.

BUDOUNOST

Nad krajinou se vznášel úplněk.

„Dokážu, jako ten pomyslný článek strojku civilizace, změnit běh světa kolem sebe?“ nadhodil. Hleděl do komínů, jímž se plamenů ohně.

„Možná!“ napil se rudé tekutiny ze sklenice jeden ze společníků. Oblízl si jazykem špičatý zub.

„Myslíš na píčoviny!“ zavdal si další.

„Jako upíři nesnášející denní světlo, nemůžeme ignorovat úplňky vlkodlaků!“ oponoval stále.

„To jsou pekelní psi!“ usrkнул si další upír z číše.

„Stejně!“ nenechal se odradit od formulování své myšlenky. „Vždyť je úplněk! A měsíční světlo je jen odraz toho slunečního!“

V tu chvíli se všechny postavy vypařily a v dáli se ozvalo vlčí zavytí.

STRAŠÁK

„Von na mě divně koukál.“

„Kdo?“

„Ten strašák, jen vykoukni z okna a uvidíš,“ v jeho hlase byl slyšet podtón strachu.

„Ale hovno! Je to přece jen obyčejný strašák, navíc oblečený v dost out hadrech. Takovej může děsit maximálně ptáky a přesně proto tam taky vlastně visí, přece.“ Odpověděl s až nepřirozeným klidem.

„Tobě je jako jedno, že tvou návštěvu děsí strašák na zahradě?“ zazněl neskryvaně hystericky.

„Na mojí čarovné zahrádce se nemáš čeho bát, opravdu,“ usmál se chladně. Mrazivý chlad mu sálal z očí. „Ale máš pravdu! Asi bych už ho měl vyměnit a ty jsi nejlepší kandidát.“

BROUK

„Fuj brouk! Zašlápni ho!“ zahřímala jako antická bohyně pomsty.

„Proč, proboha?!“ zvedl oči. „Copak ti ten chudáček něco dělá? Vždyť si tu jen tak pokojně leze.“ Jeho zrak se vrátil k dennímu tisku.

„Jak typické,“ zavřískla, „jen si číst ty bláboly. O nic se nestarat. Jsi trapný!“

„Já, miláčku?“ pronesl skoro až něžně. „Jen soucítím s každým božím tvorem. Uvědom si, že i my pro někoho můžeme být pouhými brouky.“

„Cože?!“ celá zrudla.

Tu se najednou s velkým hlukem od-

loupla střecha jejich domu a k nim oběma se začalo přibližovat obří chodidlo.

„No neříkal jsem to?“ posmutněle sroloval noviny.

ODRAZ

Obtloustlý muž se ve své nahotě prohlížel před zrcadlem. Pohlížel na chvějící se křivky těla. Když se otáčel, jeho špeky se natřásaly.

„Jsi fešný kluk,“ láskyplně na svůj odraz mrkl. Poslal vzdušný polibek.

„Děláš si prdel?!“ odpověděl jeho obraz v zrcadle.

Dal ruce v bok.

Přísně se na něj podíval.

„Cooo?“ zablekotal muž. Jeho malé přirození se ještě více scvrklo do těla.

„No co čumíš,“ zasmál se odraz muže, až se špeky zatřásly. „Naštěstí pro tebe, máme sakra velký hlad!“ Z jeho úsměvu vystoupily hrozné zuby.

Následně zrcadlo prasklo a silné ruce muže vtáhly do hladového světa za zrcadlem.

NÁVALY

Probudil se na propocené posteli. Kolem bylo nesnesitelné dusno. Ten neznámý zvuk ze zákoutí mizejícího snu, co jej přivedl k vědomí, pomalu odezníval.

„Co to?“ ochraptěle hlesnul.

Zvuk se ozval znovu.

Trhlo to celým jeho tělem.

Nával strachu mu prostoupil konečky prstů.

NEVYŘEŠENÁ

ZÁHADA

MOŽNÉ PŘÍČINY

- 01. BYTOST Z VESMÍRU
- 02. BIOLOGICKÝ ZMAR
- 03. PŘÍLIŠ MNOHO DROG
- 04. FOTOMONTÁŽ
- 05. ZHMOtněný SEN
PAVLA SKOŘEpy

Naše redakce dosud nerozlouskla záhadu zmizení manželského páru. Vyzýváme čtenáře k pomoci při pátrání. Hodí se každá ruka. Na místě záhady nalezena fotografie. Myslíme si, že by mohla být odpovědí na to, co se onen osudný den stalo. Odměna téměř jistá. (red)

Noha samovolně cukla.

„Jsi prozrazen, jsi zrazen, jsi sám,“ s ubíjející jasností prořízla slova prostor jeho potemnělého pokoje.

Studené kapky potu stékaly z jeho čela a začaly štípat do mrkajících očí.

„Je jedno, že ses pochcal, poblil a posral! Ale teď už patříš nám. Neměl jsi pít obsah té divné láhve.“

Stěny se v ďábelském smíchu zatřáslly.

ZÁPLATA

„Máš díru na kaťatech.“

„Kde?“ začal se nejistě šacovat.

„Přesně na prdeli, mezi půlkami. Vidím černou díru,“ dodal znechuceně. Za svým druhem vystupoval svah. „Kde sis to mohl trhnout?“ nevěřícně dodal.

Vystoupili na vrchol kopce.

„Ten obraz už z hlavy fakt nikdy nedostanu!“

„Můžu já snad za to?“ opět prsty zhodnotil hrany roztržené látky. „Děláš jako bys ty, díru do prdele neměl!“ dodal.

„No to mám, ale neukazuju ji jen tak někomu.“

„To jako proč? Přijde ti až tak nechutná?“ pokrčil rameny soudruh.

„To ne, jen lační po pozornosti.“

V tu chvíli se jeho řít rozevřela a zhltna kamaráda.

SPIRÁLA

Seděl tiše ve své cele, kreslil na papír za papírem levotočivé spirály.

„Večeře!!!“ zaznělo zpoza dveří. Ná-

sledně se ozvalo zabouchání, aby se odklopila dvířka, kterými proběhl plechový talíř s potravou.

Potkan zvesela zapištěl a hnál se k talíři.

Náhle se svíjel ve smrtelné křeči. Jeho tělo bylo probodnuto perem.

Následně se nad něj sklonil obyvatel cely, aby pero vytáhl. Do otvoru v potkaním těle vnořil prst a zručně namaloval spirálu z jeho krve na zem.

Pak si vzal talíř s jídlem.

Sedl ke stolu.

Namaloval další spirálu.

Ze spár kamenných zdí začalo prosvitat světlo.

Vystupující chapadla laskala spokojeného vězně.

NÁJEMNÍK

„Nájem musíte platit, jinak vás necháme vystěhovat!“ zahřímal majitel činžovního domu. „A pak si klidně jděte bydlet třeba pod most.“

„Ale,“ nesměle vzdechl nájemník, „já přece nemám už proč platit.“ Pokrčil rameny.

„Jak jako nemáte? Vždyť tady bydlíte, takže této existenční nutnosti jste zbaven nebyl.“ Oponoval.

„Ale, vždyť,“ pronesl ještě tišeji, až se rozhoupal lustr nad jejich hlavami. „Já za to přece nemůžu.“

„A kdo za to jako může? To mám jako tento byt pronajmout někomu jinému, nebo co?“

Smutný duch mrtvého nájemníka se zarazil, až se samovolně otevřela okna a záclony začaly vlát v průvanu.

„Tak já zaplatím.“

NENÁVIST

„Na takovýchto místech zanechává zlo své nesmazatelné stopy,“ pronesl, když zapaloval svíčku.

Plamen sirky se přenesl na knot, zakomíhal se, aby následně s povzdechem průvanu zhasl.

„Co je?!“ vykřikl.

Lovil novou sirku z krabičky.

Škrtl.

Plamen se rozhořel, aby jej opět neviditelná ústa s teatrálním povzdechem sfoukla.

„Doprdele,“ zaznělo společně z několika úst.

„A proč tu vlastně jsme? Myslím takhle v noci o hodině duchů? Na místě, které zrovna z toho není nadšené!“ Dodala jedna dívka ze skupiny.

„Přece jste chtěli nezapomenutelný zážitek,“ pokrčil rameny při zapalování další zápalky.

„Ale swingers párty se dá uspořádat i na normálnějších místech.“

ZABIJÁK

„Nejdůležitější je načasování,“ pronesl významně.

„A to jako proč?“ oponoval mu kdosi z posluchačů.

„Protože načasování je naprostým zá-

kladem všeho!“ odvětil profesor. „Ty bezejmenný, ty si myslíš, že ta káva z kelímku, kterou tak nebetyčně požíváš, je košer, že neobsahuje cosi, co by obsahovat neměla?“

„Normální kafe,“ kontroval.

Usrkl rozhodně hlasitěji, než by mohlo být přijatelné.

„Dobrá, jen si ještě dej, než ti tělo začne požírat jed, co jsem přesně tobě s chutí do té dávky kávy z automatu přidal.“

Najednou začala jedna studentka dávit, od úst jí šla bílá pěna.

„Tos zabil,“ dodal student, dále popíjející svou kávu.

VLASTNOU KRVOU

G OTÁZOK A G ODPOVEDÍ OD G AUTOROV PROSILI SME VYPÍSAŤ VLASTNOU KRVOU

Ktorá hororová scéna (z filmu či knihy) vás najviac zasiahla, vydesila a nastolila latku pre budúce horory?

Petr Boček:

Nemůžu mluvit o konkrétní scéně, možná spíš o autorech. Za mého dětství nebylo moc dostupných hororových knih, takže jsem si rád četl strašidelné pověsti nebo temnější detektivky. Dnes mi připadá vtipné, že po přečtení *Psa baskervillského* jsem spal s nožem pod polštářem. Pro jistotu, co kdyby příběhla ta bestie... Po dlouhou dobu pro mě byl synonymem hrůzy Edgar Allan Poe. Teprve po roce 1990 jsem se seznámil s dílem Stephena Kinga a pochopil jsem, že existuje něco jako moderní horor. Jemu jsme se chtěli s kolegou Zubíkem, s nímž jsme začali společně psát, co nejvíc podobat. Ale nezdařilo se. Naše díla byla víc podobná Miloslavu Švandrlíkovi a posléze, po vypracování vlastního stylu, snad sama sobě. A to je vlastně dobře.

Ivana Gašparíková:

Vlastně ani jedno. Horor ve mně probudila babička a její historky o Klekánici. Babička ráda vyprávěla a popis obrovské postavy v černém, potrhaném plášti, ská-

kající na obrovských pérech, beroucí děti, které nejsou po setmění doma, tak nějak dala základ mému strachu a touhy být se víc.

Každopádně knižně mě nejvíce motivovala sbírka balad *Kytice* od Erbeny, ukazující beznaděj a surové lidské zlo jako takové. Dost často se v mé tvorbě vyskytují vztahy matka – dítě, které nedopadají dobře. Jestli se na mě Erben podepsal? Tak určitě, ano!

Z filmového plátna se mi do života zaryla tvorba Roba Zombieho a jeho *Dům tisíce mrtvol* (2003). Asi v ten moment jsem si uvědomila, že krvavé horory budou moje parketa a opravdu jsem se v počátku psaní nedržela vůbec na uzdě.

Mária Hanúsková:

Filmové scény, ktoré ma ovplyvnili, boli celkovo tri. Doteraz ma mátaajú scény z filmu *Cintorín domácich zvierat* (1989), v ktorých vystupuje Zelda, chorá sestra Rachel Creedovej. Jej výzor a hlas v českom dabingu patrili medzi to najdesivejšie, čo som kedy v detstve videla, a je tomu tak doteraz. Rovnako ma vydesila aj scéna z *Vyháňača diabla* (1973), v ktorej lezie Regan dolu schodmi, prehnutá

v mostíku. Tretia scéna sa vyskytla v *Det-skej bre* (1988), kedy sa matka malého Andyho vyhrážala, že Chuckyho hodí do ohňa a on skutočne prehovoril. Z modernejších hororov má mrazivé scény režisér Mike Flanagan. Tú najvyššiu latku nastavil so slávnou scénou z *The Haunting of Hill House* (2018), kedy sa ozrejmi, kto je *the bent-neck lady*. Myslím, že to posadilo na zadok fakt každého. Čo sa literárneho hororu týka, viac než dvadsať rokov ma máta poviedka *Malíček, malíček* od Margaret Ronan alebo *Je to dobrý život* od Jeroma Bixbyho. Boli uverejnené v zbierke *Strašidlá na dobrú noc*, a stali sa prvými hororami, ktoré som čítala; doteraz si mnohé z nich pamätám. Ak by som mala menovať konkrétneho autora, tak momentálne nastavil latku veľmi vysoko Adam Neville s románom *Dobří sousedé*; scéna so zajacom, visiacim zo stropu, alebo zranenie dcéry hlavného hrdinu ma nútilo čítať až do konca, bez prestávky.

Lukáš Polák:

Fú! Tých je hromada. Odhalím pár najlepších. V období spoznávania desivej literatúry mal na mňa najväčší vplyv H.P. Lovecraft a jedna z najlepších scén, a to hlavne vďaka ukázkovo vybudovanej atmosfére, je na konci diela *The Dunwich Horror*. Skupina Dr. Armitagea sa ide postaviť monštru a následne ho odhalí svetu. V tom momente ma zaliala lavína eufórie spojená s ukázkovou podobou hrôzy, kde som si povedal, že takto sa tvorí dokonalé vyvrcholenie temného

diela. Pretože príbeh posunulo do oveľa temnejších a až vesmírnych sfér, ktoré som nečakal. Rovnako pri čítaní mangy *Spirála* od Džundžiho Itóa, kedy temnota nemala fyzickú podstatu, ale hrôza mala len tvar špirály, ktorá tyranizovala mestečko. Bolo to niečo neuchopiteľné, nezastaviteľné a nepochopiteľné. A pri tom geniálne.

Z filmu môžem spomenúť legendárnu scénu z *The Thing* (1982), kedy oživovali jedného z posádky. Jeho telo vytvorilo veľké ústa, odhryzlo vedľajšej postave ruky a z hlavy sa stalo ďalšie monštrum. Proste dokonalý prípad ako prehľbiť hororový motív do ešte temnejších vôd a totálne rozdrviť realitu.

Zuska Stožická:

K mojím najsilnejším hororovým spomienkam patrí scéna so šíleným vynálezcom vo filme *Tajomný hrad v Karpatoch* (1981). Ten film som videla ako dieťa (nie celý, pretože som v najhorších momentoch utekala od televízora) a to, že išlo o komédiu, som pochopila až po rokoch. Nič z vecí, ktoré človek sleduje alebo číta ako dospelý s patričným rozhlľadom a odstupom, nemá šancu zapôsobiť tak bezprostredne. Z toho pekne vidno, že hrôza (podobne ako krása) je v oku pozorovateľa.

Čo sa týka literárneho hororu, latku pre mňa nastavila jedna poviedka z časopisu Ikarie/XB1, ktorej názov a autora si nepamätám, ale pocit z nej nedokážem zabudnúť. Rozprávala o žene, ktorá sa

nechala najat ako guvernantka na odlahlom hrade pri jazere so zvláštnymi obyvateľmi. Táto rozhodná a statočná dáma čoskoro zistila, že v podzemných chodbách zámku ju niečo neodolateľne volá k sebe... Transformácia hrdinky a majstrovsky napísaná pointa na mňa zapôsobilá tak hlboko, že kedykoľvek vidím hrad s jazerom, spomeniem si na ňu.

Richard „Regis“ Zamec

Pamätám si, ako som prvýkrát čítal *To* od Stephena Kinga (mal som tuším 16) a dostal som sa ku scéne vo vodojeme. Bol som práve sám v šatni pred tréningom. Hrdinovia v knihe počuli kvapkánie vody v predzvesti niečoho strašného, rovnaký zvuk sa však ozýval aj z umývárne vo vedľajšej miestnosti. To bolo na mňa trochu moc a musel som sa zdekoovať von, až kým neprišli ostatní.

Predstavte si vašu najhoršiu nočnú moru. Ako by vyzerala? Prežili by ste v nej? Ako by ste sa zachovali?

Petr Boček:

Bude asi prekvapením, že mou největší noční můrou je – divoká voda. Nesnáším pohled na peřeje, vodopády, vodní víry a zběsilé vlnobití. Velké vodopády dokonce nemůžu vidět ani na fotografii nebo na obrazovce. V dětství se mi zdávalo, že pluji na lodi po řece, která se lomí v jakési Niagarské vodopády. Když jsem se ocitl nad běsnící propastí, vzbudil jsem se hrůzou. Kdybych to měl prožívat, v ten okamžik by mě asi ranilo. Tak-

že Poeův *Pád do Maelströmu* je pro mě opravdu děsivá četba.

Ivana Gašparíková:

Moje nejhorší noční můra je realita. Nemůžu říct, že bych se bála filmu nebo knihy, ale bojím se všedních dnů. Klepu se, když si přečtu o válce nebo lidském násilí. Chcete mě vyděsit? Ukažte mi lidskou krutost okolo a semelete mě jako kus masa.

Mária Hanúsková:

Hoci horory milujem, v realite som totálny „posera“. Ešte teraz, v dospelom veku, letím v noci zo záchoda naspäť do postele, aby ma nechytla nejaká príšera. Keď sa v noci chystám zažať svetlo, predstavujem si ľadovú ruku, ako na vypínači čaká len na mňa, alebo démona, vyčkávajúceho kým zhasnem aby zavolať moje meno démonickým hlasom. Počas dňa mi stačí akákoľvek nová situácia a adrenalín s kortizolom tancujú v mojom tele makarenu. Takže zoznam mojich nočných môt by bol nekonečný. Bojím sa pavúkov, stiesnených priestorov, tmy. Ale najväčšmi ma desí, že by som neovládala svoje telo a myseľ. Najviac zo všetkého ma desí realita, konkrétne Alzheimer alebo paralýza od krku dolu. Predstava, že by som celý život musela preležať bez pohybu, alebo by som strácala samú seba a netušila, kto som, je pre mňa to najdesivejšie, čo existuje.

Polovinu života sa mi však skoro každú noc vracal jeden sen. Hľadala som záchody, a buď som ich nemohla nájsť alebo ma

tesne pred vykonaním potreby niekto vyrušil, a ja som ostala s plným mechúrom. Znie to smiešne, ale ak sa vám o tomto zdá dlhé roky, značná frustrácia je na mieste.

Inak, čo sa týka akéhokoľvek hororu alebo nočnej mory, mám silné tušenie, že by som bola presne tá osoba, ktorá by umrela ako prvá (smiech).

Lukáš Polák:

Mne sa neustále opakuje jedna nočná mora. Naháňa ma v nej urastený chlap s pierkom a chce ma na smrť „vyštekliť“. Veľakrát sa mu podarí ma chytiť, pripútať a štekliť ma pod pazuchami donekonečna, teda kým sa neprebudím. A často moja úloha býva zabíť sa. To sú spoľahlivé dvere do bdelosti. Najrýchlejšia cesta je vyskočiť z nejakého okna, budovy či útesu. No ten chlap s pierkom si na mňa počká a ja mu definitívne nedokážem utiecť.

Zuska Stožická:

Najhoršie nočné mory mám o tom, že sa zachovám nesprávne, že v rozhodujúcej chvíli neurobím to, čo treba. Takže by som prežila, ale niečo zlé by sa stalo mojim blízkym a ja by som si to do smrti vyčítala.

Richard „Regis“ Zamec

Hm. Mojou najhoršou morou je asi prázdnota neexistencie. A v tej sa veru prežíva ťažko.

Ak by ste mali možnosť pohovárať sa s nejakým hororovým záporákom,

koho by ste si vybrali? S kým by ste sa naopak nikdy nechceli stretnúť?

Petr Boček:

Tak jisté sympatie má dr. Hannibal Lecter díky svému vzdělání a kultivovanosti. Ale hovořit bych s ním tedy nechtěl, tuším, jak by to skončilo. Možná bych si rád pohovořil s ďáblem Wolandem z Bulgakovova *Mistra a Markětky*, který s nadhledem a smyslem pro humor pokouší lidi a likviduje hlavně ty, kteří si to zaslouží. Ale tím pádem to vlastně ani není úplný záporák.

Ivana Gašparíková:

Jsem platonicky zamilovaná do Baby Firefly! A rozhodně by mě nikdo nedotáhl ke Klekánici! To jako pardon!

Mária Hanúsková:

Nie je úplne hororový, ale veľmi rada by som povečerala s Hannibalom Lecterom. Mám dojem, že s psychiatrom, ktorý dokonale rozumie ľudskej psychike, by som

si mala čo povedať. Len dúfam, že by som neskončila na jeho tanieri ako predkrm.

Nechcela by som prísť do styku s Fred-
dym Kruegerom. Už tak spím veľmi zle
a mám nočné mory, takže niekoho ako
Freddy by som rozhodne nepotrebova-
la. Avšak myslím, že kebyže vidí moje
sny, tak by to bol on, kto zdesene uteká.
A rovnako by som sa nechcela ocitnúť
v spoločnosti entity, ktorá prenasledo-
vala hlavnú hrdinku vo filme *It Follows*
(2014).

Lukáš Polák:

Hororoví záporáci veľakrát fungujú vďaka
tomu, že o nich veľa nevieme. Skrývajú
sa v temnotách, konajú beštiálne skutky
a keď prehovoria, často vravia v hádan-
kách, v útržkoch, a to býva ich čaro. Tá
tajuplnosť a mágia ich charakteru, ktorá
ostáva skrytá v tienoch. Kebyže sa poroz-
právam s mojimi obľúbenými ako Pin-
head z *Hellraiser* (1987), mimozemské
The Thing (1982) alebo aj Wilbur Wha-
teley z *The Dunwich Horror*, tak by mož-
no stratili to medziriadkové čaro, ktoré
ma k nim láka. Aj keď s tým posledným
menovaným by som sa rád porozprával
a zistil odpoveď, čo hľadal v Necronomi-
cone.

Zuska Stožická:

Mám rada svoj život a zvyšky prítčnos-
ti, takže by som sa nechcela stretnúť so
žiadnym hororovým záporákom. O čom
by sme sa rozprávali? Zlo nemá na skla-
de zaujímavé myšlienky. Buď je banálne
inštinktívne, alebo svoje konanie ospra-

vedľňuje rafinovanými výhovorkami...
Ani jedno z toho nepovažujem za lákavú
tému na rozhovor.

Richard „Regis“ Zamec

Určite by som rád spoznal Cthulhu,
aby som pred ním mohol pokľaknúť
a ponúknuť mu svoje služby.

Nechcel by som stretnúť väčšinu Kingo-
vých monštier – napríklad Pennywisea,
alebo tú vec z *Izby 1408*.

**Predstavte si, že sa ocitnete vo svojej
poviedke, ktorú majú čitatelia možnosť
prečítať si v tomto čísle. Chceli by ste
prežiť to, čo váš hrdina? Zachovali by
ste sa inak než on?**

Petr Boček:

Vlastne žiadnou svojou hororovou povídku
bych nechtel prožiť na vlastní kůži. Hrdi-
nové v nich nekončí dobře. A teď k Oko-
vům. Myslím, že jsem dost tolerantní,
takže mučit někoho, věznit fakticky bez
příčiny je mi zcela cizí. Ani žárlivost ne-
beru jako dostatečný důvod k takovým
ohavnostem. I když ji dovedu pochopit.

Ivana Gašparíková:

Jasně! Jsem matka dvou dětí, takže profi
rodička. No problem (smiech).

Mária Hanúsková:

Ťažko povedať. Mala som pripravené tri
zakončenia mojej poviedky, podľa toho,
ako sa hlavný hrdina zachová. Páči sa mi
predstava konkrétne jedného alternatív-
neho konca (že sa s temnotou pohová-
ra), avšak asi by som sa zachovala rovna-
ko ako sa nakoniec zachoval on.

Na hororoch je krásne to, že by sme si radi mysleli, akí odvážni bojovníci sme. Ale v realite, ktovie? Pokiaľ sa skutočne neocitneme v život ohrozujúcej situácii, netušíme, ako by sme reagovali. A to je na tom to krásne a desivé zároveň.

Lukáš Polák:

Edgar, s ktorým ste sa mohli stretnúť, je moja odpoveď na konšpiratívne zaseknutých ľudí, ktorí viac veria „nahovoreným“ bludom ako skutočným odborníkom. A poviedka je vlastne cynický výsmech týmto ľuďom podaná hororovým jazykom. Čiže, nechcel by som byť jeho zákazník, ani si neviem predstaviť situáciu, pri ktorej by som podobného človeka navštívil.

Zuska Stožická:

Rozhodne by som nechcela prežiť to, čo hrdinka mojej poviedky. Do jej situácie by som sa ani nedostala, pretože by som serpentského princa s radosťou prenechala sestre.

Richard „Regis“ Zamec

Ocitnúť sa v jeho koži by som nechcel. Realita sa s ním v posledných mesiacoch života nepárala, a ja som mu svojou fikciou vlastne iba priložil.

Zároveň pevne verím, že by som robil úplne iné rozhodnutia, než aké si volil Rudolf Slánsky.

Čo na hororoch oceňujete (kedy je podľa vás kvalitný)? Čím vás naopak dokážu dnešné horory znechutiť a odradiť?

Petr Boček:

Je dôležité, aby mňa horor niečím zaujal. Môže mať zaujímavé téma, výraznou pointu, nápadité spracovanie. Mám rád, keď skrýva nejaké tajemstvá, ktoré sa treba ani nemusí celé odhaliť. Nevyhýbám sa ani krvavým scénám, ale keď celý román popisuje monotónne mučenie obetí, v konečnom dôsledku je to nuda. Úplne nemusím zombie apokalypsy, ktoré väčšinou vyprávajú o tom, jak skupinka ľudí utíká pred živými mŕtvymi a obvykle neuteče. A je to kolem dokola to samé, i keď samozrejme existujú výnimky. A obecně nemusím široké popisy jakékoli apokalypsy postihující celé lidstvo (války, epidemie), mám radši komornější hororové příběhy. Zase to ale neplatí všeobecně. Nevadí mi ani humor (což není divu, když ho do hororu vkládám i já), ale rád čtu i zcela vážné atmosférické horory. A mám rád různorodost. Číst sbírku povídek, v níž je jedna jako druhá, je nuda. A snažím se tak i psát, aby to nebylo příliš monotónní.

Ivana Gašparíková:

Mám ráda díla, která ve mně něco zanechají. Jestli ten horor je nasáklý krví nebo je psychologického rázu, je fuk. Musí nechat dojem. Jakej, vám neřeknu, sama netuším. Například jsem příznivcem knihy *120 dnů Sodomy* (smiech).

Nevím jestli bych řekla, že mě zrovna dnešní horor nějak odrazuje. Spíš si myslím, že dnes se objevuje tolik tabu témat, kterým se autoři raději vyhnou, než aby je většina ukamenovala.

Mária Hanúsková:

Znechucuje ma, keď sa atmosféra a prvok strachu nahrádza nechutnosťami. Neplatí na mňa, že čím odpornejšie, tým viac horor. Pokiaľ je však prítomná skvelá myšlienka alebo sa vytvorí atmosféra strachu, krv a odtrhnuté končatiny mi nevadia. Takisto neznášam, keď je horor prehľad samých klíš a jediné, čo sa mi pokúša (neúspešne) zdvihnúť adrenalín, sú lacné ľakačky, ako to bolo napríklad v prípade posledného *Vreskotu* (2023). Tiež som vždy dosť sklamaná, keď sa skvelá myšlienka hororu obalí do totálne nefunkčného kabáta, teda ak má nevyužitý potenciál – ako to bolo, podľa môjho názoru, v *Run Rabbit Run* (2023) alebo *Infinity Pool* (2022).

Naopak oceňujem, ak má horor super atmosféru, ak je napísaný/režirovaný takým spôsobom, že ma desí už len predstava, že by som prežívala to, čo hlavný hrdina. Prítom tam nemusia byť ani ľakačky, ani bohvieaké monštrum, stačí len pocit bezmoci a je mi úzko.

Lukáš Polák:

V poslednej dobe sa točí, prípadne píše, veľa hororov, kedy hrá element hrôzy, esencia hororu, až druhé husle. Alebo je len na okrasu, aby k sebe pritiahla aj fanúšikov hororu. Keby tam nebola, nič by sa nestalo. Takže v prvom rade ocením, keď je podstata hororu ten nosný prvok v diele. A potom je to veľká škála možností ako vytvoriť kvalitný horor. Či už skvelou atmosférou, originálnou my-

šlienkou alebo inovatívnou variáciou na niečo už povedané, brutálnosťou, nevšedným motívom, iným pohľadom na žáner a takto by som ich vedel vymenovávať donekonečna.

Mňa na aktuálnej filmovej tvorbe hnevá, že mám pocit, akoby sa zasekla. Buď sa točia nekonečné pokračovania zaužívaných značiek, ktoré často končia fiaskom. Alebo sa vytiahne stará legenda a producenti sa z nej pokúsia vyžmýkať peniaze pomocou zbytočného prequelu alebo sequelu. A na autorské kúsky akosi ubúda miesto.

Potom je tu druhá vlna, ktorá zase dookola točí tie isté témy psychologického hororu. Osobne si myslím, že tento žáner už vrchol dosiahol. Napríklad v *Hereditary* (2018), *The Babadook* (2014) alebo v seriálovej podobe – *The Haunting of Hill House* (2018) a pritom mi chýbajú diela ako vesmírny horor. V dobe, kedy máme kopec nových vedeckých informácií o vesmíre, by mohol vzniknúť vesmírny horor práve na základe nových poznatkov. Alebo aj iné sci-fi horory na základe nových štúdií. Ľudstvo nestojí, ale ide dopredu, tak isto aj horor by mohol toto odvetvie preskúmať. Alebo by som sa nebál ani body hororu a viac rozpitvať iné spoločenské témy. Možností je neúrekom.

Zuska Stožická:

Nie som typická fanúšička hororu. V tomto žánri sa pohybujem len občas, aj to skôr na okraji. Kvalitný horor pre mňa

znamená uveriteľné motivácie, psychologickú drobnokresbu, dômyselné stupňovanie napätia, alebo prekvapivé zmeny perspektívy, napr. *Tí druhí* (2001). Mám radšej náznaky ako explicitné opisy. Keďže som vyštudovala biológiu, nešokuje ma krv, vnútornosti, ani fyziologické procesy. Oveľa silnejšie vnímam duševné utrpenie hrdinov, alebo motív straty kontroly nad svojím jednaním. A naozaj nerada čítam diela, kde sa ubližuje bezbranným, najmä zvieratám a deťom.

Richard „Regis” Zamec

Kvalitný horor dneška musí byť aspoň v niečom neotrelý. Aj známe veci sa stále dajú inovatívne namiešať. Zároveň musí mať ten večný základ – schopnosť dostať sa čitateľovi pod kožu, aj keď to trebárs ani nechce.

Nemám rád častý fenomén horších hororov – keď spolu postavy nekomunikujú o zvláštnostiach, ktoré sa im začínajú diať a nechávajú si ich pre seba.

Ako bude podľa vás vyzerat' horor budúcnosti? Kam sa posunie o 30 rokov?

Petr Boček:

Myslím si, že literárni adrenalín bude lákat neustále. Pribudou popisované frustrácie a hrůzy tak, jak se budou objevovat nové podněty v reálném životě. Budou se hledat nové formy, budou se nápaditě mísit žánry, ale myslím si, že nadále bude lákat i klasika. A doufám, že většina hororů bude natolik originální, že je nebude

moci sériově plodit umělá inteligence. Ostatně si myslím, že ta je mnohem užitečnější v úplně jiných odvětvích, než je umění.

Ivana Gašparíková:

To je dotaz, teda. Nevím, ani mě to vlastně moc nezajímá. Nejsem prorok a nerada bloumám v budoucnosti. Hlavně v té době budu jistě usedlý předskokan do rakve s hromadou koček a harlekýn na konferenčním stole. A jistě budu trávit čas s VR brejlema a zkoumat háčkování pestré barevných deček.

Mária Hanúsková:

Dúfam, a zároveň sa toho aj desím, že horory budeme sledovať vo virtuálnej realite a prežívať ich spoločne s hlavnými protagonistami. Všetko budeme zažívať z prvej ruky, cítiť vôň, počuť zvuky, pociťovať na pokožke dotyk cudzej ruky a mrazenie... Takisto by bolo dosť super, ak by sme knihu, ktorú práve čítame, dokázali rovno vidieť v obrazoch podľa toho, ako si jednotlivé časti predstavujeme. Každý čitateľ by mal teda vlastný obraz podľa toho, ako si jednotlivé postavy a prostredie predstavuje. Prežívali by sme presne to, čo sme doteraz len sledovali alebo čítali z bezpečného odstupku. Boli by sme samotnou súčasťou hororu. A ktovie, možno ho budeme aj tvoriť – ako interaktívny príbeh. S virtuálnou realitou sa ocitneme v horore, vlastnými rozhodnutiami budeme určovať jeho smer. Aspoň uvidíme, či by sme hneď umreli alebo mali šancu prežiť.

Lukáš Polák:

Horor, podobne aj ako iné žánre, odzrkadľuje realitu. On má však tie najostrejšie náboje a najničivejšie zbrane. A nebojí sa ich použiť! Aj v súčasnosti vznikajú diela, ktoré pracujú s témami, o ktorých sa nehovorilo (prítom tu boli stále), no teraz vyplávali na povrch a sú v popredí. LGBTI (*Titan*, 2021), tkanie biologických hodín (*Clock*, 2023), strach z pôrodu (*Huesera*, 2022), rasizmus (*Get Out*, 2017), nevyrovnanosť spoločenských vrstiev (*Us*, 2019)... Tak to bude aj v budúcnosti a môžeme len tipovať, o čom sa budú viesť verejné debaty a čo už nebude tabu. Kludne sa môže stať, že sa opäť odvrátíme od liberálnej demokracie, vrátime späť k autokratickým režimom, tak si viem predstaviť horor o nejakej temnej bytosti v tieňoch, ktorá sa snaží ovládnuť myslenie ľudí. Kludne pomocou nejakej futuristickej technológie, o ktorej teraz nemáme páru. Prípadne nás bude klimatická zmena viac zožierať, tak budú vznikať horory s ekologickým presahom. Podobné už vznikajú aj teraz – *Carnifex* (2022), *Gaia* (2021), *In the Earth* (2021). Určite začnú pribúdať aj filmy, kde bude AI ako element hrôzy.

Veľkou otázkou je tiež, či budú vznikať filmy, ktoré nebudú točiť ľudia, ale AI. Kludne sa môže stať, že o 30 rokov budú mať ľudia osobného filmového tvorca, ktorému len nadiktujú požiadavky, aký film by chceli vidieť, kto by tam mal hrať, prípadne aj on sám ako hlavný hrdina, a AI vám rovno vytvorí a vzápätí pustí.

Zuska Stožická:

Predpokladám, že, tak ako dnes, bude existovať viacero subžánrov hororu a každý sa bude rozvíjať svojím smerom. Viscerálny horor založený na gore efektoch vyťažší nejaký adrenalín z nových technológií kín, ktoré sa snažia zvýrazniť silu zážitku 3D zvukom, pachmi, alebo celkovým ponorením diváka do virtuálnej reality. Psychologický horor bude môcť popri hrôzach histórie, ktoré stále ešte neboli vyrozprávané všetky, poukázať na nové strachy a spôsoby utrpenia v budúcnosti. Ľudskú dušu drvia čoraz väčšie tlaky zo všetkých strán a je v nej toľko elementov, ktoré môžu povoliť... Pridajme vymývanie mozgov z médií a sociálnych sietí, globálne zmeny, extrémne počasie, nové choroby, vojny, rozpad spoločenských vzťahov posilňovaný nepredvídateľnosťou tejto zmesi... Autori hororu sa v budúcnosti o inšpiráciu nemusia báť, nebudú potrebovať ani zombie apokalypsu. Čo však samozrejme neznamená, že by sa jej niekedy vzdali. Popri všetkých nových nápadoch neprestane určitá časť tvorcov stále využívať osvedčené motívy a robiť remaky remakov klasických hitov – so ziskom, lebo ľudské generácie sa obmieňajú, ale hrôza nestarne.

Richard „Regis“ Zamec

To je, samozrejme, nemožné predvídať. Myslím ale, že bude stále odrážať témy, ktoré budú vtedy v spoločnosti živé. A tiež pracovať s jej aktuálnymi fóbiami.

CHARON

Chceš sa pridať k časopisu CHARON?

Na našu plavbu po hororových vodách hľadáme prispievateľov a tvorcov obsahu! Ak si fanatik do hororu a máš čo povedať, vieš písať články alebo sa vyznáš v tvorbe príspevkov na sociálne siete, či v inom druhu hororového odvetvia, kontaktuj nás na e-mail: casopis.charon@gmail.com

Ak si slovenský autor a chceš u nás vydať svoju hororovú poviedku, pošli nám ju na posúdenie, pokiaľ spĺňa nasledujúce kritéria:

- žánr: horor (temný, nie komediálny)
- rozsah 10 - 30 normostrán (normostrana = 1800 znakov vrátane medzier)
- poviedka nesmie byť nikde publikovaná
- text v slovenskom jazyku

**ĎALŠIE ČÍSLO
VYCHÁDZA 1. 4. 2025**